

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

česa oprema — Prve snežinke tednom dni so spomnile voz motornih vozil, da je zadnji zimsko avtomobilsko obutvrgovinah še imajo gume za vožnjo, morda povsod nih dimenzij, v glavnem pa zelenost dobra, vsaj za osebne potrebe. Na sliki: v delavnicih znamenata gum imajo te dni polne dela. — Foto: I. M.

esmi eh dežel

zaj — Jutri, v soboto, 14. decembra ob 19. uri bo v dvorani Gimnazije Kranj srečanje pevcev treh Furlanije. Koroske in Goriške. Pobudo za tako sodelovanje neha so dali pevci MPZ iz prijateljske italijanske skupnosti Riumicello. Letošnjo organizacijo je prevzel MPZ Vidmar iz Kranja pod vodstvom občinske Zvezde organizacij.

Koroske tokrat sodelujeta dva slovenski ženski oktet z Šentjanima in mešani pevski zbor iz Ljubljane. Prihodnje leto srečanje je v Furlaniji, 1983. pa na tem. Vsi pa se zavzemajo, da sodelovanje med našimi sodelovalci postalo tradicija.

naših kulturnih in družbenih osebnosti pričakujejo srečanje tudi diplomatske skupnosti Avstrije in Italije. — Foto: K. M.

Gorenjski setveni plan izpolnjen

naša dela gredo po vsej državi. Po podatkih, ki jih je te objavila Gospodarska zbornica Slovenije, so pšenico posejali na 1.35 milijona ha, to je 87 odstotkov predvidenih po-

ved. Je najugodnejše vreme za pšenico mimo, so kmete pozvali delom nadaljujejo, dokler bo dopuščalo. Hkrati so na podarili, da je bila letos težav klub težav z gorivom vrnini deli, ki jih potrebujejo, opravljena zadovoljivo.

Zato, ker je letošnji načrt predvidel, da bo treba pšenico posejati 13 odstotkov več, kar je pri uresničevanju setvenega plana po republikah precej. V Bosni in Hercegovini so žito posejali na 76,2 odstotka vedenih površin. V Crni gori na

71,4 odstotka, na Hrvatskem na 80,1 odstotka, v Makedoniji na 88,9 odstotka, v Sloveniji na dobrih 98 odstotkih, v ožji Srbiji na 86, na Kosovu na 93 in v Vojvodini na 92,6 odstotka predvidenih površin. Iz nekaterih pokrajij Makedonije, Kosova in Srbije so sporočili, da je setveni plan v zamudi, ker jim pričakujejo semena.

V organizirano setev pšenice se je letos vključila tudi Gorenjska. Ko smo te dni povprašali po gorenjskih zadružah, so povsod zagotovili, da je plan v celoti izpolnjen, na škofješkem koncu pa so ga celo nekoliko presegli. Nekaj težav je bilo le pri podpisovanju kooperacijskih pogodb, vendar je s krušnim žitom posejanih toliko polj, kot je bilo predvideno. Če bo letina ugodna, bo zagotovljen tudi predvideni pridelek.

L. B.

CENA 9 din

Leto XXXIV

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

**V Bistrici
že 88 dreves**

Tržič — V krajevni skupnosti Bistrica pri Tržiču so v teh dneh prijeli za krampe in lopate. Izkopali so jame in posadili drevesa v okolici stanovanjskih blokov. Tako je Bistrica prva v tržiški občini, ki je že uresničila pobudo o zasaditi 88 dreves v spomin na tovariša Tita.

Zamisel je prišla iz hišnih sestov, po strokovni plati pa sta jo izpeljala svet krajevne skupnosti in KŽK Kranj. Ob političnem programu akcije velja omeniti, da bodo drevesca prispevala tudi k ozelenitvi in sploh lepši podobi pustne okolice stanovanjskih blokov v Bistrici. — MV

ZA VSAKDANJO RABO...

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Komunala razdrobljena

Radovljica — Občinska konferenca SZDL Radovljica je v teh dneh pripravila pogovore predstavnikov krajevnih konferenc SZDL, krajevih skupnosti, predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine s predstavniki komunalnega gospodarstva v Radovljici, na Bledu in v Bohinju. Na vseh pogovorih so obravnavali reorganizacijo komunalnega gospodarstva, o kateri v občini že dalj časa razpravlja, saj si želijo, da bi bilo komunalno gospodarstvo ustreznejšo organizirano in veliko bolj učinkovito. In kaj ugotavljajo v radovljški občini?

Komunalno gospodarstvo je izredno razdrobljeno. Pri 109 zaposlenih in pri 55,5 milijona dinarjev celotnega prihodka je razdrobljeno na tri temeljne organizacije združenega dela, ki jih upravlja štiri direktorji, pri čemer imajo pet knjigovodstev in pet žiro računov. Posledica te funkcionalne in samoupravne razdrobljenosti je med drugim tudi to, da so delavci po sili razmer univerzalni in da rešujejo le tiste naloge, ki so trenutno najbolj aktualne, ne morejo pa se posvetiti poglobljemu reševanju problemov, problematiki razvoja in problematiki dogovarjanja in koordinacije.

V komunalnem gospodarstvu ničesar ne skriva, da je rešitev prevelika, da je služba razvoja, planiranja in analiz izredno slabka. Njihova organiziranost je tudi v nasprotju z zakonom o združenem delu in zakonom o komunalnih dejavnosti posebnega družbenega pomena, saj, denimo, za komunalno v Bohinju kar 77 odstotkov njene dejavnosti predstavljajo gradbena in obrtniška dela, kar naj bi bila stranska dejavnost komunale. Nobenega dvoma ni, da med temeljnimi organizacijami tudi ni bilo tehnološke povezanosti niti povezanosti iz združevanja sredstev.

Edina rešitev je v enoviti delovni organizaciji s tem, da je samoupravna interesna komunalna skupnost le mesto dogovarjanja in delegatskega sporazumevanja, ne pa mesto, kjer naj bi dela načrtovani in jih uresničevali. V enoviti delovni organizaciji naj bi se dejavnosti komunale vodile centralno in opravljale po vsej občini, ob tem pa naj bi organizirali skupne službe. Obseg knjigovodskih in finančnih obdelav se bo bistveno zmanjšal, del kadra pa bo potrebno prekvalificirati. Delitev dela bo veliko bolj smotrna, komunalna dejavnost pa v občini veliko bolj učinkovita.

Radovljški primer, ki ga rešujejo s pripombami in predlogi v široki javni razpravi Socialistične zveze, dokazuje, kako si delovni ljudje in občani po krajevih skupnostih želijo, da bi najbolj pereča in najbolj sporna komunalna upraštanja reševali v znatno bolje organizirani in bolj učinkoviti komunalni organizaciji. — D. Kuralt

Letošnja lepa, suha jesen je celotnemu našemu kmetijstvu ogromno pripomogla, da so pridelki skoraj v celoti pospravljeni s polj. Zdaj so na vrsti gozdovi. Hosta za butarice je ostala še od zadnje zime in pospraviti jo bo treba, da bo s čim podkuriti peč. Veliko se bo še lahko naredilo, da le sneg ne pada prehitro. Kako prav pridejo takile dnevi za spravljanje strelje. Čim več jo bo treba spraviti v kupe, pa v streljnice, da bo tudi živila na toplem in suhem. — Foto: D. Dolenc

TRAJNOŽAREČI ŠTEDILNIKI

KÜPPERSBUSCH

— ITPP

Cena:
9.460 din

Kovinotehna
Blagovnica Fužinar Jesenice

Možen nakup na
6-mesečno potrošniško
posojilo brez pologa in porokov.

Tovarna klobukov Šešir Škofja Loka priporoča svoje izdelke

Sesir

cadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly

PO JUGOSLAVIJI

CENE ZA PETINO VIŠJE

Skupno bi smeles cene od letosnjega decembra do konca prihodnjega leta porasti za 20 odstotkov. Rast cen po posameznih področjih pa je neveda lahko različna. Da bi kar najbolje obvladali njihovo rast, je zvezna skupnost za cene že pripravila osnutek načrta sprememjanja cen na posameznih področjih v prihodnjem letu. Načrt bodo preučili in izpopolnili v gospodarskih zbornicah, splošnih združenjih in skupnostih za cene.

KAKO USMERJATI UCENCE

Usmerjanje in preusmerjanje mladine se ne konča, ko je učenec vpisan v prvi letnik srednje šole, temveč se nadaljuje ves čas izobraževanja. Pri tem odločajo učenčeva nagnjenja, njegove sposobnosti za delo in potrebe združenega dela. To velja tudi za vpis v drugi letnik usmerjenega izobraževanja, ko se učenci že opredeljujejo za posamezne izobraževalne in poklicne smeri. Pri tem ne bo smela veljati zgolj šolska ocena pri posameznih predmetih prvega letnika, temveč še marsikaj drugega. Predvsem ne bi smeli preusmerjanja graditi na nekakšni negativni selekciji. Zaradi tega bodo pedagoški delavci po solah, enako tudi delegati v izobraževalnih skupnostih in drugi strokovni delavci pred zelo odgovorno nalogo, kako pripraviti vpise v drugi letnik.

NALOŽBE V KMETIJSTVO ZAOŠTAJAJO

Klub dobri letini krompirja, koruze in sladkorne pese vse kaže, da letos ne bo dosežena 4-odstotna rast kmetijske pridelave, kajti vsi drugi pridelki so zaostali za načrti, so ocenili na seji izvršilnega odbora splošnega združenja kmetijstva, živilske industrije in prehrane Slovenije. Samo v govedoreji je v Sloveniji prireja zaostala za načrti kar za 10 odstotkov. Sodeč po razmerah v agrovištvu bo skupna rast pridelave komaj za dva do tri odstotke večja kot lani. To pa bo utegnilo še poslabšati razmerje med ponudbo in povraševanjem po osnovnih živilih.

JUBILEJ JUGOSLOVANSKE IZVOZNE IN KREDITNE BANKE

Pravkar se izteka 35 let dela Jugoslovanske izvozne in kreditne banke. Danes banka razpolaga z več kot 20 milijardami dinarjev kreditnega potenciala. Specializirala se je za razvojne gospodarske posle in plačilni promet s tujino.

ODPRTA ZAHODNA OBVOZNICA

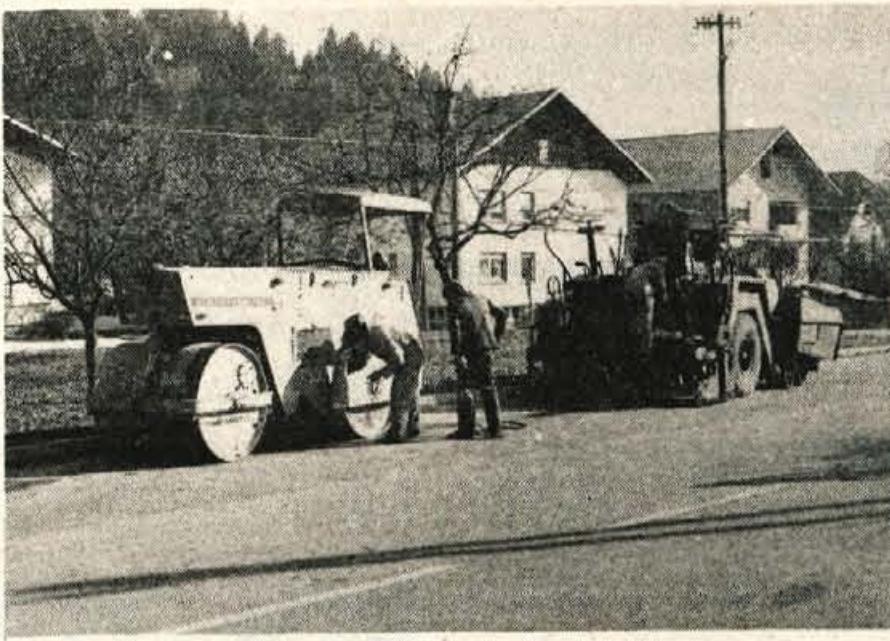
Ljubljana in z njo Slovenija je včeraj začela uporabljati pomembno novo cesto, zahodno ljubljansko obvoznicu. Poteča na odsek Celovška cesta - Dolgi most in je hkrati del nove avtoceste Karavanke - Gegevija. Okoli 9 kilometrov dolga cesta je veljala 2.4 milijarde dinarjev.

Kulturni večer v Radovljici

Radovljica — V soboto, 14. novembra, bo v Radovljici v avli osnovne šole Antona Tomaža Liharta prijeten kulturni večer, ki ga pripravlja Zveza kulturnih organizacij Radovljica, občinski svet Zveze sindikatov Radovljica in kulturna skupnost Radovljica.

S celovečernim koncertom se bo predstavil 70-članski pevski zbor kulturno umetniškega društva Ivanec. Zbor z bogatim programom sodi med najboljše zbole med juremursko-varaždinskega področja in je prejel že nekaj republiških in pokrajinskih nagrad. snemal pa tudi za radio Zagreb.

D. K.

Asfalt v Dupljah — Delavci Cestnega podjetja Kranj so te dni začeli asfaltirati krajevne poti v Dupljah. Če bo vreme ugodno, bodo lahko dela sklenili v predvidenem roku, financira pa jih krajevna skupnost Duplje. — Foto: I. Kokalj

Izdatnejša pomoč res potrebnim

Pravica do otroškega dodatka se ugotavlja na osnovi dejanskega socialnega položaja družine, to je vseh vrst dohodkov in posebnih socialnih okoliščin — Skupna evidenca socialnih pomoči bo pokazala, kdo je dodatne družbene podpore resnično potreben.

V obdobju, ko živiljenjski stroški vse bolj načenjajo osebni standard, morajo otroški dodatki in druge oblike denarnih pomoči postati močnejši socialni dejavnik v živiljenju družine. Merilo ne smejo biti več zgolj dohodki staršev oziroma otroka, ampak je potrebno upoštevati dejanski položaj družine, torej tudi posebne socialne okoliščine, kot so na primer težja bolezni v družini, alkoholizem in podobno, ki bistveno vplivajo na gmotno stanje.

Sredstva za otroške dodatke se od letos naprej oblikujejo v občinskih skupnostih otroškega varstva, kar pomeni, da imajo delovni ljudje neposrednejši vpliv na višino pomoči in da zaradi znižane solidarnosti ostane zajetnejša vsota v gospodarsko razvitejših občinah, kakršne so tudi gorenjske.

Na Gorenjskem so se v strokovnih službah skupnosti otroškega varstva že dogovorili za enotne znesek dodatkov, upoštevajoč štiri dohodkovne skupine upravičencev, razen v jenških občinah, ki bo ujela korak z drugimi predvidoma po novem letu. Usklajevanje pa bo potrebno tudi pri oblikovanju dohodkovnih skupin oziroma cenzusov. Po vsej verjetnosti bodo obveljavili trije, tako kot druge v Sloveniji. Najvišjo mejo dohodka, ki še daje pravico do otroškega dodatka, imajo trenutno v kranjskih občinah, saj so z majskim pojavkom hoteli čim bolj skrčiti izpad upravičencev.

V tej občini so prišli tudi najdlje pri ugotavljanju dejanskega socialnega položaja družin. Povezali so se

s sindikati s kadrovsko-socialnimi službami v organizacijah združenega dela, da bi dobili kar se da popolno sliko posameznih družin tako po ekonomski kot socialni plati. Precej družin iz dveh najnižjih dohodkovnih skupin je tako v okviru domicilne zaščite prejelo še dodatno pomoč za otroke. Glede na posebne socialne okoliščine je prišlo tudi več predlogov iz zdravstvene službe, centra za socialno delo in socialnih komisij v krajevnih skupnostih, ki pa, žal, povsod še niso prav zaživele.

Otroški dodatki torej postajajo vse bolj odvisni od dejanskega socialnega položaja družine, v kateri otrok prebiva. Vendar pa nameravajo v kranjski občini na tem področju napraviti še korak dalej. Razmišljajo, da bi v prihodnje uveli minimalni otroški dodatek, kot ga določa republiški dogovor, nato pa dodajali na osnovi domicilne zaščite družin različno visoke zneske, odvisno od ekonomsko-socialnega položaja posamezne družine.

Obstaja tudi zamisel, ki bo slejko prej gotovo uresničljiva, da bi vse oblike socialnih pomoči, ki jih v Kranju že evidentirajo na enem mestu, v drugih občinah pa jih bodo začeli prihodnje leto, zdržali v skupnosti socialnega varstva. Vsakdo bi si nameč moral socialno varnost zagotovljati z lastnim delom, pomoč pa naj bi bili deležni le tisti, ki so je resnično potreben. Dela bo v primerjavi s sedanjim, precej administrativnim odmerjanjem, seveda več, vendar pa je tak način znatno pravičnejši.

H. Jelovčan

DOGOVORI IN SREČANJA

Sindikat o komunalni — V torek, 17. novembra, bo v Radovljici seja predsedstva občinskega sveta zvezne sindikatov, na kateri bodo spregovorili reorganizaciji komunalnega gospodarstva v občini in združevanju gostinstva in turizma na Bledu.

Poleg tega bodo obravnavali občinsko resolucijo o uresničevanju dogovora o temeljnih družbenega plana za letos in uresničevanje planov v organizacijah združenega dela in izhodišča za plane za naslednje leto. Člani predsedstva se bodo pogovorili še o pripravah na sejo sveta občinskega sveta zvezne sindikatov, kjer bodo spregovorili o socialni politiki.

Občinska konferenca SZDL o resoluciji — V petek, 13. novembra, bo v Radovljici razprtjena seja predsedstva občinske konference SZDL na kateri bodo obravnavali resolucijo o politiki uresničevanja družbenega plana občine v naslednjem letu ter resolucijo o politiki uresničevanja družbenega plana Slovenije za obdobje 1981 do 1985 v letu 1982.

D. K.

GLAS

Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V. d. odgovorni urednik Jože Košček — Novinarji: Leopoldina Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Zlobič — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovc — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaz Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List inhača od oktobra 1984 kot poltzidik sredstva in sobotah, od julija 1974 pa o torkih v petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave: Kranj, Modre Pijade 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51 569-883-3199 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-866, odgovorni urednik 21-855, tehnični urednik 21-855, komercial, propaganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naravnina 27-960 — Opravljeni prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

NOTRANJA POLITIKA

Svet v tem tednu

Spodbuda sodelovanju

BEOGRAD — Predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher je končal skupaj z zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Josipom Vrhovcem in sodelavci dvodnevni obisk v sosednji priateljski Romuniji. To je nadaljevanje že tradicionalno dobrih stikov med državama, kjer vse možnosti sodelovanja še niso izkoristene. Tako sta menila predsednik našega predsedstva Sergej Kraigher in njegov gostitelj romunski državni in partijski voditelj Nicolae Ceausescu, enakega mnenja pa je bilo na sredini seji tudi predsedstvo SFRJ, ko je obravnavalo rezultate obiska v Romuniji. Predvsem je treba po sodelovanju Jugoslavije in Romunije še bolj poglobiti gospodarsko sodelovanje na dolgoročnih osnovah. Sosednji državi sta skupno že zgradili nekateri gospodarske objekte, med katerimi velja še posebej hidroenergetski sistem Djerdap. Za takšna in podobna sodelovanja še možnosti in treba jih je izkoristiti. Sodelovanje Romunije in Jugoslavije, katerega osnova sta določila naš pokojni predsednik Tito in romunski voditelj Ceausescu, je nadvse pomembno tudi za utrjevanje varnosti in sodelovanja v Sredozemlju in še posebej na Balkanu. Ta področje je izrednega političnega in geostrategičnega pomena, zato je čutiti želje po vplivu velikih sil in blokov. Balkan mora tako po sodelovanju kot Jugoslavije ostati cona miru, cona priateljskega in ustvarjalnega sodelovanja na miroljubnih osnovah. Takšne težnje so današnjem razgibanem in kriz polnem svetu še posebej pomembne.

Na obisk k nam je prispel premier najmlajše afriške države Zimbabwe Robert Mugabe. Ob tej priložnosti se je voditelj priateljske in neuvrščene afriške države zahvalil Jugoslaviji za pomoč, ki jo je naredil med osvobodilnim bojem ljudstev Zimbabwe. Obširno se je v dvostranskem sodelovanju pogovarjal o dvostranskem sodelovanju, katerem nista osmislili sporazumi in drugi meddržavni pogovori izjemno dobro osnovno. To bo v katemek času že drugo srečanje Colomba z našim zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Josipom Vrhovcem. Seila se namreč nedavno ob odprtju novega mejnega prehoda Vrtojba.

J. Košček

Četrtnina krajanov obrambno usposobljenih

Kranj — Ves družbeni razvoj, tudi področje ljudske obrambe in družbenne samoaščitne, zahteva vedno širše znanje. Prav zato so lani v Kranju množično in sistematično začeli z obrambnim in samozaščitnim usposabljanjem, ki je zajelo kar 12 tisoč občanov, če pa upoštevamo široko vsebinsko obrambnih priprav ob akciji NNNP in druge oblike političnega izobraževanja, je bilo v usposabljanju vključenih 15 tisoč občanov.

Letos namenavajo z izobraževanjem še bolj množično zajeti prebivalstvo, nova pa je tudi vsebina predavanj, namenjenih slušateljem po šolah in krajevnih skupnostih. Na podlagi programa republiškega sekretariata za ljudsko obrambo so se v Kranju odločili obravnavati dve temeljni temi: delovanje družbenopolitičnega in družbenoekonomskega sistema v vojni in izrednih razmerah ter protoklepni boj. Po predhodnih pripravah in skupnih dogovorih občinskega komiteja za LO in DS, koordinacijskega odbora za ljudsko obrambo pri socialistični zvezi ter sekretariata za

BRALCI SPRAŠUJEJO tel.: 21-860

SLABO VZDRŽEVANA POT

L. B. IZ KRANJA SPRAŠUJE: »Zakaj kranjska komunala tako zelo slabo vzdržuje pot od Metkove vile do obvoznice, pot, ki je uporablja veliko prebivalce Kranja?«

TOZD Komunala: »Resnično moramo vzdrževati vse kranjske poti in ceste, vendar po sprejetem programu samoupravne interesne komunalne skupnosti Kranj. Ta pot, ki se priključi na staro cesto, je slabše vzdrževana, vendar nimamo dovolj sredstev, da bi jo redno vzdrževali.«

KAM ODHAJA DENAR NAJEMNIN ZA GROBOVE?

I. S. iz Kranja sprašuje kranjsko komunalo, kam vendarle namenjajo denar, ki ga dobijo letno od najemnin za grobove? Letos je bilo kranjsko pokopalische dokaj slabo vzdrževano, saj je bilo po poteh polno plevela in tudi sicer je bilo videti precej zanikno.«

TOZD Komunala: »Najemnina za družinske grobove letno znaša 240 dinarjev, denar pa predvsem namenjam za vzdrževanje pokopalisk objektov, tako letno in izmsko vzdrževanje, ki nikakor ni poceni. Kot moramo travo in vzdrževati zelenine ter parkovne površine, letos pa smo moralni napraviti nekaj novih poti. Stane tudi voda in elektrika, tako da pokopalische vzdržujemo v okviru svojih možnosti.«

KAKŠNI SO POGREBNI STROSKI?

D. S. iz STRAŽIŠČA ZANIMA: »Stroški pogrebov so dokaj različni, zato ne zanima, od česa so odvisni?«

TOZD Komunala Kranj: »Cene so različne, odvisno od zahtev naročnikov, ki si želijo bogatejši ali skromnejši pogrebni ceremoniale. To je uporaba mrljiskih vežic, vozčka in druge opreme. Najbolj pa seveda od krste, ki velja od 6.000 do 15.000 dinarjev. Zaračunamo tudi prevoz, ki velja 12.50 dinarjev za kilometr, izkop in tako dalje, vse po ceniku občinskem odloku, ki je bil objavljen 15. avgusta letos.«

D. K.

Nezaposlenost na Jesenicah manjša kot lani

Jesenički občini se je ob zmanjšanem zaposlovanju nezaposleno celo znižala — Nezaposlena ženska delovna sila dobi brez dela tudi zaradi konvencije o nočnem delu žena — žensko usmerjati mlade v poklice, ki so v skladu z občinskim razvojnimi plani.

Jesenice — Ceprav so bili za leto mino, ki jo je o zaposlovanju jesenički občini organiziral občinski sindikalni svet občine Jesenice, v vojo samo polletni oziroma negotovski podatki o zaposlenosti in brezposelnosti v občini, so bili ustrezniki zadostna osnova za dokaj razpravo o problematiki, ki je bila na jeseničko občino vedno nekaj drugačna kot drugod po Gorenjskem.

Brez zaposlenosti v letošnjem letu na Jesenicah tako kot tudi v drugih občinah ni bila večja od resno začrtanega 1 odstotka, celo je bila doslej — v sedmih mesecih — znakala 0,8 odstotka. Ceprav je torej v jesenički občini v osmih mesecih število novo zaposlenih delavcev povečalo za manj kot odtotek primerjavi z lani, se po drugi

strani ni povečalo število iskalcev zaposlitve, kot bi morda ob tako skromnem zaposlovanju morda lahko pričakovali. Zgodilo se je celo obratno, saj je po podatkih skupnosti za zaposlovanje bilo avgusta letos v jesenički občini manj nezaposlenih kot leto poprej: 168 iskalcev zaposlitve pomeni za občino 1,1-odstotno brezposelnost, medtem ko je bilo lani v enakem času 200 iskalcev, kar je 1,35-odstotna odstotna brezposelnost. Letos je bilo po podatkih iz avgusta med nezaposlenimi 38 iskalcev prve zaposlitve, nekaj več kot 100 pa jih je bilo starih do 26 let.

Struktura gospodarstva v jesenički občini je pač takšna, da je manj delovnih mest za ženske, zato tudi nič nenavadnega, da je med nezaposlenimi več kot tri četrtine žensk. To

Vrtec bo zakrpan

Tržič — Vrtec Palček v Tržiču je znotraj stolpiči, temno leseno fasado in poudarjeno barvo okenških stropov podoben hiši iz pravljice. Kar pa je stavba že stara, niti ni bila za varstvo najmlajša, prestano jo je treba obnavljati.

Tolgo, kar je občinska inšpektorica, da vhodna stena branje prepriča preveč zraka, pa, da se utegnejo v enem zapreti vrata, če reže ne zamašene, se je srečal izvršni skupnosti otroškega varstva. Neveda treba zaščititi z obročem poletje, ko se bo namakaj več denarja, pa jo bo zamenjati z novo.

Ob tem pa se odpira druga plavljitev. Vrtec Palček stoji blizu največjih tržiških delovnih organizacij. Mar ne bi bilo preprosteje, če bi novega postavili na njegovo mestu? Dvome o umestnosti prve in druge rešitve bo vsekakor treba čimprej razbliniti.

H. J.

Preveč načrtovanja na pamet

Delavci se vedno niso postali dejanski nosilci planiranja — To bodo lahko le, če bodo vedeli za pogoje in možnosti razvoja v delovnem in širšem okolju, če bodo ponujeni plani razumljivi in če bodo temeljili na ustvarjenem oziroma razpoložljivem dohodku.

Tržič — Zadnji meseci v letu so ob skribi, kakšni bodo končni rezultati v primerjavi z načrtovanimi, izpolnjeni tudi s pripravljanjem in sprejemanjem planov za naslednje leto. Le-ti se oblikujejo v strokovnih službah, kar je tudi prav, vendar pa se v kasnejšem postopku še vedno pojavlja slabost: delavci običajno še nimajo odločujočega vpliva na plan niti na njegovo uresničevanje.

Na to je konec oktobra, ko se je srečal s tržiškimi komunisti, posebej opozoril France Popit. Dejal je, da delavci ne smejo biti več zgolj načrtovani s plani, ampak morajo dejansko postati soustvarjalcii nosilcev planiranja. To pa bodo lahko le, če bodo ponujeni programi razumljivi, če bodo delavci temeljili na ustvarjenem oziroma razpoložljivem dohodku in če bodo delavci vedeli za pogoje in možnosti razvoja takoj v delovnem kot širšem okolju.

S plani je torej treba med delavce. Za to so komunisti še posebej razgovorni. Ne smemo si več privoščiti načrtovanja na pamet, porabiti, da kateri smo ustvarili oziroma sestavljati papirnate plane. Za uresničevanje razvojnih ciljev je potrebno iskati nove poti. Notranjih rezerv je vedno dovolj, premašo uveljavljeno pa je tudi povezovanje dela in meddeljivosti organizacij združenega dela. V marsikatem kolektivu se namreč še obnašajo lastniško in podjetniško, namesto da bi sredstva, ki družbenu, združili na osnovi dohodkovnih odnosov.

Povezovanje je zlasti pomembno pri načrtovanju ključnih naložb, ki bodo prinesle večji izvoz, prestrukturiranje in sploh stabilnejši in kvalitetnejši razvoj. Taka so po dosedanjih ocenah predvidena vlaganja Zlate ter Bombažne predilnice in tkalnice, medtem ko se bo nekaterim naložbam, ki teh meril ne izpoljujejo, pač treba za nekaj časa odpovedati. Hkrati, kot je poudaril France Popit, bo potrebno zagotoviti tudi odgovornost bančnih in občinskih funkcionarjev pri obračnavanju kreditov glede na družbeno dogovorjena merila. Sicer pa bodo morale organizacije združenega dela več kot doslej namenjati za akumulacijo. Ta v naši republiki dosegla le skromni poltretji odstotek skupnih gospodarskih rasti.

S tem, ko bodo delavci postali nosilci planiranja, bo mogoče uveljaviti tudi srečevalno planiranje. V tržiški občini je izvršni svet »prehitel« združeno delo, saj je prvi osnutek resolucije za prihodnje leto že na papirju. Vendar pa so kazalci rasti prikazani zelo previdno, pogosto brez števil, celo na tako pomembnih področjih kot sta, na primer, rast družbenega proizvoda ali izvoza. Kako tudi ne, ko pa konkretni podatki iz organizacij združenega dela, za katere bi bila tudi lahko našli delna opravičila, še ni.

H. Jelovčan

Število pa bi se lahko kaj hitro zmanjšalo, če bi se ženske lahko zaposlile tudi na delovnih mestih, kjer so tri izmene, nočna. Samo v hladni valjarni jeseničke železarne bi lahko takoj zaposlili 60 žensk, na primer pri kontroli kvalitete izdelkov, kar ni težko in tudi ne »umazano« delo. Po drugi strani so med nezaposlenimi ženskami tudi take z izobrazbo metalurškega tehnika, pa ne dobre dela prav zaradi prepovedi nočnega dela žensk. Razpravljalci iz jeseničkega združenega dela, razgovora pa se je udeležil tudi predsednik republiškega komiteja Niko Toš, so menili, da bi bilo treba povsod tam, kjer je to nujno potrebno, zaposlovati tudi ženske v tretji izmeni, predvsem seveda na mestih, kjer so delovne razmere izboljšane. Seveda pa bo treba poprej doseči še dopolnitev konvencije o nočnem delu žensk, katere podpisnik je tudi Jugoslavija.

Ceprav se je v jesenički občini od lani zmanjšalo število iskalcev zaposlitve kljub skromnejšemu zaposlovanju, pa si nihče ne zatiska oči pred dejstvom, da bo v naslednjem letu, ko se bodo še ostrejši pogoji gospodarjenja nedvomno odrazili tudi v zaposlovanju, v občini nekaj več problemov z brezposelnostjo, kot jih je sedaj. Vendar se je bolj kot samega števila iskalcev zaposlitve treba batiti strukturnega neskladja, kot pravimo neustreznosti med povpraševanjem združenega dela določeni strukturi delavcev in ponudbo, ki je dejansko povsem drugačna. Da bi se temu kar najbolj izognili, tako so poudarili udeleženci razgovora, bi bilo treba kar najbolj skrbno usmerjati solajočo se mladino. Uspehi usmerjanja so se deloma pokazali že letos, ko so jesenički učenci pokazali z vpisom nekaj več volje do poklicev kovinske in metalurske stroke; potrebe po teh usmeritvah — namreč železarstva, metalurgije in turizma v tem srednjoročnem obdobju — bi se morali zavedati tudi starši, ki imajo nedvomno velik vpliv na odločanje otrok za poklic. Bodoči mladi delavci bi te usmeritve razvaja pač morali upoštевati, če bodo hoteli iskati delo doma. Tehnološki razvoj namreč še ne dosega take stopnje, da bi sedanje še vedno preveliko povpraševanje po priučenih delavcih že kaj kmalu občutuje zmanjšali. Z zmanjšanjem pogodbene in nadurnega dela se bo sicer povsod, tako tudi na Jesenicah, pokazalo več delovnih mest predvsem za mlade delavce. Generacijski priliv iz šol se bo v nekaj naslednjih letih v jesenički občini še zmanjševal, tako da številčno mladih ne bi bil problem zaposliti, če bi seveda imeli poklice, ki jih gospodarstvo potrebuje. Ceprav mladi sicer niso krivi, če so se izboljali za suficitarne poklice, za katere trenutno v združenem delu ni delovnih mest, tako je vsaj naglasil predstavnik jeseničke mladine, pa verjetno čakanje na delovno mesto, ustrezeno izobrazbi, v sedanjem trenutku ni prava rešitev: pač pa dokvalifikacija, priučitev za delo, ki je na voljo danes.

L. M.

V turizmu so še amaterji

Gorenjska turistična društva se povezujejo v občinske turistične zveze — Brez profesionalnega kadra

Kranj — Gorenjska turistična zveza je dala pobudo za ustanovitev občinskih turističnih zvez po vseh gorenjskih občinah, razen v tržiči, kjer morajo najprej ustanoviti turistična društva in v Škofjeloški, kjer občinska turistična zveza že dolgo deluje. Po večini občin na Gorenjskem deluje izredno veliko turističnih društev, ki vsako zase in vsako po svojih močeh rešujejo najbolj pereče krajevne turistične probleme. Turistična društva, v katerih dela izredno veliko prizadevnih amaterskih delavcev, delujejo v okviru krajevnih skupnosti, kjer nekako usklajujejo programske dela v okviru potreb in možnosti, ki jih imajo.

Vsa turistična društva po Gorenjskem pa imajo veliko enakih in skupnih problemov, ki jih prikazujejo v okviru Gorenjske turistične zveze in naslovnih v delegatskih klopih občinskih skupščin in interesnih skupnosti. Vendar nastopajo v občini vsako zase, čeprav ne enotno. Najbolj pogosto se pojavljajo problemi delitve in uporabe turistične takse, ki jo pobirajo v posameznih krajevnih skupnostih, ter ostali problemi razvoja turizma na posameznih območjih.

Zato je povhvalna pobuda Gorenjske turistične zveze, da se v sleherni občini ustanovi občinska turistična zveza, v okviru katere se bodo društva povezala in skupno razreševala problematiko turizma. Zgled že daje Škofjeloška občinska zveza, ki enotno

NAŠ SOGOVORNIK

IZTOK PURIĆ

Slabosti sindikalnega izobraževanja

Vodjem in aktivistom sindikata delavske univerze namenjajo razne izobraževalne oblike, da bi nekoliko utemeljili njihovo znanje za odločanje in zagotovili strokovno delovanje v okoljih, kjer so zaposleni. Vendar delovnih organizacij in osnovnih organizacij sindikata, ki pošiljajo svoje člane na sindikalne šole, navadno ne vodi potreba po znanju, pač pa bolj težnja, da bi izpolnili programsko obveznost, ki so si jo naložili v zvezi z izobraževanjem svojih članov.

Iztok Puric, strokovni delavec na področju družbenega izobraževanja, že daje kritično ocenjuje ta odnos, pa tudi izobraževalne programe, ki jih Delavska univerza Tomo Brejc v Kranju (ceprav to bržkone velja za vse delavske univerze v Sloveniji) namenja svojim slušateljem.

»Slušatelji dobijo na teh šolah vse premalo spoznanj, ki bi jim učnili koristiti v praktičnem delu v osnovnih sindikalnih organizacijah. Ta osnovna slabost, zaradi katere je osnovni smisel sindikalnega izobraževanja videti zgrešen, je bržkone rezultat teoretičnih programov, neprilagojenih življenskim potrebam sindikata in delovnih organizacij. Površni pa smo tudi pri oblikovanju programov za raznolike skupine slušateljev, ki prihajajo v šolo z različnim predznanjem. Rešitev bi bila razbitje v delovne skupine, katerim bi prilagajali programe, ne pa da se slušatelji prilagajo nam.«

Kakšni so predlogi sindikata in slušateljev glede izboljšanja sindikalnega izobraževanja?

»Pobude redko prihajajo iz osnovnih organizacij sindikata, kar je dokaz več da se znanje, pridobljeno na šoli, v delovnem okolju ne uporablja. Pač pa so zelo kritični slušatelji, ki menijo, da je treba izobraževanje bolj približati širšemu krogu delavcev, teorijo povezati z praksu in delavcu dati predvsem zavest, da so njegove odločitve pomembne. Slušatelji pa terjajo tudi, da se spremeni odnos strokovnih služb do idejnopolitičnega izobraževanja.«

Kako tovrstno znanje vpliva na odločanje?

»V večjih delovnih organizacijah, ki so izobraževalne svoje sindikalne delavce, je že opaziti premik v samoupravljanju, v pripravljenosti, da se delavec vključi vanj. Prav toliko kot znanje pa v samoupravljanju pomenita tudi motiviranost in obveščenost. Več homologa o povezanosti vseh treh dejavnikov reki, ko bo izdelana analiza. Le-to nameravamo v kratkem opraviti v Savinji, kjer je samoupravljanje že razvito, tako da lahko ugotavljamo, koliko je rezultat znanja in izobraževanja.«

D. Žlebir

Ključne naloge gospodarstva

Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je te dni obravnavalo resoluciji o družbenoekonomskem razvoju Slovenije in Jugoslavije — Obširno o izvoznih obveznostih, zaposlovanju, usklajevanju cen

Ljubljana — Osnutka republiške in zvezne resolucije, ki ju je te dni obširno obravnavalo predsedstvo slovenskih sindikatov, obsegata le najbolj ključne usmeritve gospodarjenja v prihodnjem letu. Obe postavlja med prve strateške cilje izvoz blaga in storitev, kar slovensko sindikalno predsedstvo v celoti podpira, vendar meni, da morajo biti izvozna prizadevanja dolgoročnejša in načrtnejša. Pri izvajanjiju namreč ni zadosti, če se stejejo izvozne uspehe posameznih organizacij združenega dela, pač pa je učinkovito izvrševanje tovrstnih nalog moč zagotoviti z enotnim

nastopom na tujih trgih. Ko je razgrnilo zunanjetrgovinske načrte, je predsedstvo slovenskega sindikata opozorilo tudi na pomanjkanje surovin in reprodukcijskega materiala. Menilo je, da se je temu močogniti tako, da preprečimo izvajanje domačih materialov, ki jih potrebuje domača predelovalna industrija, k temu pa lahko pripomore tudi pretok deviz k proizvajalcem surovin.

Osnutka se načrtneje lotevata tudi politike zaposlovanja v prihodnjem letu. Sindikat je tokrat opozoril predvsem na realno ocenjevanje razvojnih možnosti slehernih organizacij združenega dela, tako da bo vsako zaposlovanje novih delavcev namenjeno večji produktivnosti. Prav tako naj bi se z rastjo fizičnega obsega proizvodnje ne zmanjševal dohodek, čim bolj pa naj bi težili tudi k izboljševanju kvalifikacijske strukture. Dokaj strogo se je sindikat izrekel o pogodbennem in nadurnem delu, ki onemogočata sproščanje delovnih mest za mlade. Ustrejne lahko organizacije združenega dela, kadar gre za naloge povečevanja izvoza, z večizmenskim delom. Vrste nezaposlenih pa lahko skrajšajo z dokupljanjem in prekvalifikacijami iskalcev zaposlitve.

Zaostrene razmere narekujejo samoupravnim interesnim skupnostim družbenih dejavnosti, da upoštevajo materialne možnosti, ki jih obeta predvidena gospodarska rast. Sindikat še posebej opozarja na previdnost pri naložbah, na realnejše načrtovanje in razumno gospodarjenje pri administrativnih delih. Tudi cene so našle svoje mesto v razpravi. Povečanje dohodka, meni sindikalno predsedstvo, naj ne sloni na dvigovanju cen, pač pa na večji produktivnosti. Cena naj bi se tudi enotneje oblikovala; posebej to velja za organizacije združenega dela, ki tvorijo reprodukcijsko celoto.

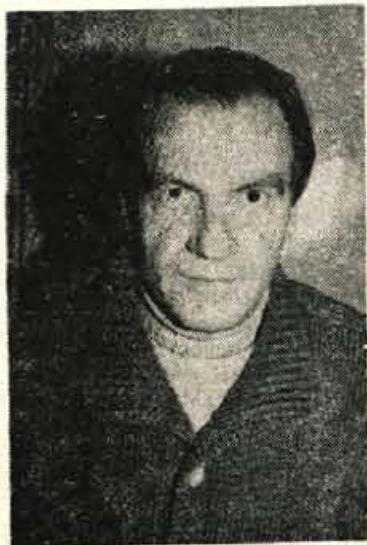
Ob zasnovanih resolucijskih odločitvah prihodnjega leta bo težko ohraniti socialno varnost delavcev in občanov, pa tudi padanje realnih osebnih dohodkov bo težje obrzdati. Vendar sindikat meni, da se delež za osebne dohodke ne sme zmanjševati. Toda točnega odstotka, ki bi napovedal zmanjšano padanje, v resoluciji ne gre napovedovati, saj je odvisen od vrste gospodarskih dejavnikov v prihodnjem letu.

D. Kuralj

D. Ž.

Večja proizvodnja in izvoz žebljev

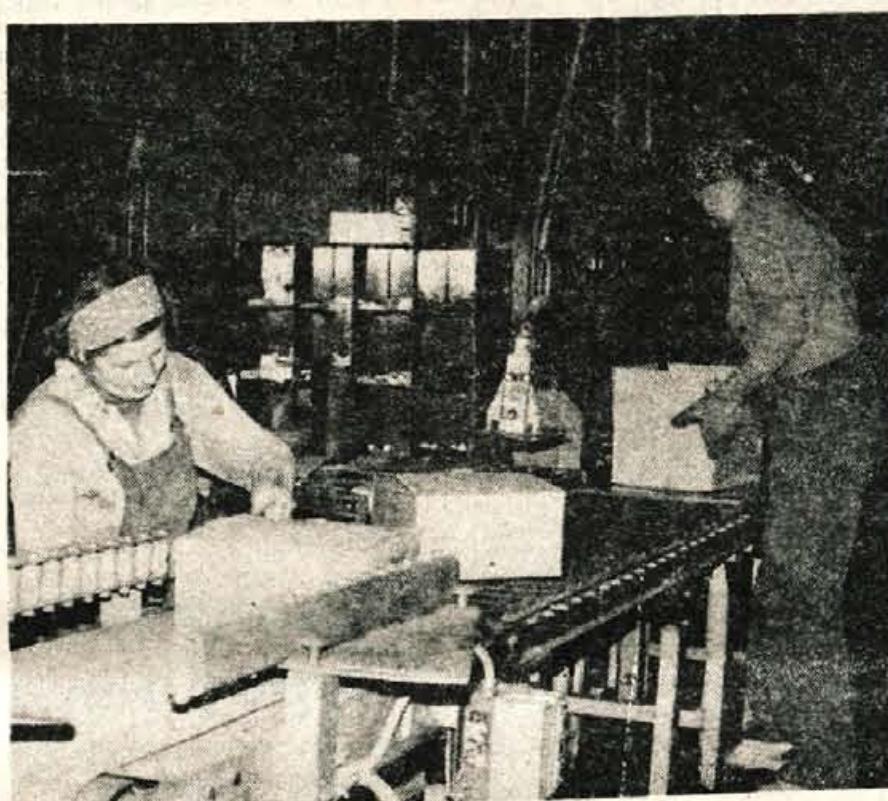
Zebljarna v jesenški železarri je vrsto let uspešno prodaja svoje izdelke na tuj - Odločitev za delo ob prostih sobotah, da bi s povečanim izvozom žičnikov zagotovili kolektivu potrebine devine - Spodbudni tudi rezultati prizadevanj žebljarjev za gospodarsko ustalitev

Vodja temeljne organizacije Žebljarna Leon Mesarič

Jesenice — Žebljarna je ena manjših temeljnih organizacij jesenške železarne, ki predstavlja končni člen v njenem proizvodnem procesu. Osnovna naloga 84 delavcev, med njimi 35 žensk, je izdelava več vrst žičnikov. Zaradi omejenih možnosti razvoja v preteklosti sicer ne gre za obsežen proizvodni program, vendar je zamenjava 23 zastarelih žebljarskih strojev s sodobnejšimi napravami pred dvema letoma zagotovila prek 40-odstotno povečanje proizvodnih zmogljivosti ob zmanjšanju števila delavcev. Hkratna posodobitev pakiranja žičnikov v velike zavitke je odpravila težko fizično delo in omogočila zaposlitev več delavcev pri pakiraju drobnih posiljk za tuj kupce, kar je povzelo izvozne rezultate žebljarne.

«Prodaja izdelkov žebljarse na tuj», pripoveduje vodja temeljne organizacije Leon Mesarič, »je že vrsto let naša pomembna naloga. Z letosnjim družbenim planom smo predvideli proizvodnjo 11.500 ton žičnikov, od tega kar 10 tisoč ton za izvoz. Večidel proizvodov, 8 tisoč ton, prodamo v Združene države

Oktobra so iz žebljarse poslali na tuj rekordno količino žičnikov. — Foto: S. Saje

NA DELOVNEM MESTU

Vzgojiteljica Erna Anderle

Tržič — Vzgojiteljica Erna Anderle se že osem let ukvarja s tržičkimi malčki. Letos ima v enoti Palček, kjer je tudi vodja, na skrbi 22 otrok, starih pet in šest let. »Vsemorji delam v oddelku male šole,« je povedala. »Ni emocijno. Nasprotno; delo z najmlajšimi je lahko zelo ustvarjalno, če ga imas rad, če imas nove oblike za njihovo naposlitev in vlogo.«

Palček nasproti tovarne Peko je ugodna, lesena stavba, lepa na oko, manj pa udobna. Delovni pogoj so slabši kot v novih vrtcih, zato se vzgojiteljice in varuhinja še posebej trudijo, da bi bilo otrokom čim bolj prijetno. Ustvariti so uspele pravo družinsko skupnost, v katero se radi vključujejo tudi starši, ki so že vedkrat sodelovali pri kakani akciji.

Erna Anderle je, tako kot njene sodelavke, zaposlena tudi popoldne. Do letos je vodila malo solo za otroke, ki niso bili vključeni v organizirano varstvo, zdaj pa s potvrditvijo vrtcem trikrat na teden obiskuje ledanske cicibane.

H. Jelovčan

»Sedemnajst jih redno hodi in občutek imam, da jim je vrtec zelo všeč. Kakšna je razlika? Program vsebuje 40 ur in je zato seveda manj zahteven od običajnega. Smisel potupočega vrteca je, da tudi otrokom v vaških naseljih, kjer organizirana varstva in vlogo ni, da nekaj osnov za privajanje na skupno delo in kasnejšo šolo.«

V Palčku je 58 otrok, starejših od dveh let, razporejenih v tri oddelke. Vrtec je odprt od pol šestih zjutraj do pol treh pooldne, v njem pa so malčki iz domala vseh naselij okrog Tržiča, saj je zanje in za starše, ki so zaposleni v Peku ali Zlitu, še posebej primeren.

»Bistvenih razlik med otroki v mojem oddelku ni. Res pa se posna, kateri so v vrtcu že od vroga začetka. Z njimi v mali šoli ni nobenih težav, več dela pa je s tistimi, ki prvič pridejo šele v malo šolo. Še nikoli mi ni bilo žal, da sem se odločila za ta poklic. Če bi spet izbirala, ne bi pomisnila. Otroci so tako neposredni, pošteni. Pravo veselje je spremljati njihov razvoj, napredok v znanjih in sposobnostih, h kateremu vzgojitelj lahko ogromno pripomore. Moti me nekoliko le to, ker naše delo še ni priznano in vrednoteno takot kot, na primer, učiteljevo v osnovni šoli.«

Vzgojiteljice v Palčku se ne oklepajo le obveznega programa. Razvile so pestre oblike interesnih dejavnosti. Otroci se potegujejo za zlato športno značko in za planinako značko, sami vzdružujejo zunanjia igrala in skrbijo za čisto okolico.

Erna Anderle je zelo delavna tudi v osnovni organizaciji zveze sindikatov v zavodu. Izteka se ji drugi mandat predsednice, za uspešno delo pa je letos prejela srebrni znak sindikata.

proste sobote do konca leta delali v eni izmeni ter povečano proizvodnjo usmerili v izvoz. Oktobra so proizvedli dobrih 1054 ton žičnikov, kar je 104 tone oziroma 11 odstotkov več glede na družbeni proizvodni plan. Od tega so blizu 29 ton izdelali za domači trg, prek 1025 ton pa za izvoz. Še boljši so bili dosežki žebljarne pri odpravi proizvodov; vseh skupaj jih je odpeljala 1120,4 tone, od tega 1074 ton na tuj trgov, kar je doslej največji izvoz žebljarne v enem mesecu.

»Naša temeljnja organizacija,« pojasnjuje vodja žebljarne, »si prav tako prizadeva za stalno uresničevanje stabilizacijskega programa. Sledenih mesec ocenjujemo, v kolikšni meri smo uspeli izpolniti deset zadanih ciljev v programu. Pomemben pokazatelj prizadevanj na tem področju je doseganje skupne storilnosti. Načrtovali smo proizvodnjo 75 kilogramov žičnikov na delavca v eni ur; v desetih mesecih je znašala blizu 79 kilogramov, oktobra pa skoraj 84,7 kilograma.

Višja rast kot na Gorenjskem

Ocena poslovanja škofjeloškega gospodarstva v devetih mesecih je ugodna — Izvoz je večji za 46 odstotkov — Pokritje uvoza z izvozom znača 167 odstotkov

Škofja Loka — Čeprav še niso znani natančni podatki o poslovnih rezultatih škofjeloškega gospodarstva po letošnjih devetih mesecih, so ocene ugodne. Celotni prihodek se je povečal za več kot polovico. Na takšni visok porast so vplivale tudi nekatere organizacijske spremembe, vendar pa so enake spremembe tudi v drugih občinah in zato se primerjalni podatki z Gorenjsko ne sprememajo. Plaćana realizacija je po oceni večja za 56 odstotkov, na Gorenjskem pa za 44 odstotkov. Tudi rast dohodka je bila v globalu v škofjeloški občini višja kot v drugih gorenjskih občinah. Osebni dohodki so v masi porasli za 30 odstotkov v škofjeloški in v drugih gorenjskih občinah za 31 odstotkov. Investicije so se v Škofji Loki povečale za 16 odstotkov in so predstavljale 31 odstotkov družbenega proizvoda, na Gorenjskem pa je 10 odstotkov. Vendar so v škofjeloško vsoto vstete tudi naložbe v rudnik.

Ob tem je treba poudariti, da so se najbolj povečale investicije v opremo in sicer kar za 41 odstotkov, kar se vidi, da delovni kolektivi več vlagajo v modernizacijo, kot v zidove.

Tudi na žiro računih delovnih organizacij je letos več denarja, kot lani v enakem času in sicer kar za 47 odstotkov več. V poprečju je na žiro računih gorenjskih delovnih organizacij za 40 odstotkov več sredstev. Vendar povečanje v škofjeloški občini je v tem primerjavi z Gorenjsko ni povsem ustrezena, ker je bilo lani po devetih mesecih na žiro računih škofjeloških delovnih organizacij veliko manj denarja, kot drugod na Gorenjskem.

Za letos so delovne organizacije planirale 84 milijonov dolarjev izvoza in do konca septembra so prodale na tuj tržišča za 64 milijonov dolarjev in za 46 odstotkov več kot lani v enakem času. Na konvertibilno področje so prodali za 32 odstotkov več kot lani. Uvoz pa je ostal na lanški ravni in je znašal skupaj z opremo za Rudnik urana Žirovski vrh 38 milijonov dolarjev. Od tega je bilo reprematrialo 88 odstotkov in 12 odstotkov opreme. Skupno pokritje uvoza z izvozem znača 167 odstotkov, medtem ko znaša pokritje uvoza na konvertibilnem področju 129 odstotkov. Tudi sedanja gibanja zunanjetrgovinske menjave kažejo, da se bo omenjeno razmerje obdržalo do konca leta.

Izguba so imeli le v eni temeljni organizaciji LTH in sicer v tem Zamrzovalne skrinje. Negativni saldo je znašal 4,6 milijona dinarjev, kar je trikrat manj kot v polletju. Na Gorenjskem pa je za 130 milijonov dinarjev izgub.

L. Bogataj

Prihodnje leto skupno poslovanje

Delovni organizaciji Živila in Central sta se združili in v novem letu naj bi začeli skupno poslovati — Prvi korak je narejen, potrebne pa bo še veliko dela, da bo nova organiziranost zaživelja tako, kot je bilo zastavljeno

Kranj — Decembra bo minilo leto dni od referendumu za združitev delovnih organizacij Veletrgovina Živila, Central in Samopostežna restavracija v Kranju. Cilj združevanja je bil, da z ustrezno delitvijo dela zmanjšajo stroške poslovanja vseh udeleženih, da se povežejo gostinska, veleprodajna in maloprodajna dejavnost, ki so bile do sedaj razdrobljene in da se z boljšo organizacijo dela poveča sposobnost za preskrbo prebivalstva in seveda, da postane nova delovna organizacija poslovno močnejša.

Referendum za združitev je bil decembra, vendar so proti združitvi glasovali delavci tozda Delikatesa Kranj in delavci delovne organizacije Samopostežna restavracija Kranj. Kasneje so se za priključitev k novi delovni organizaciji odločili delavci Delikatese in to pomeni, da sta še združili delovni organizaciji Živila in Central.

Skupno poslovanje v novi delovni organizaciji, ki zaenkrat še nosi naslov Živila-Central, se bo začelo z novim letom 1982 in sicer bodo začele delati skupaj skupne službe in to na enem kraju v Naklem. Predvideno je, da bo v njih delalo 114 delavcev iz obeh sedanjih delovnih organizacij. 14 delavcev iz Centrala pa naj bi se

L. S.

GOZDNO GOSPODARSTVO BLED
Hranilno-kreditna služba

RAZPISUJE KREDITE ZA RAZVOJ
ZASEBNEGA KMETIJSTVA V LETU 1982

Iz sredstev hranilnih vlog in iz sredstev skladov za preusmeritev in pospeševanje kmetijskih gospodarstev bomo v letu 1982 dodeljevali kredite:

- za proštreditev hlevov s pripadajočimi napravami za krave in mlado živilo,
- za nabavo plemenitke živilne,
- za nabavo kmetijskih strojev.

Lastna udeležba kreditomajcev, odplačilna doba in obrestna mera kreditov bodo glede na namembnost posojila različne in jih bo določil kreditni odbor na podlagi samoupravnega sporazuma o temeljnih srednjoročnega plana razvoja kmetijstva, ribištva in živilske industrije za obdobje 1981 do 1985.

Pogoji za pridobitev kredita so:

- da prosilce sredstva za prodani les hrani pri HKS GG Bled na ustreznih hranilnih knjižici Ljubljanske banke,
- da je prosilec član TOK gozdarskstva Bled in da z njim trajno gospodarsko sodeluje,
- da ima s področno kmetijsko zadružo sklenjeno kooperacijsko pogodbo za mleko in meso,
- da je prosilec kreditno sposoben,
- da je preusmeritev oziroma pospeševanje kmetijskega gospodarstva v skladu z načrtom razvoja kmetijstva in gozdarstva.

Prednost pri dodeljevanju kreditov bodo imeli kmetje-gozdni posetniki za naložbe v kmetijske proizvodne skupnosti in višinske kmetije, ter posetniki, ki se obvezujejo, da bodo obveznosti kredita poravnali s tržno proizvodnjo lesa v lastnem gozdu.

Prošnje za kredite bomo zbirali do 15. decembra 1981 na naslov:
Gozdno gospodarstvo Bled, Hranilno-kreditna služba, Ljubljanska c. 19.

Mesec kulture v Podnartu

DPD Svoboda iz Podnarta praznuje 25-letnico delovanja – bogato tradicijo ima gledališka dejavnost – Danes dela najbolj uspešno moški pevski zbor, ki ga vodi Egi Gašperšič – Jubileju pripravili niz kulturnih prireditev

Cet stotinja dela podnartskega kulturnega društva tako rekoč po Antonu Solarju, ki je bil vsa leta predsednik in je šele leta 1961 predsedništvo predal mlademu Marku Koncu. Anton Solar je tako lahko pred nami najbolj razgumljil preteklo delo, saj vsesto hrani tudi slike in fotografije.

Leta 1956 ustanovljena DPD ima svoje korenine daleč v predvojnem času. Leta 1931 so v Podnartu ustanovljeno sokolsko društvo, ki je razvijalo tudi kulturno dejavnost. Imeli so pevski zbor, ki je pripravil so proslave in zabavne večere. Vojna je dejavnost zaustavila, takoj po osvoboditvi, že leta 1945 so postavili na oder prvo delo, Borove Raztrgance, ki je napisal Stane Vahen. Nato so leta 1955 pripravili eno ali dve igriči najprej na skedenjih, kasneje ustanovljeni soli, saj dvorane niso. Začel je prepevati tudi pevski

dejavnost ima v Podnartu bogato tradicijo. Zelo plodno je bilo petdesetih letih, ko so pod režiskim vodstvom Janeza Lampiča, ki je napisal pevskie zbole, postavili na oder po tri premere na leto. Leta 1955 so med tudi uprizoritev Zupančeve drame Veronika Dese-

Tapiserije Silve Bernik puštalski kapeli

si je v sodobnosti priborila mesto, ki ga je imela v srednjem veku in kasnejše, nekotir z njimi zagrinjali gole in gruske zidove, so dandanes že kar ne ploskve. Hkrati pa je ob novih medijev in novih v likovni umetnosti postavljanju zanimivo inovativno

– Tržiška knjižnica prireja ob 18. uru v paviljonu NOB s sodobnim slovenskim rom Menartom. Zaljubljeni del, ki jih bo bral pesnik bo knjižnica spojila dvajsetletje svojega obstoja. Knjižničarsko izročilo v tržiški secer sega še sto let globlje v mest, vendar pa je knjižnica v obliku zaživelja še pred desetletjem. Seveda je dosti bogatejša. V prostorih Bratičeve šole, kamor se je pred štirimi leti, je ob tem oddelku lahko razvila tudi tega v družboslovne ter italijanske. Izposojevališči ima tudi v Bistrici, medtem ko nova knjižnica obiskuje bralce v naseljih.

zadnjini sklad obsega prek 24.500 knjig, desetkrat toliko kot pred petimi leti, povprečna letna ponuja pa znaša kar 4.2 knjige na dnevni, s takim odstotkom se pohvaliti le malokatera to ustanova pri nas. Tržiška knjižnica je znana tudi po številnih obiskanih literarnih prireditvah, na primer, nočnočitanje z enim najvidnejšim slovenskim pesnikom Janezom Me-

zbor, ki ga je vodil pevovodja Rudi Solar. Okrog leta 1950 so začeli preurejati staro mizarsko delavnico v kulturni dom. Denarja ni bilo in delali so udarniško. Prostori in prihod učitelja Janeza Lampiča so krepko razmahnili kulturno delo. Lampič, pomagala mu je žena Tončka, je vodil kar tri zbole, pod njegovim režiskim vodstvom so pripravili dve, celo tri dramske premiere na leto. Z Lampičevim odhodom je dejavnost zamrla in leta 1964 so skušali kulturno društvo združiti z društvom Partizan, vendar pravega uspeha ni bilo. Leta 1956 so tako osnovali DPD Svoboda, ki danes praznuje 25-letnico delovanja.

V društveni preteklosti ima bogato tradicijo gledališka dejavnost. V obdobju od leta 1969 do 1979 so pripravili osem premier in imeli 71 predstav, ne le doma, nastopili so v številnih gorenjskih krajinah. Gledališko delo je slonelo na ramenih

Antona Subica, Staneta Beštra in Janeza Jermana. Režiserji so prihajali tudi od drugod. Lani je igralska družina naštudirala »Jaro mečkanke«, toda bolezen je delo prekinila. Zdaj novi podnartski učitelj Arnež obljublja, da bo nekaj postavil na oder. Občasno pa dela tudi lutkovna skupina, ki bo pripravila lutkovno igrico za novo leto.

Najbolj uspešno danes vsekakor dela moški pevski zbor, ki ga vodi Egi Gašperšič. Lani je praznoval 15-letnico delovanja. Leta 1965 so v Podnartu osnovali mešani mladinski zbor, ki ga je vodil Matevž Fabjan. Dekleta so po šestih letih prenehale prepevati in »ostali« je moški pevski zbor, ki vse odteče dobro dela. Okrog 170 nastopov je že imel, vrsto celovečernih koncertov. Ob lanskem jubileju je posebej za 25-članski pevski zbor Radovan Gobec, ki ga je v Podnart pripeljal tedanj pevovodja Janez Foršek, napisal pesem »Meni se hoče.«

Lep kulturni dom imajo danes v Podnartu, dvorano z 250 sedeži in prostornim odrom, pevsko sobo, knjižnico. V njem imajo prostor vse krajevna društva, za vzdrževanje skrbi krajevna skupnost. Tako rekoč trikrat so ga v preteklih letih slovensko odprli, širili in prenavljali so poslopje. Veliko je bilo prostovoljnega dela in denarnih prispevkov.

Ob jubileju svojega kulturnega društva so v Podnartu pripravili niz kulturnih prireditev, ki so jih poimenovali Mesec kulture. Preteklo soboto so gostovali jeseniški gledališčniki s Cankarjevo dramo Jakob Ruda, člani likovne skupine Dolik z Jesenic pa so pripravili razstavo, ki bo na ogled ves mesec. Jutri, v soboto, 14. novembra, ob 19.30 bo pripravila celovečerni nastop folklorna skupina Karavance iz Tržiča. V soboto, 21. novembra, ob 19.30 bo na vrsti večer zborovskega petja – nastopila bosta domaći moški pevski zbor in ženski pevski zbor z Jesenic. V soboto, 28. novembra, ob 19.30, bodo na predvečer dneva republike pripravili proslavo in slavnostno obeležili 25-letnico DPD Svoboda. Mesec kulture bo zaključil nastop Slovenskega oktetra, v četrtek, 3. decembra. Dvorana bo tedaj brez dvoma nabito polna.

M. Volčjak

Dr. Ferdinand Kolednik

Pred leti sem v Glasu predstavljal živahnega moža, zaslужnega prevajalca slovenskih literarnih del v celo vrsto tujih jezikov – dr. Ferdinanda Kolednika. Komaj mesec je od tega, kar sem zvezel, da mu je pero omahnilo za vedno. Bilo mu je res že 73 let – a bil je še vedno čil in bistreg duha. Duhotiv in šegav – zraven pa srčno dober človek, skoraj boem. In nadse prijeten sogovorec.

Prirojeno nadarjenost za učenje tujih jezikov je skrbno gojil še v šolah v Franciji, v Nemčiji, v Kanadi in drugod. Tako je do popolnosti obvladal kar devet jezikov. Kot narodnjaku mu je prišlo na misel, da bi svet seznanil z obstojem malega slovenskega naroda s previdom kakuge zanimivega literarnega dela.

In prevedel je Jurčičevega Jurija Kozjaka, najprej v tistih devet jezikov, ki jih je obvladal, s pomočjo sodelavec – prijateljev pa še v druge jezike, tudi afriške in azijske. In tako se je zgodilo, da imamo sedaj Jurija Kozjaka prevedenega kar v 57 jezikov! Vsem prevedom Jurija Kozjaka je Kolednik dodal krajšo uvodno informacijo o pisatelju Jurčiču, o slovenski zgodovini in o kulturi.

Prevedel pa je tudi Finžgarjev roman Pod svobodnim soncem, Jurčičevega Desetega brata, Sosedovega sina, Domna in druge. Sam je s svojim ugledom in vplivom poskrbel tudi za začetnike, ki so izdali prevede slovenskih del v kar razkošnih opremah.

Dr. Ferdinand Kolednik je bil deležen številnih priznanj. Bil je dopisni član raznih akademij, član Društva kanadskih pisateljev in častni član slovenskega Društva literarnih prevajalcev.

Zasluznemu in delavnemu možu gre naša zahvala za trud, s katerim je svet seznanjal z našo domovino in našo kulturo. Opravil je veliko domoljubno delo. Slovo mu ni bilo težko – saj ni živel zaman! V opravljenem delu bo ohranjen njegov spomin...

C. Z.

Čečanje Janezom Menartom

– Tržiška knjižnica prireja ob 18. uru v paviljonu NOB s sodobnim slovenskim rom Menartom. Zaljubljeni del, ki jih bo bral pesnik bo knjižnica spojila dvajsetletje svojega obstoja. Knjižničarsko izročilo v tržiški secer sega še sto let globlje v mest, vendar pa je knjižnica v obliku zaživelja še pred desetletjem. Seveda je dosti bogatejša. V prostorih Bratičeve šole, kamor se je pred štirimi leti, je ob tem oddelku lahko razvila tudi tega v družboslovne ter italijanske. Izposojevališči ima tudi v Bistrici, medtem ko nova knjižnica obiskuje bralce v naseljih.

zadnjini sklad obsega prek 24.500 knjig, desetkrat toliko kot pred petimi leti, povprečna letna ponuja pa znaša kar 4.2 knjige na dnevni, s takim odstotkom se pohvaliti le malokatera to ustanova pri nas. Tržiška knjižnica je znana tudi po številnih obiskanih literarnih prireditvah, na primer, nočnočitanje z enim najvidnejšim slovenskim pesnikom Janezom Me-

H. A.

Ivan Šedelj

KULTURA

Mirna Pavlovec v skupščinski dvorani

V sejni dvorani občinske skupščine Škofja Loka se s svojo drugo samostojno razstavo predstavlja mlada slikarka Mirna Pavlovec, absolventka Akademije za likovno umetnost v Ljubljani.

Že na prvi skupinski predstaviti ob razstavi devete Dolenjske slikarske kolonije je kritik Janez Mesešni zapisal: »Tu se je treba s simpatijo ustaviti pri resnih poskusih barvnega in tonskega izražanja mlade M. Pavlovec, katere ambicije očitno segajo daleč.«

Cene Avguštin je ob razstavi gorenjskih likovnikov aprila letos zapisal: »Razstava Mirne Pavlovec v malo galeriji Mestne hiše v Kranju je avtoričina prva samostojna predstavitev. V likovinem in vsebinskem pogledu nam daje več, kot bi mogli od mlade začetnice pričakovati. Skromnost in samokritičnost pri presojanju lastnega ustvarjalnega dela pa zagotavlja, da bo uspešnost prvega nastopa vodila slikarko k novim likovnim dosežkom.«

Kritik Franc Zalar pa je v Dnevniku zapisal: »Osebni likovni nastop te vsekakor obetavne gorenjske umetnice je namreč izrazito študijsko obarvan; Pavlovecova se je zavestno in preimljeno odločila za daljšo in napornejšo pot resnega slikarskega razglabljanja, prečiščevanja, predvsem pa iskanja tistih pravih v trajnih likovnih vrednot, ki so domala že povsem izginile iz zavesti po hitrem uspehu hlastajočih mladih likovnih ustvarjalcev. V motivnem pogledu je slikarsko zanimanje Mirne Pavlovec usmerjeno predvsem h »klasični ikonografiji«. Največkrat so to na videz skranno preprosta, v resnicu pa v barvnenem in formalnem pogledu skrbno, studiozno pretehtana in likovno organizirana tihožitja ter izrezi iz značilne in tako domače subalpske krajine. Pavlovecova v svojih slikarskih stvaritvah, pa naj gre tu za tihožitje ali krajino, ostaja vedno v mejah realistične optične vizije, v okvirih oblikovno in barvno »otpisljivega« pojavnega sveta. Sam način umetnične slikarske transpozicije temelji v ploskovnem poenostavljanju in sintetiziranju predmetnosti, ki ji vedno sledi tudi prečiščena, pretežno zatemnjena barvna paleta, v kateri se kot kompozicijske opore in nosilci osnovnega razpoloženja v slikarskem organizmu odpirajo posamezna svetlobna barvna žarišča: intenzivno žareč cvet v okrilju temne barve magne učinkuje kot nekaj nestvarnega, kot svetlo upanje v temini obupa. Suvereno obvladovanje slikarske ploskove, na klen način grajeni prostorski plani, čvrsta kompozicija in precejšnja doza žlahtne barvne občutljivosti, ki se kaže zdaj v gladkem in pastoznem, drugič spet kot nemirno, vibrantly slikarsko tkivo, bolj ali manj opazna, vendar zmeraj likovno utemeljena risarska konstrukcija, so značilnosti, ki so slikarko Mirno Pavlovec skorajda že pripeljale do tiste stopnje umetniške zrelosti, ko se odkrivata individualna umetniška fiziognomija in osebno likovno videnje.«

Nastop ribniških folkloristov

Ribno — V nedeljo, 15. novembra bosta v zadružnem domu v Ribnem pri Blebu ob 19.30 pred domačim občinstvom nastopili pionirska in odrasla folklorna skupina. To bo stoti nastop pionirske in prvi nastop odrasle folklorne skupine DPD Svoboda Rudi Jedretič Ribno.

Pionirska folklorna skupina je bila ustanovljena avgusta 1979. Prva voditelja sta bila Jože Poljanec in Rozka Torkar, ki sta skupino tudi osnovala. Konec avgusta so za pomoč prosili Tončko Maroltovo, ki se je vabilu rada odzvala. Pripravila je koreografijo za splet gorenjskih narodnih plesov, prirejenih za otroke. Pomagala je tudi pri izvedbi. Skupina je marljivo delala in prvič nastopila februarja lani. Odtlej je uspešno nastopala na raznih prireditvah doma, imela je tudi turistične nastope na Blebu. Sodelovala je na občinskih in področnih prireditvah Naša beseda, nastopila je v Mestnem gledališču ljubljanskem na prireditvi Vaša matineja, gostovala je pri celjskih tabornikih v Savudriji in nastopila na reviji gorenjskih folklornih skupin v Mojstrani.

V skupini pa se je začel porajati problem, ko so otroci zrasli, in v društvu so se 14. aprila letos odločili, da osnujejo še odrasla folklorno skupino. Tudi zdaj je pomagala Tončka Maroltova. Naštudirali so splet go-

renjskih svatovskih plesov in v nedeljo jih bodo prvič predstavili domačemu občinstvu.

V nedeljo se torej v Ribnem obeta lep kulturni dogodek, saj se bo na odru zadružnega doma zavrtelo 34 domačih folkloristov.

Rado Mužan

Tamburaška revija

Reteče — Najbolj delovna sekcia kulturnega društva Janko Krmelj iz Reteče pri Škofji Loki je gotovo tamburaški zbor Bisernica. Letos je imel že vrsto nastopov po Sloveniji ter na uspeli turneji po Franciji in Španiji skupaj s folklorno skupino Sava. Uvrstil se je med najboljše zbrane po republiški reviji tamburaških zborov v Cirkovcih pri Ptaju.

V nedeljo, 15. novembra, bo s so-delovanjem Zveze kulturnih organizacij Škofja Loka priredil četrtič tamburaško revijo, ki se bo odvijala v novem Šolskem centru na Podnu v Škofji Loki s pričetkom ob 16. uri. Nastopili bodo tamburaški zbori iz Ptuja, Cirkovcev, Metlike, avstrijskega Hodoča in seveda zbor Bisernica iz Reteče. Spored bo torej pisan.

Franc Rant

Kulturni koledar

KRANJ — V galerijskih prostorih Prešernove hiše razstavlja svoja dela slikar Vinko Hlebšč iz Tržiča. V kletnem razstavišču se predstavlja kipar Boris Prokošev iz Ljubljane. V galeriji Mestne hiše si lahko ogledate razstavo del bolgarskega slikarja Dimča Pavlova.

V malo galeriji Mestne hiše so na ogled dela slikarja Lucijana Bratuša iz Vipave. Razstave si lahko ogledate vsak dan razen ponedeljka od 10. do 12. in od 16. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah pa od 10. do 12. ure.

V Prešernovem gledališču te dni tečejo abonnatske predstave uprizoritev komedije Fa-dila Hadžića: Glavnik v izvedbi Prešernovega gledališča. Po včerajšnji premieri bo drevi ob 19.30 predstava namenjena redu petek. Predstave bodo na sprednu do vključno četrtič, 19. novembra, vselej ob 19.30.

LJUBLJANA — V galeriji Kurnikove hiše razstavlja »risbe iz mojega bloka« Jože Mally, v avli tovarne Peko so na ogled dela likovnih amaterjev iz Karlovca, v paviljonu NOB pa slike Jožeta Trpina iz Ljubljane.

28. novembra, vsak dan razen nedelje od 10. do 18. ure.

V sprejemni dvorani Cankarjevega doma je odprtta razstava Fran Levstik v ilustraciji in v gledališču, ki sta jo s so-delovanjem Cankarjevega doma pripravila Društvo slovenskih likovnih umetnikov in Slovenski gledališki in filmski muzej.

SKOFJA LOKA — V galeriji na loškem gradu je odprtta razstava zgodnjih del Ivana Groharja, slik iz zbirke Mestnega muzeja Ljubljana

Ob prazniku nove pridobitve

V KS Gorenja vas bodo ob dnevu republike odprli novi zdravstveni dom, ki je izredna pridobitev za širšo okolico kraja, gradijo pa tudi vodovod od Trebije do Todraža — Se vrsta nerešenih problemov, predvsem na področju stanovanjske gradnje, oskrbe prebivalstva in telefonije

Gorenja vas — Letos bodo dan republike v krajevni skupnosti Gorenja vas nad Škofjo Loko spet lahko proslavili z novimi delovnimi zmagami: namenu bodo predali nov zdravstveni dom, katerega gradnja se je zaradi najrazličnejših zapletov vlekla skoraj deset let in nov vodovod od Trebije do Todraža. Čeprav bi morda kdo sodil, da to niso pomembne naložbe, so pridobitve izrednega pomena, saj pričajo, da se je tudi v tem kraju začelo kolo razvoja vrteti hitreje.

Krajevna skupnost Gorenja vas je namreč v povoju obdobju doživelja sorazmerno skromen gospodarski razvoj. Od približno 800 zaposlenih v združenem delu se jih dobro polovica vozi na delo v Škofjo Loko in Ziri. Uprave obratov, ki so v krajevni skupnosti pa so v glavnem izven krajevne skupnosti, tako da je zainteresiranost delovnih organizacij za razvoj kraja manjša kot bi krajani želeli in pomoč je manjša kot bi jo kraj potreboval. Tudi izobraženih ljudi je v krajevni skup-

nosti malo, saj so se večina odselili v Škofjo Loko in druge kraje, kjer so dobili zaposlitev, razen tega pa strokovni v vodilni delavci domaćih obratov večina stanujejo drugod.

Zato se je v krajevni skupnosti razvijalo kmetijstvo, ki pa ima tudi omejitve, predvsem zaradi zemljišč. Hitrejši razvoj so v Gorenji vasi pričakovali z izgradnjom rudnika uranija, vendar pa je hkrati potrebno rešiti vrsto spremljajočih problemov, ki jih nova investicija poraja. V krajevni skupnosti predvsem opozarjajo na pravočasno prostorsko načrtovanje in potrebljivo izgradnjo infrastrukture.

Še največ težav povzročajo nerezni problemi na področju stanovanjske gradnje, komunalnega urejanja sosesk, pomanjkanje urbanistične dokumentacije in nedorečenosti glede uporabe prostora. Problemi so se lani v spomladici izredno zaostriли, zato je bil sprejet poseben akcijski program, ki so ga uskladili tudi v okviru občine. Po dobre pol leta se že lahko pohvalijo

s prvimi uspehi. V kratkem bo zagotovljena zadostna količina pitne in tehnološke vode in odprt bo nov zdravstveni dom.

Hkrati se je sedaj akcija osredotočila na reševanje drugih problemov: čimprej je treba izdelati in sprejeti urbanistični načrt za Gorenja vas. Pospešiti pripravo gradnje nove stanovanjske soseske in dovozne ceste do zdravstvenega doma. Določeno število stanovanj se mora zgraditi tudi za delavce drugih delovnih organizacij, ne le za rudnik. Brez zgrajenega odcepja uranske ceste skozi Gorenjo vas v krajevni skupnosti menijo, da je uranska cesta za njihov kraj polovična rešitev, ker ne rešuje prometnih zagativ. Nujna je izgradnja pošte in trgovine, saj je preskrba slaba, telefonskega priključka pa ni moč dobiti. Vzopredno z izgradnjom stanovanj bo potrebljeno začeti graditi tudi kanalizacijo in čistilno napravo.

Hkrati v Gorenji vasi menijo, da je vzopredno z izgradnjom rudnika potrebljeno poskrbeti tudi za razvoj družbenih dejavnosti. Zamujeno pri prostorskem načrtovanju bo potrebljeno nadoknaditi, vendar pa vsega ne bosta mogla opraviti le rudnik in krajevna skupnost, temveč bo problematiko potrebljeno širše zastaviti.

L. Bogataj

Delavci zahtevali plačilo po delu

Z mirno manifestacijo so italijanski in jugoslovanski delavci zahtevali boljše delovne razmere in pravičnejše nagrajevanje po delu — Zavzeli so se italijanski in slovenski sindikati

Jesenice — V jeklarni v Trbižu, ki sodi med največja podjetja Trbiža in njegove okolice, je zaposlenih okoli 600 delavcev, med njimi tudi 170 Jugoslovanov. Jugoslovanski in italijanski delavci že dolj časa delajo v tej jeklarni in vse do pred kratkim so bili z delom in plačilom — vsaj zdelo se je tako — zadovoljni.

Pred nedavnim pa so se po Trbižu pojavljali pozivi italijanskih in jugoslovanskih delavcev jeklарne Bele peči, da si že več kot tri mesece prizadevajo, da bi z direkcijo rešili nekatera sporna vprašanja: tako nagrajevanje po delu, stanovanjsko vprašanje, bolezneske odsotnosti, socialno razlikovanje in tako dalje. Dejali so, da si želijo poenotiti plače, saj je med oddelki prevelik razpon. Želijo si boljšega zdravstvenega varstva, varnosti zaradi nesreč pri delu in prisilnih dopustih. Direkcija tovarne da je globla za upravičene zahteve in se obnaša samovoljno.

Minulo sredo so z manifestacijo po trbiških ulicah s svojimi zahtevami seznanili tudi prebivalce in

mestnega župana, ki je objubil, da se bo pogovoril z mestnim tovarne. Delavcem jeklарne Bele peči so se solidarno prizadevali tudi delavci nekaterih drugih tovarn v Trbižu. Manifestacija je trajala od 10. ure dopoldne do 12.30 ure in so vsi mirno odšli nazaj na delo.

Na pobudo sindikalnih delavcev metalno-mehanskih strok iz Udine sveta sindikalnih delavcev tovarne Weissenfels iz Trbiža je bil na Jesenicah — večina jugoslovanskih delavcev je z Jesenic in okolico organiziran pogovor s sindikalnimi delavci občinskega sveta sveta sindikata, sodeloval pa je predsednik odbora sindikatov Slavenije za mednarodno dejavnost, Vlajko Krivokapić.

Predstavniki sindikata metalno-mehanskih delavcev so na pogovoru predstavili svojo organizacijo delavcev v sindikate GGIL, CIS, UIL in nakazali problematiko organiziranja avtonomnih sindikatov. Nakazali so tudi problematiko zaposlovanja preko rednega časovnega delavca v Beli peči. Ocenili so, da bodo pobuda delavcev italijanskih sindikatov v principu pravilna, vendar zaradi neurejenih odnosov na področju meddržavne konvenčije (statusa delavcev na začasni del v Italiji), v tem trenutku ne morejo priti do tesnejših povezav med sindikat Italije in Zvezo sindikatov Slovenije.

Dogovorili so se, da si bodo prizadevali za rešitev neurejenih odnosov na področju meddržavne konvenčije in ureditev statusa delavcev na začasni del v Italiji. Jugoslovansko-italijanska mešana skupina naj bi že letos na zasedanjih italijanskih centrali poskušala iskati osnove za razgovore z vladom. Italijanski sindikati bodo pripravili primoerno pismo, s katerim bodo jugoslovanski sindikati obvestili delavce na delu v tujini s sedežem stalnega prebivališča. Delavci so tudi, da bodo odslej bodo sodelovali.

Na sestanku na Jesenicah so predstavniki občnih sindikatov ocenili, da so meddržavni odnosi zelo dobrimi, da so ta prizadevanja pot k se bodo šemu sodelovanju in krepitvi odnosa med obema državama in krepitvi videnskega ter osimskega avtuma ter odprtosti meja, boj proti sindikalnemu povezovanju, kar se strani tudi izredno želi.

Delavcem iz jeklарne v Trbižu je uspelo doseči, da se sestanki trbiški župan, lastnik tovarne in konfederacija sindikatov, o razmerih pogovorov pa bodo obvezni občinski svet zvezne sindikatov na Jesenicah.

D. Kural

V premislek

Brezbrižnost do prihodnosti

Pisali smo že o skrajno negospodarnem odnosu do orne zemlje, o načrttem umičevanja ornega areala pri nas ter o dvomljivem odnosu naših družbenopolitičnih skupnosti do raznoraznih zazidalnih načrtov, s katerimi posegamo na najbolj rodovitna zemljišča. Vprašali smo se, od koder toliko smelosti sedanemu rodu, da s takimi posegi pripravljajo bodočim rodovom žalostno prihodnost.

Zelimo povedati nekaj o našem zločinskem početju pri zastrupljanju potokov in rek ter žalostnem odnosu do naših voda. Ni naključje, da so strokovne analize pokazale, da večina Slovencev piše že zelo onesnaženo, slabo vodo, nekateri pa tudi zastrupljeno...

V zadnjih desetletjih so se kemične snovi za zatiranje škodljivcev tako razširile, da skoraj ni kraja, kjer ne bi naleteli nanje. Strokovnjaki so jih našli v večini rek, celo v podzemskih tokovih. Ostanki kemikalij se namreč spirajo v zemljo še mnogo let potem, ko jih je človek raztrtol po zemlji. Z vodo so nato prisile v organizme, v ribi, ptiči, plazilce ter divje in domače živali. Znanstveniki skoraj ne najdejo več primerkov, ki bi bili popolnoma brez strpenih kemikalij. Našli so jih v telesih rib oddaljenih gorskih jezer, v deževnikih, v kokoskih jajcih in seveda tudi v človeku, ne glede na njegovo starost. Dobimo jih celo v materinem mleku...

Ne govorim načelno. Navajam nekaj primerov: na Japonskem, kjer so zelo strogi pri čuvanju voda, so nenadoma ugotovili nekaj nenavadnega — ljudje, ki so živeli ob izlivu rek v morje so prekomerno obolevali, rojevali pa so se tudi spački. Ugotovili so, da so odpake mnogih tovarn sicer vsebovale le tolerirane količine živega srebra. Ijudje pa so jedli ribi, ki so jih ujeli v reki ali pa v bližini izliva reke v morje ...

Tudi največja čistilna naprava v Sloveniji, ki stoji pri Kamniku, ne sme predelanih odpadkov odlagati na polja, ker blato vsebuje

prevelike količine živega srebra ... Človeško telo je namreč zgrajeno tako, da akumulira težke kovine in jih ne predela in ne oddaja, zato po določenem času brezpogojno sledi bolezen, ozdravljava ali pa tudi ne. Svedi, Finci, Norvežani in Škoti so ugotovili, da jim je mnogo tisoč jezer že umrlo, mnogo tisoč pa je v procesu umiranja. Sladkovodna jezera postajajo kislila, predvsem zaradi padavin (dež), ki vsebujejo vedno več (blage) žveplove kisline. Številna kurišča, predvsem pa industrija, uporabljajo za izvoz energije toplovo, ki jo daje premog. Z ogljikovim dioksidom pa gre v ozračje tudi mnogo ton žveplovega dioksida. ki skozi dež zopet pride v zemljo, v studence, potoke, reke in jezera — taka kemično onesnažena voda pa postaja pospeševalc rakovih obolenij. Tudi klorirana voda ni tako nedolžna, saj uničuje človekovo prebavno floro, s čemer povzroča prebavne motnje — dosti tega pa je še neraziskanega.

Ko zaradi malomarnosti v neki tovarni izpustijo v reko stupene snovi in tem zastrupijo ribe ter vse drugo živo v reki, odgovorni samo zmagujejo z rameni: to se pač lahko zgodi, in plačajo odškodnino ter so čisti, toda z denarjem ne povrne življenja in venar ne odtehta izgubljenega zdravja. Če delavec iz malomarnosti polomi orodje, je kaznovan, če pa malomarnež in njegov predstojnik pomorita na tisoče rib in drugih živil bitij z izlivom stupenih kemikalij v rečno strugo, nisem še slišal, da bi kdaj kdo bil kaznovan, razen denarno s strani sodnika, tovarna pa je to kazen kasneje pournila. Tudi tovarna je plačala milijonsko odškodnino, pa kaj?

Od vsega zemeljskega bogastva je voda najbolj dragocena. Žal živimo v času, ko je človek čisto pozabil na svoje poreklo in je celo slep za stvari, od katerih je odvisen njegov obstanek. Sam sebi vztrajno pripravlja mrtvaški napitek.

I. S.

MI PA NISMO SE UKLONILI

Ne sramota — to je bilo junastvo!

Mile Pavlin

Mile Pavlin se je rodil leta 1926 v železniških družinah v Bitnjah v Bohinju. Pred vojno se je z družino preselil v Ljubljano. V narodnoosvobodilno gibanje se je vključil že 1941. leta kot dijak I. državne gimnazije, maja 1943 pa je odšel v partizane. Sprva se je vključil v Roško četo, tokrat zaščito glavnega štaba. Kmalu zatem je bil sekretar SKOJ in Zveze slovenske mladine podokrožja Dolenjske Toplice. Po treh mesecih je bil politdelegat Vzhodnodolenjskega odreda. Zaradi bolezni se je od kapi-

tulacije Italije do nemške ofenzive zdravil v SHVPBŽ v Žumberku. Zatem je bil v 15. SNOB — Belokranjsko brigado. V začetku junija 1944 sodeluje pri 2. rušenju Štamptovega mostu, 21. junija 1944 pa je bil v Kriški vasi na Dolenjskem ranjen od ročne bombe. V 15. brigadi 15. divizije je bil namestnik komisarja čete, bataljona, komisar baterije, potem komisar jurišnega bataljona 15. divizije. Nekaj časa je bil tudi vojni dopisnik v italijanski brigadi Fontanot. Tukaj pred koncem vojne je bil poslan v Sovjetsko zvezo, v Engels, kjer je 30 mesecev obiskoval pilotsko šolo. Od 1947 do 1949 je bil pilot na naših avionih. Bil je komandir eskadre, vendar je iz zdravstvenih razlogov moral ta svoj poklic, saj katerega se je navduševal vse življenje, opustiti; v telesu so se oglasili koščki ročne bombe iz Kriške vasi ...

Se nekaj let je ostal v vojski, potem pa je bil kriminalist, novinar in prevajalec. 1973. se je upokojil. Zdaj živi v Medvodenah. Ves se je predal pisaju knjig s partizansko tematiko, v katere vnasa tudi del sebe. Napisal je že preko 15 knjig. Njegovo najbolj poznano delo »Titoviči« je bilo že širikrat ponatisnjeno. Svoje prve doživljaje je opisal v knjigi »Spomladanski mrz«. Pravkar pa pripravljal knjizno izdajo svojega dela »Iz šolskih klopi k partizanom«. Sred kratic je pri založbi Borec izšla nova izdaja njegove knjige »V ognju in snegu«.

Ne vem, kaj je bolj spodbodlo Milet Pavlin, da se je lotil podrobnejšej obdelave borbe 3. bataljona Prešernove brigade na Gorenjskem: ali to, da je rojen v Bohinju, ali pa to, kar navaja v uvodu h knjige, da je ta dramatični in tragični dogodek dobil po vojni le skromen spomenik.

Najverjetneje oboje in pa še dejstvo, da je bil sam partizan, ki je skusil marsikaj in se dobro zaveda, da ti borce, ti junaki, zasluzijo vse kaj drugega kot takšno pozavo.

1959. se je porodila ideja o pisanju, 1963. pa je izšla drobna brošura pod naslovom »V ognju in snegu«. Le malo dokumentov je tedaj dobil v roke o tragediji na Gorenjskem, ko je 15. decembra 1943 v Lovčevem hotelu na Gorenjskem padlo preko sedemdeset borcev. Malokdo je takrat sploh hotel goroviti o tem. Le redki so preživeli. Izjave so si dostikrali nasprotovale. Sploh pa so dogodek zavijali v meglo in skušali opravljati domnevne napake štaba bataljona ... Vendar, naj bo že kakorkoli, prav nobeno dejstvo ne zmanjšuje junastva borcev v Lovčevem hotelu, ki so se borili do zadnjega diha in kljub temu, da so popadali skoraj do zadnjega — nekaj se jih je po čudnih srečnih naključjih rešilo — zadali sovražniku hude udarce.

Izdajstvo je bilo po sredini, o tem ni več droma. Pa vrsta napak, ki jih je resnično zaregljil štab, ki je nasedel navidezno prepričljivim izjavam izdajalskega teranca Sušnika, da je v Lovčevem hotelu na Pokljuki za bataljon najbolj varno. Niso postavili toliko zased, kot bi po vseh zakonih vojske moral, niso postali izvidnici. Nemci so z Bohinjske Bele prišli na ravnost do hotela, z jasnim ciljem uničiti 3. bataljon, ki je po težki noči počival na Gorenjskem.

Prvo knjižico je Mile Pavlin močno razširil. Novo delo, ki je izšlo na 284 straneh, je opremljeno s številnimi dokumenti in fotografijami, ki jih je pisatelj v teh letih uspel dobiti iz zgodovinskega arhiva CK ZKS in Republikega sekretariata za notranje zadeve, medtem ko je za prvo knjižico imel na voljo le nekaj dokumentacije Inštituta za zgodovino in delavsko gibanje. Poleg tega je zdaj dobil še razne dokumente posameznikov pa tudi nove izjave preživelih prič z Gorenjsko. Pomagale so mu tudi druge okoliščine. Ko je prvič pisal, ni bilo ne domicilov ne odborov brigad. Med tem časom

časom so nastale številne monografije, ki so prav tako pomagale razčistiti posamezne stvari. Pred nami je nova, razširjena in dopolnjena izdaja Pavlinove obdelave Gorenjske. Nič meni ni pomemben, nič manj junaka kot Pobote. Da je marsikaj tako dolgo ostalo ljudem nekritično o tem dogodku, je kriva tudi tedanjost. Danes mislimo drugače. Mladim je treba povedati o vseh napakah, ki so na kdaj storjene. Na napakah naj se uči. In te napakah naj se ne ponovi!

Kdor bo vzel v roke to knjigo, ga bodo poteznele z vso močjo Pavlinove besede o krvavih junakih dogodkih tistega sončnega decembra 1943. na Pokljuki. Pred nami zraslo junak, kot je bil mitraljezec Ivan Brezec-Rakič, ki je dol

Semenj v Bistrici

Že to knjigo, ki je letošnje poletje
da pri Založbi Borec, pisec Jože
Vidic pravi, da bi bil naslov lahko
se Semenj smrti ali Cena svobode,
v njej do podrobnosti razgalja
vojne zločine, predvsem v do-
vajnjega nasilja, to je poleti
Knjiga ima naslov po prvi
ki opisuje, kako so se 25. ju-
na 1942 voščani Bistrice pri Naklem
pravljali na vaški semnje, to je
vaški praznik, ki ga Bistri-
ci praznujejo na dan svetega Ja-
na. Leta 1942 je bil sv. Jakob na
voščani so se pripravljali
znamovanje: žene so cvrle krofe,
potico in meso, dekleta ribala
molkji pospravljali okoli hiš in
mleki, otroci pa željno priča-
li dobro. Semenj se vedno
le na nedeljo, ne glede na
dan na koledarju pride
vaškega zaščitnika.

Pravnik zvečer so v bližini par-
tizan iz zasede napadli nemški ose-
bnost. Ubili so komandanta
policijske enote in nekoga
števnik, ki sta bila na čelu moto-
točne enote, namenjene v Selško
dolino, kjer se je začela ofenziva
1. in 2. grupe odredov. Tri ure
napad na nemški avtomobil so
policijci brez zasišanja
devet Bistričanov, požgali več
popodarskih poslopij, noto pa
nisiši se 50 talcev iz Begun in
strelili v Jurčkovem (bistri-
čancu).

NAROČILNICA G

**Nepreklicno naročam knjigo
Jožeta Vidica
SEMEJ V BISTRICI
po prodajni ceni 540,00 din izvod.**

Ime in ime naročnika:

Naslov (ulica ali vas, hišna št.):

Potna štev.: Naziv pošte:

Zaposlen pri:

Reg. štev. os. izk.: izdane pri:

Kaj bom plačal(a): po povzetju, v enkratnem znesku ob prevzemu
 v 2 zaporednih mesečnih obrokih po 270 din

Datum:

Znesek bom poravnal(a) pod pogoji, ki sem jih označil(a), takoj po prejemu računa in
na tek. rač. Založba BOREC, 6100 Ljubljana, Miklošičeva 28. 50101-603-45772.
Obroki se obvezujem, da bom obroke plačeval(a) redno vsak mesec. Če
plačal(a) oba zaporedna obroka, se strinjam, da celotni znesek zapade v takojšnje
vložilo s približnim 12% zamudnimi obrestmi. Ta naročilnica zavezuje naročnika in založbo.
Vložilna spore rešuje pristojno sodišče v Ljubljani. Ce se odločite za nakup po povzetju,
izdači vam naslov in podpis.

Jelo Peternej

EVSEVALEC VUČKO 17

Kdo so bili prvi in zadnji begunjski
zaporniki in Zadnji naval morilskih
tolp v Poljanski dolini.

Naj omenimo, da je pisec Jože
Vidic, upokojeni oficir iz Šela pri Ži-
rovnicu, v zadnjih deseth letih, ko je
napisal pet knjig (Beg z morilča,
Zločin pri Lenartu, Po sledovih črne
roke in Sedem krst za Ronkajevo
družino), trikrat dobil Kajuhovo na-
grado. Prešernovo nagrado goren-
jskih občin, Čufarjevo plaketo, posebno
priznanje občine Ljubljana-
Vič-Rudnik (za raziskovanje zloči-
nov v Kozlarjevi gošči, na Lisičjem
in v turjaški okolici), posebno pri-
znanje vseh gorenjskih občinskih
odborov ZZB NOV in od predsedni-
ka republike tovarša Tita red dela z
zlati vencem.

Založba Borec bo prihodnje leto
že tretjič ponatisnila njegovo knjigo
Po sledovih črne roke (680 strani ter
200 fotografij in dokumentov).

ČE HOČE MDR V INOZEMSTVO ...

Kranj – V neki trgovski
delovni organizaciji skrbijo za
izobraževanje in za razne oblike
izobraževanja se vselej vedno
prej pogovorijo, da pošljejo res
najboljše in najbolj zaslужne
delavce ali vsaj tiste, ki bi si radi
pridobili kvalifikacije.

Tako se je letos zgodilo, da se
je delavec, trgovec, odločil, da bi
rad obiskoval in dokončal po-
stovodska trgovska šolo. Prošnjo
je poslal komisiji za medsebojna
delovna razmerja pri delovni
organizaciji in bil domača stod-
stveno prepričan, da mu bodo
izobraževanje tudi odobrili.

Pa se je pošteno zmotil. Komisija
za medsebojna delovna
razmerja je rekla jok. Dva člana
sta bila proti. Prav.

Prostlec se je hudo začudil, ko
je izvedel, da sta tista člana
komisije za medsebojna delovna
razmerja delovne organizacije
odpotovala v Köln na razstavo
trgovske stroke za tri dni. Ni se
mu zelo pošteno, da so njegova
prošnja odibili, medtem ko sta si
onadva ogledala razstavo, kar je
veljalo kolektiv več starih milijon-
dinjarov.

Tako priporoveduje prizadeti in
ne da si dopovedati, da je obisk
razstave v inozemstvu tudi iz-
obraževanje. Kaj pa moreš, če so
komisiji za medsebojna delovna
razmerja presodili, da so spre-
hodki po razstavi veliko bolj
koristna izobraževalna oblika
kot guljenje poslovodskih klopi v
domovini ...

VAŠA PISMA

Kraja jabolk na jesenjski železniški postaji ...

SAJ SO SAMO JABOLKA*

Stanujem na Jesenicah ob železniški progi na Plavžu in sem
zadnje čase lahko opazoval izvoz jabolk, naloženih na odprtih
vagonih. To me je veselilo. Ni me pa veselil pogled na deset takih
vagonov, ki so ne vem iz kakšnega razloga stali na stranskem tihu
pred novim kosovnim skladiščem in to dve dni.

Na te vagona so kot kavke na mrhovino skakali otroci kot tudi
odrasli, posebno še delavci na gradbišču omenjenega skladišča. Redki
so bili tisti, ki so si napolnili samo žepe, več jih je bilo z vrečkami, a
višek nesramnosti je storil voznik betonarja, »šruške«, ki si je medtem
ko so praznili beton, nanosil lepo zalogo v kabino kar v zaboju in to ob
10. uru dne 3. 11. 1981.

Ne razumem izvoznika in ne železnice, zakaj ne poskrbita, da bi
odpostano blago res v celoti in nepoškodovano prišlo do kupca. Pre-
pričan sem, da naročnik takih jabolk ne bo sprejel že zaradi manjka-
joče količine, ampak tudi zaradi izgleda, saj so na površini ostala
samodobne pomendrane jabolke. Ali je morda to tisti izvoz za
vsako ceno? Ne razumem tudi staršev, ki so mirno opazovali otroke, ki
so se kepali z omenjenimi jabolki. Spoznal pa sem, da je poštenje in
odnos do skupne lastnine še na nizki stopnji, kar najbolj potrebuje
izjava enega izmed »snabavljačev«, ki je, opozorjen od neke tovarisnice,
naj tega vendar ne počne. Izjavil: »Kaj pa sitnarite, saj so to vendar
samo jabolka!«

Črtomir Zorec

POMENKI OB SAVI DOLINKI

O NEKATERIH KRAJIH JESENJSKE OBČINE

Ajdna nad Potoki – znamenito predalpsko arheološko najdišče. Foto: M. Ajdovec

(97. zapis)

Tudi Koroška Bela je rodila slo-
venstvu pomembnega kulturnega
delavca – znanstvenika Matka Po-
točnika. Rojen 8. septembra 1872 na
Koroški Beli, se je na Dunaju posve-
ti sprva pravu, pozneje pa zgodovini
in zemljepisu. Vse življenje je po-
učeval in bil 1. 1933 upokojen kot
šolski ravnatelj. Umrl je leta 1967 –
v visoki starosti 95 let.

DR. MATKO POTOČNIK

Z godovinar in zemljepisec – a
ne le za šolsko rabo, kot ji slu-
ži le premnogo povprečnih
profesorjev. Bil je možak drugačne-
ga, pravega kova: javni delavec,
znanstveni in strokovni pisatelj,
avtor znamenitega IV. dela zbirke
Slovenska zemlja, ki obravnava
predvsem Koroško s političnega,
kulturnega, etnografskega in zgodovinsko-
zemljepisnega vidika. Pripravljal
je tisk je narodnostni zemljevid
Koroške.

Seveda pa je Potočnik avtor tudi
stevilnih šolskih učbenikov narod-
no-gospodarskih člankov v najraz-
ličnejših revijah ter pomembnih
delavcev-kartograf pri izdelavi edin-
stvenega zemljevida (izdal Slovenska
Matica v letih med obema voj-
nama) vsega slovenskega ozemlja v
stirih delih (listih).

Zaslužen je bil dr. Matko Potoč-
nik tudi kot strokovni izvedenec pri
slovenski pokrajinski vladi in l. 1922
kot član razmejitvene komisije po
nesrečnem plebiscitu. Zaupali so mu
delo pri razmejevanju na črti
Olševo – Peč, to se pravi, kar na

pretežnem delu Karavank. V tem
svojstvu je rešil Koroški Beli –
svoji rojstni vas! – planino Svečico
ali Korenčico. Sploh se je uspešno
trudil pri pokrajinski vladi za obno-
vo v prvi svetovni vojni zbombardi-
rane Koroške Beli.

Kako zaveden rojak je bil profesor
Potočnik, je razvidno že iz dejstva,
da je številne svoje članke v časo-
pisu kar dosledno podpisoval kot –
Belan!

COJOVA PRISTAVA

Tako se je reklo še pred leti sta-
ri (z vklesano letnico 1641)
stavi, ki je služila lastnikom
rudarskih pravic okrog Javorniškega
Rovta v Karavankah.

Starci stavba je bila leta 1953 te-
meljito obnovljena in preurejena v
planinski dom, ki ga oskrbuje že vsa-
ta leta Planinsko društvo Javorniš-
Koroška Bela. Razmeroma prostora-
na koča je oskrbovana skozi vse leto,
ima električno razsvetljavo in lahko
prenoči kar 56 planincev. Imenuje
pa se danes Dom Pristava na Javor-
niškem Rovtu. Stoji na nadmorski
višini 930 m – torej ne previsoko za
zložen dostop, iz savske doline. Lep
pripeljet za poldrugo uro hoje.

Povedati je še treba, da se na
senožetih okrog Javorniškega Rovta
razveto v maju narcise prav tako
rogato, kot okrog Planine pod
Golicu.

Nekaka posebnost teh visokih po-
dročij so gojivjeni ribniki pa tudi
nekaj starih samotnih gorskih kme-
tij, še više nad Domom Pristava.

Z Javornika ali s Koroške Beli
pripelje k Domu nova pot, ki jo je
domače planinsko društvo odprlo
spomladji 1968 in jo poimenovalo po
svojem zaslužnem predsedniku Aloju-
zu Gajšku, ki je postal žrtev plazu
pod Mojstrovcem 24. marca 1968.

JAVORNIŠKI ROVT

Nekako igrivo naključje je ho-
tel, da je Javorniški Rovt le
še ohranil svojo individual-
nost in ostal izven »jesenjskih
mestnih mej«. Medtem ko sta se
dosti večji naselji Javornik in Koro-
ška Bela kar preprosto zlili z Jesen-
icami in opustili svojo »samostoj-
nost«.

Rovtarji – to so prebivalci Javor-
niškega Rovta – so bili sprva pa-
stirji in drvarji, pozneje pa pomale
tudi rudarji, zdaj pa so skoraj vsi
delavci v jesenjski industriji. Danes
živi v Javorniškem Rovtu blizu 150
domačinov.

Javorniški Rovt – ki ni kaka skle-
njena vas – ima svoje hiše kar
močno raztresene na območju povir-
ja močnega potoka Javornika, ki pri-
vre iz pobočja Karavank med Spa-
novim vrhom (1365 m) in Kočno
(1580 m). Struga potoka, ki je dal
ime tudi naselju v dolini (ali pa je
bilo prav obratno?), je naravnana
skoraj natanko v črti sever-jug.

SNOV PRIHODNJEGA ZAPISA

Cas, ta rabelj hudiš me pre-
ganja iz dneva v dan tako, da
bi že moral vključiti v zapise besedo
o pomnikih NOB na Koroški Beli, o
rojaku – znanem partizanu Francu
Konobiju-Slovenku, o obstoju velike
valjarme na Javorniku in še več
druge snovi. Tudi razlagi krajevne-
ga imena.

RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR

JUDY, PSICA S ŠESTIMI ŽIVLJENJI

6

O živali, ki je do zadnjega delila dobro in slabo s svojimi gospodarji

Za Judy so res napočili slabici časi. Vedno teže je našla hrano. Frank Williams, od katerega se ni več ločila, je razmišljal, kako naj ji pomaga. Tedaj je Judy poskrbel sama zase. Nekega dne se je vrnila z dolgega iskanja in opazila so, da se je že obdelil trebuš. Nihče si ni mogel misliti, kje je mogla najti očeta novega legla, saj nikjer več ni bilo živega psa.

Judy je povrgla nov trop. Psičke so razdelili po barakah, enega so celo pretihotapili v žensko taborišče. Z enim pa se je Frank pogumno odpravil k poveljniku taborišča Banno. Banno je imel kitajsko priateljico, ki je oboževala pse. In tako je Frank Banno ponudil psička kot darilo za njeno. Banno je bil vesel. Toda v zameno je Frank skušal doseči, da bi poveljnik tudi Judy imenoval za pravega »vojnega ujetnika«, kar bi ji prineslo dve porciji riževe juhe na dan. Poveljnik se je sprva upiral, na koncu pa mu je mali kuža takoj prikupil, da je vendarle podpisal dekret za njegovo mater. A kaj s številko? Kakšno številko naj dajo Judy, ko pa se vendar ni moglo število taboriščnikov kar čez noč povečati za enega?

Frank se je domislil in poveljnik Banno se je strinjal: Frank je imel številko 81, Judy pa bo poslej vojni ujetnik številka 81 A. Papir, ki ga je veseli Frank ponesel s seboj, je tudi pozneje Judy še rešil življenje.

Njen največji trenutek – dan, ko so Judy obesili okoli vrata Dickinovo medaljo, ki je za živali tako redko kot za britanske vojake Viktorijin križec

Zlata Volarič: Nazaj še pridemo 5

Vežnaverjevi niso imeli veliko sovražnikov. Marija je bila z vsemi prijazna in tako tudi oče Ivan. Vendar neve fašistične oblasti to ni zanimalo. Slovenci so ji bili nevarni in jih bo treba uničiti. To je bil ukaz in orožniki ter drugi izvrševalci zapovedi Horthyjeve vlade niso oklevali. Izpolnili so prav vse in posamezni civilni pomočniki in orožniki so pokazali vso svojo surovost, sovraštvo in pohlep po imetu priseljencev, Slovencev.

Zmerjanje in grožnje so se nadaljevali, toda sledili so še težji dnevi.

Slovencem so odvzeli vso zemljo, celotno posest in že leta 1941 niso bili pridelki več njihovi. Morali pa so še obdelovati polja, to je ves pridelek pobrati in ga z lastno delovno silo in prevozom odpeljati v skupno zbirališče v Dobrovnik. Pustili so jim le 65 kg pšenice na osebo. Za pridelek ni noben kmet dobil nikakršnega plačila. Dobili so le neke vrste nakazilo za hrano, to je za dvajset kilogramov »moke« na osebo. Pa to ni bila moka, marveč ostanki po mletju, pomešani s smetmi, kar je po svojih posodah pometel genterovski milinar. Kruh iz take moke ni bil primeren za prehrano ljudi.

Kruha niso mogli svobodno kupiti, ker so vsi ostali prebivalci, razen Slovencev, dobili živilske nakazanice.

Kako se boriti proti lakot? Kako preživeti brez hrane?

»Ali nas hočejo uničiti s sestradanjem?« so se spraševali ljudje.

V večini hiš so bili mladi, zdravi in močni fantje in dekleta, sposobni za delo. Pa so si ga poiskali. Niso želeli vsi Prekmurec, da bi priseljeni Slovenci umrli od lakote. Radi so priseljeni latenci. Spravili so jih na delo in jim za to dali hrano ali denar.

POTOVANJE V SMRT

Ko je poveljnika Banna zamenjal taboriščni poveljnik Nissi, so se za zapornike začeli še hujši časi. Kajti ta Japonec je bil po naravi izredno hudoven. Predvsem pa so se njegove oči takoj zapičile v Judy. Na pregledu taboriščnikov se je zlovešče ustavil pred njo in pomignil bližnjemu stražarju. Tedaj je Frank naglo pokazal papir, ki ga je podpisal poveljnik Banno in na katerem je bilo jasno zapisano, da je Judy prava britanska vojna ujetnica z vsemi pravicami. Nissi se je jezno oddalil.

Cez nekaj dni je znova sklical zapornike. Kateri so zmožni za delo? Sledil je drastičen preizkus: tisti, ki je ob vsem stradanju mogel prehoditi vso neskončno kolono taboriščnikov od enega konca do drugega in nazaj, je bil sprejet v delovno brigado. Tudi Frank je bil med njimi.

Zapustili so taborišče pri Medanu, bilo jih je 700. Poslali so jih graditi železnico v daljno džunglo, le da nihče med njimi ni vedel, kakšen pekel jih čaka.

JUDY POTUJE V VREČI

Poveljnik taborišča Nissi ni pozabil Franku posebej zabičati, da psica nikakor ne sme z njim. Frank pa je prav tako dobro vedel, da Judy ne sme pustiti v taborišče, če jo hoče še videti živo.

S priatelji je skoval načrt. V vrečo, ki jo je imel vsak zapornik za spravljanje svojih stvari, je zatlačil zloženo odejo. Judy pa je tako dolgo vadil, da je znala na najbolj tisti žvižg skočiti v vrečo. Tako so odšli. Judy je ostala v taborišču, a takoj ko je bil pregled pri izhodu končan, se je že pripazila za Frankom. Zaživgal je in skočila je v vrečo.

Ko so v Balavanu zlezli z vlaka, so jih spet pregledali. Judy se je skrila. V pristanišču, od koder naj bi jih ladja Sibian (Van Waerwijk) odpeljala v Singapur in naprej, so ujetnike prešteli in znova prešteli. Sam Nissi je prišel pogledat, ali je vse prav.

»In murasins noka?« – »Pes ni prišel?« je zapičil oči v Franka. Frank ni odgovoril. Trdno je držal na ramu vrečo in Judy ga je krepko tiščala v kosti. Nihče od ujetnikov ni trenil, čeprav so vsi pred nekaj minutami videli, kako se je Judy pripazila med njihovimi nogami k svojemu gospodarju in skočila v vrečo. Nissi je z nasmemom odšel.

Toda ladji Sibiah, ki je peljala ujetnike, ni bilo sojeno doseči cilja. 26. junija 1944 jo je zadel japonski torpedo; potopila se je, z njo vred pa 500 do 700 ujetnikov, ki jih je peljala. Med tistimi, ki so se rešili, so bili številni Judyini priatelji. Les Searle, pa tudi Frank, ki je Judy zadnji trenutek vrgel z ladje v vodo in zakričal »Plavaj!«

TORPEDIRANI

Frank je Judy kmalu izgubil izpred oči, zato pa jo je dobro videl Les Searle. Kasneje je rad pripovedoval, kako pogumno je psica reševala plavajoče mornarje, ki so jih že pobirale džunkne. Več kot enkrat se je še potem z varnega čolna pognala v morje, da bi izčrpala plavalcem prišla na pomoč.

Rešene ujetnike je v Singapurju pričakal majhen japonski vojaški oddelek in jih odvedel v taborišče. Les Searle je poskrbel, da je šla z njim tudi Judy, skrita v enem od tovornjakov. Prispeli so v prenatrpano taborišče. Lačni in utrujeni iz enega ujetništva v drugo. Judy je bila nesrečna. Nikjer ni bilo njenega gospodarja Franka.

Več dni je stražila, skrita blizu vhoda v taborišče, in od daleč ovohala vsako novo skupino. In tako ga je dočakala. V veselju nad srečanjem je pozabila na previdnost in se od daleč pognala proti njemu. Skoraj ga je prevrnila. Oba sta bila neznanško vesela, saj drug brez drugega brez opore, ki sta si jo pomenila, ne bi bila preživelja težkih dni taboriščnega zapora.

Tedaj pa je Judy zagledal tudi Nissi, ki je bil še vedno z njimi. Za Judy bi bilo to gotovo pomenilo konec, ko ne bi bil njegovega vpitja preglasil drug glas. Sreča je hotela, da se je med poveljujočimi častniki znašel tudi nekdanji poveljnik taborišča v Medanu Banno – in ta je zopet rešil Judy življenje. Zdaj so jo pustili pri miru.

Tako so pomagali Toplakovi iz Dobrovnika, mnogi iz Strehovec, Nedelice, Turnišča in celo iz Bistrice.

Delali so za mast, za moko, zrnje in podobno ter prinašali domov staršem, mlajšim bratom in sestram.

Nekateri pogumnejši so si poiskali delo celo v Murski Soboti in na Goričkem.

Miheljek Karlo je šel delat v tovarno mesnih izdelkov v Mursko Sobotu k Benku Jožetu. Ta je bil madžarski patriot in je fantu namesto po 12 ali 14 pengov plačeval po enega. Vendar mu je dajal primerno hrano.

Vlado Mozekov, Srečko Grzejev, Stojan Tomeljev, njegove sestre in drugi so si poiskali delo drugod in tako pomagali svojcem, da so preživeli.

»Ti so najstarejša,« mi je rekla matka neko jutro, »sama vidiš, da ne boš mogla postati učiteljica, kar si srčno želiš. Šla se boš učiť v Turnišče za Šiviljo.«

»Tudi Šivilja je dober poklic, sem mislila, ko sva z očetom korakala po pršnji cesti v osem kilometrov oddaljeno Turnišče.«

Hiša mojega novega gospodarja je bila rumeno pobarvana, velika, ob cesti je bil visok zid iz lesnih desk, neobarvanih, in je stala na nasprotni strani ceste, blizu cerkev.

»Premožni kmetje so,« je rekel oče, »lačna ne boš!« Je še dodal in se poslovil.

Gospodynja je bila velika in okrogla. Imela je modro obliko in zelen prednapščin. Pokazala mi je majhno sobico in me pustila samo.

Sedla sem na posteljo in se počutila neznanško osamljena in zapuščena. V naši hiši je bilo sedem članov, pet otrok, živahnih

IZIGRANA SMRT IN SUŽNOST

Martin Prešeren

33

Kako dolga noč! Marco je segel v hlačni žep po vzhodnem, katerimi je osvetlil ročno uro. Kot bi bilo zakletlo, ura se ni hotel premakniti, kazalci so obstali kot vkopani. Šele proti jutru se mu je posrečilo, da je za kratek čas zaspal. V sanjah je viden vse mogeče prispodobe, katere so bile zmešane in raztrgane. Ko se je prebudil, je bil malo okence opazil rahlo svetlobo, ki je naznajala dan. Hvala Bogu, vendar jutro! Vsi okoli njega so bili še v globokem spanju, ko se je Marco dvignil iz svojega ležišča. Nataknil si je škornje in obleklo vojaško blatu, pokril sajkoč ter natihoma odprl vrata. Marco je obstal na dvorišču in se nekajkrat močno pretegnil in si načkal cigaret, ter pogledal te navade v nebo, kjer so plesali raztrgani oblaki. Na zaboju pod lopo je sedež stražar in gledal proti Marco. Verjetno se je združil iz dremavice in ni mogel takoj doumeti, kje se nahaja. Stražar se je nerodno dvignil in vrgel puško na rame in se napotil proti Marco ter ga poprosil za ogenj, s katerim si je prizgal že na pol očjano cigaretto.

»Je kaj novega?« ga je vprašal Marco.

»Nič,« je odgovoril stražar.

Marco se je ves razpet usmeril na rob vasi, odkoder je bilo videti globoko spodaj cesto. Na cesti je viden premikajoče se vojake, ki so hiteli na obe strani, med njimi je viden tudi konje, vozove in občasno tudi tovornjake, ki so si le težajo utirali pot v tej gnezdi. Kam le hitijo na obe strani, sa to je nemogoče. Marco je zaradi mraka le s težavo ugotovil premikajoče se vojake z belimi pokrivali, ki so se premikali v smeri Trebnjega. Kaj naj bi to pomenilo si ni znal tolmačiti. Ko je tako stal na poroču brez, je nesodoma zagledal premikajoče se postavo, ki se je vzpenjala v strm breg po vaški poti, ki vodi v vas Korenito. Kdo bi le bil? Mogoče je kurir.

Marco se je napotil proti vojaški kuhinji, kjer se je končevala vaška pot, da bo pričakal prišleka in poskušal od njega dobiti kakšnekoli informacije. Prej, kot se je Marco nadejal se je pred njim pojavit vojak v planinski uniformi.

Marco je vojaku zaželet dobro jutro. Vojak mu je ves upahan odzdrvil in se zaustavil poleg.

»Od kod pa ti?« ga je vprašal Marco.

»Iz Mojstrane, kjer sem služil aktivno vojsko, sem pa iz te vasi domov, videte, tistale hiša je naša,« je pokazal vojak z roko proti sredi vasi stoječe hiši.

»A tako.«

»Od včeraj hodim iz Mojstrane, sicer sem se tudi vozil nekaj časa, večna pa sem šel peš. Iz Ljubljane pa sem se pozno ponoči pripeljal do Višnje gore, od tam, pa do sem pa sem prišel peš. Bilo nas je več iz moje edinice, eni so šli v svoje kraje, drugi pa nadaljujejo pot naprej, do svojih domov.«

Nekaj prespanih in pomečkanih vojakov se je pridružilo temu razgovoru in tudi kuhanji so prišli, k tej gruči vojakov, da bi slišali kaj se dogaja.

Na Markovo vprašanje, kaj se dogaja na Gorenjskem, je vojak nadaljeval. Povedal je, da sta se obe planinski edinici iz Mojstrane in Bohinjske Bele pričeli umikati pred enim dnevom iz svojih vojašnic, ter da so za seboj porušili most v Kranski gori, v Gozd Martuljku in Karavanški predor ter oba mostova v Žirovnici, železniškega in cestnega, dočim je edinica iz Bohinjske Bele porušila savski most med Bledom in Lescami, prav tako so minirali železniški most in predor pri Globokem. Povedal je tudi, da je prešlo preko Rožice okoli stol nemških vojakov vse do Belega polja pri Hrušici, kjer so naleteli na slučajno vozeči štabni avto iz Mojstrane, v katerem je bil neki hotelier Jože z Bleda, kdo šoper poleg njega pa je sedel štabni oficir. Nemci so ta štabni avto iz zasede napadli. Štabni oficir se je z begom resil, da ga Nemci niso dobili v roke, dočim pa je šoper Jože iskal primeren prostor, kjer bi spustil avto po bregu in ga uničil, da ga Nemci ne bi mogli zapleniti. Šoper Jožetu se je to tudi posrečilo. Avto je zdržal po strmem bregu in se pod njim razbil, sam pa je padel Nemcem v roke, katerega so odpeljali s seboj kot ujetnika. Nemci so se umaknili nazaj preko meje, kjer pa je šoperjem Jožetom pa ni znano. Kot sem že povedal, smo se umikali proti Kraju in tam še porušili savski most, nato pa proti Ljubljani. Nekaj pred Ljubljano nam je vodnil našega minerskega voda rekel: »Mi smo svoje delo izvršili, kot je bilo naročeno, vi pa lahko greste kamor hočete,« nas je vojne konec. Tako se je naš minerski vod razkropil, ostale edinice, kot je meni znano se s štabom planinskega polka umikajo proti Litiji, druga pa proti Trebnjem, kjer se pa sedaj nahajajo, mi pa ni znano.«

PETA KOLONA (prve dni aprila 1941)

Hans in Erika sta se v hotelu Karnten ob Vrbskem jezeru pozno zvečer prebudila. Mogoče bi še spala, če ne bi nekdo močno razbijal po sobnih vratih in klical Eriko, ki je vsa neurejena pohitela v vrata in pa odprla. Med vratom je stal izredno razpoloženi Karl in se glasno smejal.

silna sem, da ga bo izpahnil, če že ne znam. Ni se zgodilo nič takega. Vzel je palico in kazal na zemljevid, kako velika je Hortvayska država in kje zmagujejo fašisti.

»Nemci in mi, Madžari, bomo osvojili vse ... kaže sodne dežele in naredi velik krog.«

»Piros, fehér, zöld, ez a magyar föld. moromo peti in ponavljati ostale kitice.«

»Odpiram usta, a ne pojem. Učitelj me pogleda. Vidi pa Milivoja, ki tudi ne pojede.«

»Te, marha ...« zavpije in skoči po mestu v kotu. Zamahne po fantovem hrbitu in mi se strahu stisnemo v klopi in zmanjšujemo. Učiteljeva metla ne bi padla tudi po mestu.«

Milivoj ne joče

NAGRADNA UGANKA

Amfiteater Kolosej stoji v večnem mestu Rimu. Čeprav na zadnjo nagradno uganko je bilo sicer veliko, niso pa bili vsi pravilni. Neredki ste se odločili za dom v Pulju. Med pismi in dopisnicami smo izrebalni avtor Boštjan Peterman iz Zgornjih Gorij 24. Vrnik na vrviči pošljamo po pošti.

Poseg v tujo zgodovino se, kot že rečeno, ni najbolje obnesel. Zato takrat raje ostanimo na domačih tleh. Predstavljamo podobo znane lepotice, ki jo je okoli leta 1835 naslikal Matevž Langus, pesnik France Prešeren pa ji je posvetil Sonetni venec. Bila je njegova velika ljubezen, žal, neuslana. Za katero damo iz prejšnjega stoletja gre? Odgovore pošljite do 23. novembra na naslov: ČP Glas, 64000 Kranj. Moše Pijadeja 1 – nagradna uganka. Izrebanca čaka Glasov svinčnik na vrviči.

Naj vas ob tej priliki spomnimo še na temo, ki smo v nasproti pred štirinajstimi dnevi. Spisov o šolski literari ni in ni v uredništvo. Pa ne, da boste zatajili?

...kraška brda, ta valovita kraščina, so svet, ki ga mi dobro poznamo. Pa vendar: slovec dotakne briške in s pogledom objame ... jahke grčice ter spoznajo prijazne ljudi, mu ni težko razumeti pesnika Gradičnika, ki v svojih opeva to pokrajino – krajce in še zlasti Meda – mojo rojstno vas, ki jo je moje ljubil, kar izpoveduji naslednji verzi:

Medana.
Mila rojstna vas!
Nate skrijem svoj
obraz
kakor, kako je
solza slana.

...v inigrade
razsejana.
v soncu morje,
sivi Kras.
Furlanska Soče
zlati pas
za teboj dva velikana.
Krn. ke dalje
Dolomiti ...

Utrinek z Gradnikovega doma

Medana. Pred kratkim sem jo obiskala in si ogledala Gradnikov dom. Iz hiše, ki je bila vsa obdana s cvetočimi oleandri, je stopil Jože Gradnik – pesnikov mlajši brat. Domaci ga preprosto kličejo Pepi. Nasmejan, dobre volje me je pozdravil in pobabil v hišo, da bi si ogledala pesnikovo spominsko sobo. Med ogledovanjem pa mi je ves čas živahnno pričeval o svojem bratu:

»Naš Žiži, tako smo mi klicali Alojza, se je rodil 3. avgusta 1882. leta.« In spet se ponovi zgodba o revščini in številni družini (pri hiši je bilo deset otrok) – kot pri večini naših pesnikov.

»Stanovali smo v sobi, ki je bila kuhinja in spalnica, obenem pa je služila še očetu čevljaru in materi šivilji za delavnico. Mi otroci se nismo mogli nikdar najesti sadja, ker smo bili najemniki. Mater, Furlanko, je to zelo bolelo. In ta krivica, ki je bil Žiži v veliki meri dele-

zen kot otrok, je zapustila v njem globoke posledice. Zapri se je vase, bil je molčič in čudaški, z ljudmi je težko navezoval stike. Zelo rad pa se je družil s starejšimi ljudmi, polnimi življenjskih izkušenj. Posebno močno je bil navezan na mamo. Med počitnicami je hodil k štiri kilometre oddaljenemu potoku po vodo, vozil tja proti perilo, samo da bi mami olašal delo. Zato ga je pa tudi ona imela izmed vseh otrok najraje, zaradi česar smo bili bratje včasih hudo ljubozumi.

Kasneje je Žiži zelo rad posedal pred hišo pod orehom, ki ga je sam zasadil. In prav tu je napisal največ svojih pesmi. Dopisoval si je z mnogimi pesniki in pisatelji. Veliko je tudi prevajjal iz drugih književnosti, saj je znal kar šest tujih jezikov. Bil je

velik rodoljub. Zelo si je prizadeval za slovenski jezik in slovenski narod, posebno takrat, ko je bila vsa Primorska pod Italijo. Zato je bil tudi zaprt v gorinskem gradu in sicer v pravtisti celici kot pred mnogimi leti njegov davni rojak Ivan Gradnik, vodja tolminskega punkta.

Vidiš, dekle, tak je bil naš Žiži, človek, ki so ga krivice zelo prizadele.«

S temi besedami je Jože Gradnik končal svoje pričevanje. Umolnil je in se predal mislim in spominom na mladost in na brata. Nisem ga hotela več motiti. Zahvalila sem se mu za gostoljubnost in se poslovila.

Mateja Mohorič,
8. r. osn. šole
Matija Valjavec Preddvor

Iz šolskih klopi

DRAVJE
MESSEGUE: NARAVAIMA VSELEJ PRAV

Korenje

Za njegov sloves ni treba več napisati. Korenje ima že izjemno dobro na naših vrtovih, ker – kot rečemo – »dela človeka ljubezni. To je res, zakaj, ali je kaj bolj ljubljivega, kot je zdrav človek? Korenje polepša tudi ženske, ker tako pravi izročilo – daje ženske stegna. Samo otroci se pozabljajo: »Že spet korenje!« To je res jem od zibelj dalje pogosto. To je zelenjavno. Iz korenja pravimo prvo juhico za dojenčka, jo dajemo s stekleničko izmed z mlekom. Dajemo mu ga, če je trisko, ker jo prav čudežno potravimo. Če vašega malčka muči brud, in je ves izjet od hude driske, ven na vrt in izpulite šop le-korenov, iz katerih potem takoj uhaite juho in jo pretičite z mlekom. Po dveh ali treh dneh, ko driska pomiri, dajajte še naprej stekleničko pol mleka, pol korenje kaže ali pa dajajte malčku eno mleko, drugič korenje. Na deželi je olupljen surov korenje prva igračka. Na njem si prve zobke, zakaj korenje prijeten okus, je trdo in je lepe, nežne dojenčkove oči zapeljive

vse. Če imate torej korenje na svojem vrtu, ki ga niste gnojili z umetnimi gnojili, ga lahko mirno jestete sami odrgnjenev in umitega. Korenje neznanega izvora pa je treba iz previdnosti bolj temeljito očistiti.

Ne zavržite korenjevega listja, ker ga lahko denete v zelenjavne juhe, saj je polno mineralnih soli.

Korenje lahko na razne načine uporabljamo tudi za zunanje zdravilo. Čeprav je nekoliko manj učinkovito kakor zelje, ga naribanga uporabite za obkladek in položite na vse rane, opeklne in abscese. Njegovo listje učinkuje antisepčno, njegov zavretek je zelo primeren za izpiranje ust pri ustni gnilobi.

Korenje uporabljamo v vseh svojih lepotnih kremah in maskah. Moj oče, ki je veliko dal na lepoto, je ravnal s korenjem skrajno nežno, tako kot s cvetlicami, pripisoval mu je namreč dobrodejen učinek na občutljivo kožo.

Na polju najdemo tudi divje korenje in rebrinac, ki ju lahko nabremo na sprehodu. Iz sadežev in korenik, ki so sicer trše kot pri vrtinem korenju, pripravimo odličen čaj, ki pospeši izločanje seča. Rastlino posušimo, korenike zrežemo na koleske, zrnje pa posmukamo.

Pri dekoriranju stanovanja mislimo tudi na slike. Pred leti je vladal v notranji opremi idejni koncept golih sten, ki jih smatrajo nekatere »za svete« in se zavzemajo za to, da naj bi jih ne kvarili z nepomembnimi slikami in drugimi predmeti.

Če so stene različnih barv ali je na eni steni tapeta z velikim vzorcem, tedaj seveda ne potrebujemo slik. V takem primeru resnično velja premisliti, če bi poleg pisane tapete obešili še sliko.

Obratno pa postanejo enobarvne in gole stene brez slik hitro dolgočasne, kar lahko opazujemo v lastnih stanovanjih, bolnišnicah, raznih uradnih prostorih in še marsikje druge. Med obema skrajnostma skušajmo najti vmesno rešitev.

Poglejmo še, kako je bilo s slikami v preteklosti. Dekoriranje sten z njimi

je sorazmerno novo. Nekdaj so stene slikali z živimi barvami ali pa so jih dekorirali z veselimi tapiserijami. Šele v 15. stoletju so začeli ljudje obešati na stene slike, in sicer najprej portrete. Oltanske slike so postale priljubljene v 16. in 17. stoletju. Bogati ljudje so začeli krasiti svoje domove s slikami mogočnih barv in v bogatih okvirih. V 19. stoletju je postal stanovanje z številnimi, velikimi in fantastičnimi slikami pojem ugleda in veljave. Revnješi in preprosti ljudje so v tem času krasili svoje domove z lesorezni v živih barvah, pozneje pa z oljnatimi tiski kraljeve družine, lovskega prigoda in lepih deklet.

Iz tega obdobja izvira tudi običaj obešanja slik zelo visoko, ker so bili visoki tudi prostori (gradovi). Ta navada je ostala še v mnogih naših domovih.

Pohod na Sv. Andreja

Zjutraj, deset minut čez sedem, smo se zbrali pred šolo. Ni bilo čudno, da je bilo toliko otrok, saj smo bili iz vseh tretjih razredov. Komaj smo čakali, da bi se odpravili.

Tako, ko smo zvedeli, da imamo v razredu Pionirski list, smo vzeli pot pod noge. Ubrali smo jo skozi Puščavo in Hrastnico. Kako prijeten je bil vonj po pečenem kostanju! Včasih je kak vonj šišil skozi sošedove hlače naravnost meni v nos. To pa ni bilo tako prijetno. Kmalu smo se znašli sredi gozda.

Ko smo bili že blizu Svetega Andreja, smo nenadoma opazili, da Toneta ni v kolonii. Ko pa smo stali ob cerkvi, sem opazil Toneta, ki se je počasi pomikal po hribu navzgor. Razložil mi je, da smo mi naredili krog okoli manjšega naselja, on pa jo je lepo mahnil po sredini naselja in čez travnik.

Za tovariščo smo nabrali veliko kostanja in jo preskrbeli z gobami.

Sebastijan Cegnar,
3. g. osn. šole
Peter Kavčič,
Škofja Loka

KOLO

Bil sem eno leto star,
ko dobil kolo sem v dar.
Na njem sem bil vsak dan,
ker je imel volan.

Kolesa bila so tri,
da se prevrnil ne bi.
Barve je bil rdeče,
res sem ves sijal od sreče.

Hiro vozil sem kolo,
zaustavljal sem ga kar z nogo.
Po klancu sem se spuščal rad,
izrabil sem že par copat.

Zdaj kolesa mojega več ni.
dali smo ga med smeti.
Zanj mi je še zdaj hudo.
ker na njem imel sem se lepo.

Tomaž Habjan, 4. r.
osn. šole Selca

Kdaj sem žalosten

Ko je šel oči v Celje po knjigo Zdravje, sem hotela z njim, pa nisem smela, ker sem v šoli dobila enko. – Susana Fortune

Ko bi šel rad ven, pa me mama ne pusti, ker imam razmetane knjige. – Vito Roček

Ko sem gledal film Krava bajka, ker so Nemci poleg drugih ubili tudi otroke, ki so bili čistilci čevljev. – Albert Idić

Ko je dan mrtvih in se spomnim na mamo in ata. – Tadeja Polanc

Ko dobim cvek in kadar me tovarišča krega. – Matja Rozman

Kadar gre očka v Trst in ne smem z njim. – Robi Kolenko

Ko smo v šoli gledali film Hlebček kruha. Ranjeni partizani je težko hodili za brigado. – Tomaž Štefko

Oči je šel v Globus. Naročil sem mu, naj mi kupi avtomobilček. Ko je prišel domov, mi ni prinesel avtomobilčka. – Miha Štular

Ko sem zvedel, da so mi fašisti ubili deda. – Aljoša Petek,

vi učenci 2. b razreda osnovne šole Simon Jenko v Kranju

Potička bo res okusna. Frnikule, ki jo krasijo, ji dajejo še poseben čar. Pa vendar sta Urška in Tina s Planine, ki sta bili glavni pri peki, raje stekli na kosilo domov, ko sta zaslišali mamini povabili. – Foto: H. Jelovčan

Varčujmo z elektriko

V teh prvih mrzlih dneh se je porabila električna energija krepko povečala. Varčevanje je nujno potrebno, saj se bomo le tako to zimo izognili neprijetnim redukcijam. Smotrna poraba električne energije pa bo prihnila tudi marsikateri dinar našega družinskega proračuna.

Kje je torej moč prihraliti električno energijo? Največ seveda pri velikih in srednjih porabnikih, pri majhnih je poraba tako majhna, da so izgube zanemarljive.

Poraba električne energije v popolnoma elektrificiranim gospodinjstvima se porazdeli takole:

73 odstotkov za osnovno ogrevanje,
8 odstotkov za toplo vodo,
5 odstotkov za pripravo hrane,
5 odstotkov za shranjevanje živil,
3 odstotke za pomivanje posode,
2 odstotka za razsvetljavo,
2 odstotka za nego perila,
2 odstotka za drugo.

Osnovno električno ogrevanje v Sloveniji ni prevladujoče, večina gospodinjstev ima ogrevanje rešeno na kakšen drug način (drva, premog, centralna kurjava). Poraba električne energije se porazdeli takole:

32 odstotkov za toplo vodo,
20 odstotkov za shranjevanje živil,
19 odstotkov za pripravo hrane,
9 odstotkov za pomivanje posode,
7 odstotkov za nego perila,
6 odstotkov za razsvetljavo,
7 odstotkov ostalo.

Z električno energijo je torej moč varčevati posebej pri ogrevanju stanovanja, pri pripravi tople vode, pri shranjevanju živil ... Ce boste pozimi doma oblekli pulover in zmanjšali toploto v prostorih za nekaj stopinj, ce ne boste po nepotrebni se grevali velikih količin vode in ne boste nameščali prevelikih bojlerjev, ce boste pazili, da v hladilniku in zmrzovalniku ne bo velikih oblog ledu ... boste smotrno porabljali električno energijo in račun za elektriko ne bo tako visok.

Prav je, da vemo

ZREZKI – TOLČENJE

Zrezki se pri tolčenju ne bodo oprijemali kladiva, ako bomo le-tega kdaj pa kdaj pomočili v mrzlo vodo.

Mokra naj bo tudi deska, da bo vsršala manj mesnega soka.

ŽOLCA

Hladetino ali žolco lepo zvrnemo na krožnik, če model, v katerem se je stridla, pomočimo za nekaj trenutkov v toplo vodo. Po vrhu povezemo krožnik in žolco zvrnemo nazaj.

KOŽICE NA MLEKU

Kožice na mleku ne odpuihujmo, da mleka ne bomo okužili z lastno slino. Če mleko odlivamo, ne odstranjujmo smetane s prstom!

Korenjeva musaka

Potrebujemo: 1 kg korenja, 2 kocki kokošje juhe, 8 dkg marmarina, 10 dkg čebule, 35 dkg teletine ali mlade govedine, sol, poper, petersilj, 2 jajci.

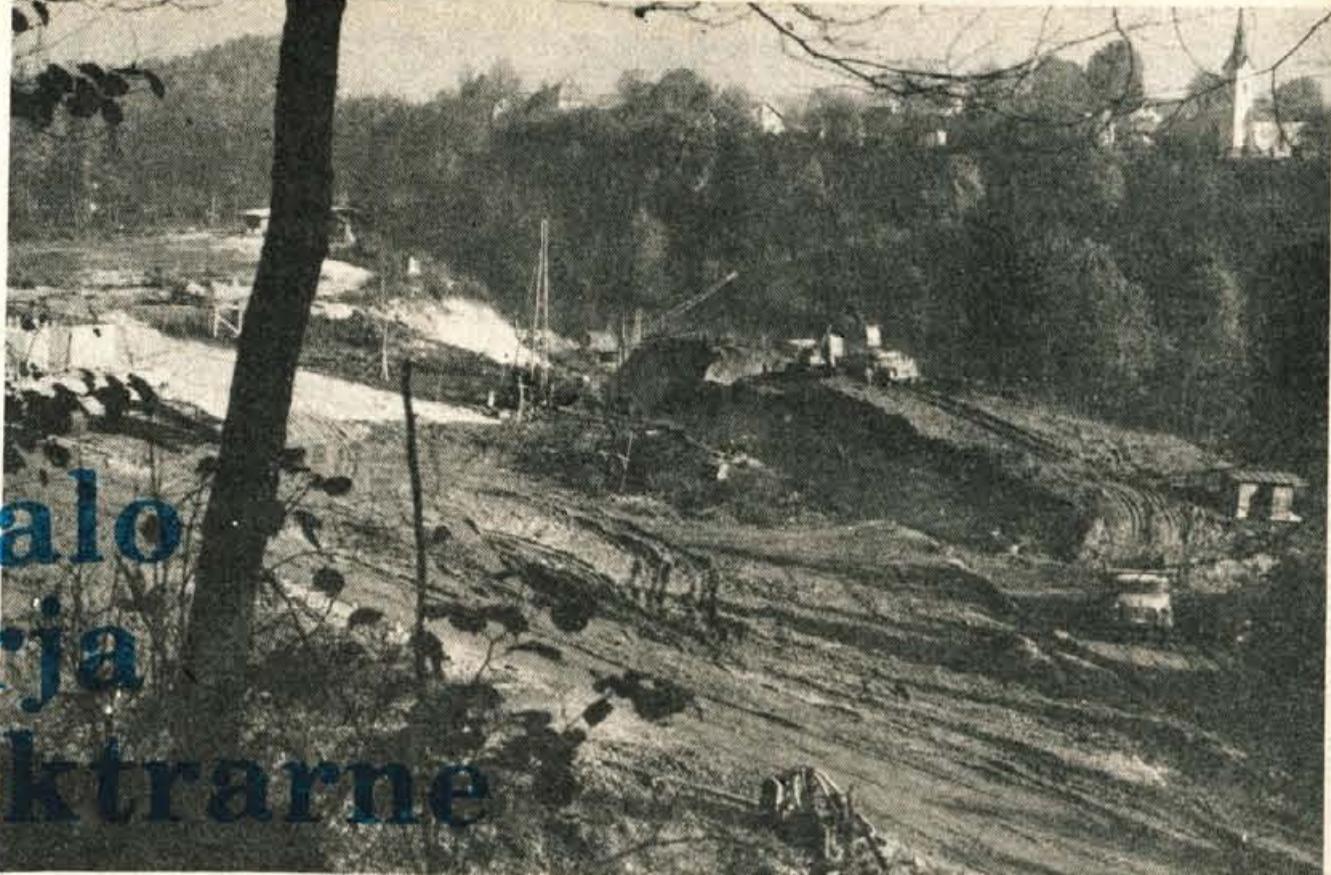
Očiščeno korenje narežemo na kolesca in ga kuhamo v 1 litru juhe iz dveh kock. Na marmarini preprazimo drobno sesešljano čebulo in zmleto meso ter dodamo sol in poper. V zmehčano meso vmešamo odcejeno korenje in narezani petersilj.

Vse skupaj položimo v posodo, odporno proti ognju, ki smo jo namazali z marmarino, potem pa prelijemo s stepenima jajcem in 1 dl juhe, v kateri se je kuhalo korenje.

Tako pripravljeno musako zapečemo v vroči pečici.

Premalo denarja za elektarne

Gradnja vodne elektrarne v Mavčičah je zaradi pomanjkanja denarja zastala. Za Gorenjsko pa je življenskega pomena tudi izgradnja razdelilne transformatorske postaje na Okroglem in povezovalnega daljnovidova z Ljubljano, za kar denarja praktično ni. Zato je razumljiv oster glas iz jeseniške železarne, da ne bodo združili sredstev za gradnjo elektroenergetskih objektov, če ne dobe zagotovila, da bo železarna dobila dovolj električne energije.

Foto: D. Dolenc

Poraba električne energije je v prvih hladnih dneh skokovito porasla. Potrošili smo za 11 odstotkov več električne energije kot v prvih novembarskih dneh.

Naše elektroenergetske naprave delajo na skrajni meji obratovalnih zmogljivosti. Te dni so za deset dni zaustavili jedrsko elektrarno v Krškem, ki je oktobra dosegla že 280 megavatov od skupno 632 megavatov.

Po vsej Sloveniji veljajo omejitve prve stopnje. Le, če bomo varčevali z električno, jo skrajno smotrno trošili in če ne bo prišlo do okvar v šoštanjski termoelektrarni, se bomo to zimo izognili neprijetnim redukcijam.

Težave pri preskrbi z električno energijo niso presenetljive, saj vemo, da pri nas gradnja elektrarn caplja za rastočo porabo električne energije. Zaradi pomanjkanja denarja je zdaj gradnja elektrarn takoreč povsem zastala. Ce je za gradnjo elektrarn premalo denarja, pa ga praktično ni za gradnjo prenosnih in elektrodistribucijskih objektov, kar je za Gorenjsko posebej žgoče, saj mora pozimi 85 odstotkov električne energije prenesti od drugod. Ob rastoči porabi pa omrežje vse težje nemoteno prenaša električno do potrošnikov.

Oktobra poraba manjša kot smo pričakovali

Oktobra smo v Sloveniji porabili 689 milijonov kilovatnih ur električne energije, kar je v primerjavi z lanskim oktobrom 2,2 odstotka več. Pri petih velikih industrijskih takomnenovanih neposrednih odjemalcih je poraba porasla za 6,2 odstotka in znašala 181 milijonov kilovatnih ur. Odjem distribucije na prenosnem omrežju pa je bil večji le za 0,8 odstotkov in je znašal 508 milijonov kilovatnih ur. Tako je bila skupna poraba oktobra za 5,1 odstotek manjša kot smo računali.

Ugodno torej. Toda prihajajo hladni dnevi in že prvi podatki govore, da je poraba skokovito porasla.

Oktobra je bila proizvodnja električne energije v vodnih elektrarnah zelo ugodna. Količina sicer ni bila tolikšna kot v hidrološko zdaleč nadpovprečnem lanskem oktobru, saj je bila za 11,2 odstotka manjša. Vendar

so slovenske vodne elektrarne proizvedle kar 47 milijonov kilovatnih ur. To je omogočilo, da je bila proizvodnja v slovenskih termoelektrarnah lahko za 14,2 odstotka manjša od načrtovane, s čimer smo privarčevali premog.

Če ne bo okvar v termoelektrarni

Preskrba z električno energijo v tem mesecu bo odvisna od treh dejavnikov. Od hidroloških razmer oziroma od tega, koliko električne energije bodo dale vodne elektrarne. Od tega, koliko električne energije bo prišlo iz termoelektrarn oziroma če v njih ne bo prišlo do okvar. Tretji dejavnik pa je nova jedrska elektrarna v Krškem. Te dni so jo zaustavili, kar so predvideli. Koliko bo letos dala električne energije, je težko zanesljivo napovedati, saj je v obdobju začetnega delovanja, 2. oktobra so jo prvič sinhronizirali z elektroenergetskim omrežjem in do konca oktobra postopoma povečevali obremenitev naprav ter dosegli 280 megavatov od skupno 632 megavatov moči. Ko jo bodo spet pognali v tek, bodo stopnjevale obremenitev naprav in se približali polni moči jedrske elektrarne.

Nemotena preskrba z električno energijo pa bo odvisna tudi od skrajno smotrne porabe, varčevanja z električno energijo. Na Gorenjskem mora biti poziv v varčevanju toliko glasnejši, saj imamo dodatni problem s prenosnim omrežjem, ki bo le ob normalni porabi sposoben nemoteno prenašati električno energijo do potrošnikov.

Gradnja elektrarne caplja za rastočo porabo

Sedanje težave pri preskrbi z električno energijo poznavalce naših elektroenergetskih razmer seveda niso presenetile. Že koncem lanskega leta, ko je razpadel celoten jugoslovanski elektroenergetski sistem, so napovedovali, da bo letos nemoteno preskrba z električno energijo odvisna od hidroloških razmer in od tega, kako uspešno bomo varčevali z električno energijo.

Poraba električne energije raste, elektrarn pa ne gradimo dovolj hitro, da bi zadovoljili rastočo porabo. Načrti za gradnje so

še narejeni pravočasno, zatika se pri njihovi izpeljavi. Načrti minulega srednjoročnega razdoblja niso bili uresničeni. Skupna moč novozgrajenih elektrarn v Jugoslaviji naj bi znašala 7.900 megavatov. Od tega naj bi ob koncu lanskega leta proizvajale električno energijo nove termoelektrarne skupne moči 4.350 megavatov, hčemur je vključena tudi nova jedrska elektrarna v Krškem. Toda načrti niso bili izpolnjeni. Vsega skupaj se je v petih letih moč elektrarn povečala za 4.752 megavatov. Drugih elektrarn graditelji niso dokončali, tako da je bil načrt izpolnjen le 60 odstotkom.

Podobno ambiciozno je bil zastavljen načrt tekočega srednjoročnega razdoblja, ko naj bi v Jugoslaviji zgradili kar za 7.425 megavatov novih elektrarn. Toda že zdaj vemo, da bo zelo težko uresničljiv.

Elektrogospodarstvo se pri gradnji elektrarn srečuje z velikimi težavami. Samo nima denarja, da bi lahko gradilo. Trdijo, da je prav pomanjkanje denarja oziroma prepočasno zbiranje, glavni vzrok hudih zamud pri gradnji elektrarn.

Denar za gradnjo novih elektrarn zagotavljamo tudi s ceno električne energije. Vendar ta pri nas ni ekonomski kot običajno rečemo ceni, ki poleg pokrivanja tekočih stroškov zagotavlja tudi denar za novogradnjo. Tako so elektrogospodarstva Jugoslavije letos zahtevala povprečno celo 40-odstotno podražitev, kar pa bi seveda krepko vplivalo na življensko raven ljudi.

V Sloveniji gradnja elektrarn zastala

V Sloveniji smo električno energijo aprila podražili za 10,4 odstotka, s 1. novembrom je dražja še za 8 odstotkov. Več kot polovico manj torek kot je zahtevalo elektrogospodarstvo, s čimer je iz tega vira zagotovljen le najnajnježji del sredstev za razširjeno reprodukcijo.

Nedavna skupščina interesne skupnosti za elektrogospodarstvo pa je ostro opozorila, da je združevanje denarja za naložbe prenahnilo zaradi kasnitve novega srednjoročnega sporazuma, po katerem bodo porabniki združevali denar za elektroenergetske naložbe.

Radovljica — V dandanašnjih časih, ko smo večkrat že kar presiti vseh dobro in ko smo pripravljeni prej kot ne stalno negodovati, če nam mesar ne odreže zares izvrstnega kosa, je za spremembo in za poučni spomin kar prijetno pokramljati s človekom, ki je domača vse življenje prebil v klavnici in mesarji. Če je ta človek Polda Šumi, že od leta 1948 direktor klavnice, prej pa v domači mesarji, potem se pogovor mora zasukati na zanimivo plat, saj Polda Šumi veliko zna in veliko ve. Predvsem pa zna pravilno prav zanimivo pripovedovati: o mesu, klavnici, o naših prehrambenih mesnih navadah nekdanjih in danes.

Polda Šumi je iz znane domače mesarije v Lesčah nadaljeval družinsko tradicijo in ostal zvest klavnici, saj je vse do danes direktor radovljiske Klavnice. Prav dobro se spominja, kako so po vojni obnovili še staro klavnico in vsako leto poskrbeli, da je bila večja in bolje opremljena. Radovljiska klavnica je imela priznan status izvozne klavnice in vsak teden so bili vagoni mesu v Italijo, Anglijo in Francijo. Če so to meso v mesarjih tujih dežel potem spremiali v prodaji, so nemalokrat lahko zasledili, kako cenjeno in zaželeno je bilo med tujimi kupci. Kvaliteta našega mesu se je na kavljih mesarj zaznala že od daleč in če si kupil jugoslovansko meso, si

moral obvezno zraven kupiti še manj kvalitetno drugo meso — da so slabšega lahko prodali.

Včasih se je klavna živila kupovala na sejmih, v ostri konkurenčni živili in kupil si pač tisto, kar je bilo dobro in najboljše. Če si kupil bika za predelavo, za hrenovke zato, ker je bilo meso pusto in z malo maso, ga sosedje in tvoji kupci niti videti niso smeli; ponori in v najtrši temi si ga moral pripeljati k hiši in zaklati. Ugleda si nisi smel zapraviti in za predelavo je bila še kako važna kvaliteta mesa. »Prat« za hrenovke, brez sleherne žilice, medtem ko danes hrenovke stegna še od daleč ne vidijo ...

Tisto, kar morda danes starega in preizkušenega mesarja in klavničarja Poldeta Šumija morda najbolj boli, je naša mesna prodaja. Včasih je bila prodaja po mesnicah prav pravcati obred, vsakemu mesaru je gospodinja moral zaupati, kaj kani iz kupljene mesne napraviti. Oba sta vedela, kakšno meso potrebuje in izbrala je že med lepo narezanimi in nasekanimi kosi, ki so se kar slastno ponujali na pultu. Mesu so mesarji pripravili in razstavili, da je vabilo, danes pa prav ta prodaja hudo ponevnostavljenja. Po naših mesarjih na kavljih težki »feclni« dol visijo ...

Res je, da je bilo včasih meso težko dostopno, le malokdo je kupil kilogram, le malokdo si je lahko

be. Stari sporazum je prenehal v tem lanskem letu, zato so banke tudi hake dajati garancije za izplačevanje novih del. Gradnje so takoreč zastala bolj je jasno, da ne bo mogoče pridobiti dodatnih količin električne energije, iz novih proizvodnih objektov in močjo 700 megavatov napovedujejo ročni družbeni plan. S posebnim morskim zakonom je zbiranje sredstev za gradnjo do konca leta, vendar se bo okoli 700 milijonov dinarjev manj. Izjavite novega bo ob začetku leta vir združenih investicijskih sredstev.

Samoupravni sporazum je sicer na 82,8 odstotka vseh udeležencev, ki je bil dopolnjen z aneksom, ki ga je le 37,7 odstotkov. Sprva so namreč niso bili za investicije v petih letih moči 37,9 milijard dinarjev po ceni leta 1980. Republiški družbeni plan pa je omejil na 34,8 milijard dinarjev. Morda vendar aneks ni sprejelo dovolj podprtja, kar kaže tudi na to, da se v eni odstrani v tej smeri niso dovolj.

Tekoče srednjoročno razdoblje tudi zamude pri gradnjah, saj so ga razdoblja prenesli 42 objektov, zahtevali 526 milijonov dinarjev.

Viri investicijskih sredstev so temi, ki so začasno ustaviti. V Sloveniji gradnja elektrarni, vodni elektrarni v Medvedah, Solkanu. Moč elektrarne v Medvedah je 38 megavatov, kar je desetkrat moč elektrarne v Krškem, moč solkanske trbrane pa bo 21 megavatov. V Medvedah gradbena jama odprtta in čez zimo bo začavati, kar bo seveda terjalo denar, učinek investicije pa bo seveda.

Prihodnje leto bo vsekakor trebalo viti denar za jedrsko elektrarno, zato so seveda investicije v rudnik. Prav tako za obe vodni elektrarne, ljudi, ki so vodni elektrarni, male elektrarne, ljubljene.

Povsem miruje gradnja prenosnih in distribucijskih objektov

Gorenjska ima dodatni problem s temi in distribucijskimi omrežji. V pozimi 85 odstotkov električne energije niste drugod. Ker je premalo denar za elektrarne, ga za omrežje takoreč od leta 1978 Gorenjske ni moč zagotoviti, patajati z električno energijo, saj izgubljajo daljnovidova povzroči motnje skrbni. Poleg elektrarne v Mavčičah je razumljiv življenskega pomena zgradnje razdelilne transformacijske postaje na Okroglem in povezovalnega daljnovidova.

Ob izpadu razdelilne transformacijske postaje v Ljubljani namreč Gorenjska reko ostane v temi, saj ima le eno elektrarno, v Mostah in v Medvedah, 38 megavatov moči, ter nekaj manjših.

Razumljiv je zato oster glas iz železarn, da ne bodo prispevali 38 novih dinarjev za gradnjo elektroenergetskih objektov, če jim elektrogospodarstvo zagotovi, da bo železarna dobila dovolj električne energije.

Elektrogospodarstvo ima zaradi pomanjkanja denarja težave tudi pri gradnji prenosnih omrežij. Letos bo končana gradnja razdelilne transformacijske postaje na Trati pri Škofji Loki, za kar potrebujete sredstva lanskega leta. Letos bi morali graditi tudi razdelilno transformacijsko postajo na Jesenicah, ki je povezana z gradnjo daljnovidova za napajanje Škoga predora. Vendar graditi ne morete. Prihodnje leto načrtujejo gradnjo razdelilne transformacijske postaje na Primorskem, izdelavo načrta za razdelilno transformacijsko postajo v Tržiču. Graditi naj bi tudi malo vodno elektrarno Lom pri Tržiču. Vsa ta gradbena dela bodo 189 milijonov dinarjev. Ob zdajajih razmerah naložb v elektroenergetski projekti je seveda uresničitev načrta.

M. V.

Zdaj hrenovke »stegna« ne vidijo ...

Polde Šumi je dolgoletni direktor radovljiske klavnice in po družinski tradiciji vse življenje mesar in klavničar — Urediti predvsem dohodkovne odnose.

Peč bo prihranila energijo

Pri kranjski opekarni naj bi peč za nevtralizacijo posebnih odpadkov začela delovati v prvi polovici prihodnjega leta — Kranjska industrija ima na leto okoli 800 ton takšnih odpadkov, ki jih ni mogoče odstraniti na klasične načine s sežiganjem ali zakopavanjem — 17 delovnih organizacij iz Kranja in Škofje Loke se je s sporazumom zavezalo prispevati sredstva za 25 milijonov vredno investicijo

Kranj — Koristna uporabiti odpadke, postaja vse bolj glasno geslo sodobnosti in takile koristno odvrženi odpadki naj bi res postali le žalosten spomin naše nevednosti.

Kranj — Zdaj vendarle kaže, da prizadevanja za začetek obravnavanja peči za sežiganje odpadkov v Stražišču preskočila še več ovire, če lahko seveda lahko rečemo pridobivanju raznih novih dovoljenj in soglasij. Peč pa je prizadovljeno Hoval, ki naj začela požirati nekatere posebne odpadkov v prvi polovici prihodnjega leta, je namreč varno ujetena v skladisču že dolge

Pred dvema letoma so v Teneštah, odlagališču odpadkov, delavci KOGP Tozd Komunala nehalo sežigati odpadna olja in nekatere vrste posebnih odpadkov, ki nastajajo v nekaterih večjih industrijskih delovnih organizacijah. Sode s te vrste vnetljivimi in nevarnimi snovmi so delavci enostavno zažgali. Gorelo je s črnim dimom, ki se posebno v lepih in brezvetrovnih dneh nikakor ni hotel premakniti iznad Tenetiš.

več, problem še ni rešen, vendar pa upamo, da vendarle bo prav kmalu.

Kranjska industrija in tudi nekateri drugi »proizvajalci« odpadkov, ki jih ni mogoče več koristno uporabiti, ampak jih je treba na nek način napraviti neškodljive za človekovo okolje, zbere na leto okoli 800 ton teh posebnih odpadkov: to so odpadna olja, ki niso več za reciklažo, naoljene krpe, razlita kurilna olja in mazut, trafo olje, odpadki od poliuretana, odpadna guma in podobno. Vse te snovi so ob sežiganju seveda nevarne in — tega krajani Tenetiš in okoličani ne bodo zlepa pozabili, tudi močno sajijo. Zato je treba namesto gorenja, kjer se, kot vemo iz fizike, snovi spajajo s kisikom, uporabiti pirolico, to je postopek brez zraka. Vplinjene snovi seveda nato zgorijo brez saj in trdnih delcev, dima praktično ni.

Peč za sežiganje posebnih odpadkov bo stala v Stražišču pri Opekarni. Lokacijsko dovoljenje je bilo že izданo, soglasje krajevne skupnosti prav tako. Kaže, da so izračuni in zagotovila strokovnjakov preprčala krajane Stražišča, ki so seveda omahovali, ali naj dovolijo te vrste sežigalno napravo v svoji krajevni skupnosti, potem ko so se komaj otresli prejšnjega neprijetnega odlagališča odpadkov. Zavarovali so se z družbenim dogovorom, v katerem Tozd Komunala zagotavlja takoimenovanico tehnologijo. »Prav zato so se strokovnjaki — projekt smo namreč dali v presojo Institutu Jožef Stefan, skupini SEPO in SMELT, odločili tudi za 30 metrski dimnik. Čeprav bi bil ustrezен vsaj za polovico manjši, tako da bodo vsi ostanki izgorevanja plinov priškar se da visoko v ozračje,« pravi Bergant.

V začetku oktobra je bil podpisani tudi samoupravni sporazum s sedemnajstimi organizacijami združenega dela kranjske in škof-

jeloške občine, ki kot sovlagatelji združujejo 25 milijonov din za vso investicijo. Po zakonu mora namreč vsaka delovna organizacija sama poskrbeti za primerno odstranitev odpadkov iz svoje proizvodnje oziroma nositi stroške za takšno odstranjevanje. Teh odpadkov ima kranjska industrija že sedaj toliko, da bi peč brez zastojev lahko požiral po osem ur na dan; verjetno pa bo ob začetku obravnavanja peč delovala 16 ur na dan. »Nevarni snovi v peč ne bo mogoče vnašati, za to so pa druga odlagališča, čeprav še vedno vsa niso določena. Peč ob kranjski opekarni bo namreč lahko sprejemala odpadke le po določenem receptu, prej pa bo seveda s preverjanjem odpadkov treba onemogočiti vsako napako. Vsak dovoz odpadkov bo namreč morala sprempljati dokumentacijo, tako namreč zahteva poslovnik o obravnavanju, za kontrolo mešanice po receptu pa je zadolžen Zavod za socialno medicino in higieno za Gorenjsko.«

Neutralizacija posebnih odpadkov očitno ni ne enostavna niti poceni. Omeniti pa je vsekakor treba lovjenje koristne energije pri tem postopku. Nekako polovico energije, ki bo nastajala v peči pri neutralizaciji odpadkov, bo mogoče ujeti in porabiti za sušenje opeke. Kranjska opekarna namreč na leto porabi za sušenje opeke okoli 960 ton mazuta, z uporabo energije iz nove peči pa bodo lahko prihranili dve tretjini, nekako 640 ton letno; to pa pri sedanjih dragih naftnih derivativih nikakor ni majhen denar. Korist bo torej očitna: peč, ki lahko na uro neutralizira okoli 600 kg določenih vrst odpadkov, bo z odvečno energijo sušila opeko in tako pomagala varčevati, razen tega pa bo onesnaževanje okolja minimalno, vsekakor pa v predpisanih mejah, pa tudi manjše, kot je sedanje sušenje opeke s kurjenjem mazuta.

L. M.

AŠKOV MLIN V KOMENDI

Mlin, ki ima prihodnost

Nekdaj mlinov se je nekdaj vrtelo po naši deželi. V vsaki vasi so imeli žito. Kruh so pekli doma. Toda živiljenje se je odtlej spremeno. Celo na kmetih ne pečejo več kruha doma. Gorenjska krma in krompir sta z gorenjskih polj izrinila pšenico, žitmen, oves, proso, ajdo. Mlini so počasi utihnili, propadali.

Cibaškov mlin je danes popolnoma prenovljen. Žito, celo krompir in valjčki, ki jih poganja elektrika.

TRIJE MLINI V GORENJSKEM

Danes ropotajo na Gorenjskem le trije mlini. Manjši je v Prebače, veljni mljin imajo Hotemože, takoj valjčni je Cibaškov mlin Komendi. V Hotemožah je mlinar na sedemdeset let, ko bo prenehral, mlin verjetno utihnil.

Edini mlin na Gorenjskem, ki ima prihodnost, je Cibaškov v Komendi. Edini mlin na Gorenjskem, ki ima prihodnost, je Cibaškov v Komendi. Ivan Cibašek je svoj mlin v preteklih letih

povsem posodobil. Posel mu dobro teče, dela v kooperaciji z Žitom, Kolinsko in Emono. Mlin ima prihodnost tudi zato, ker sta se mlinarskega dela oprijela mlada dva — Ivanova hčerka Marjanca in zet Andrej Globčnik, ki se je pričenil z Cerkelj. Tako je na Cibaškovem mlinu že napisan Andrejev priimek.

NIJIM TREBA PREKLADATI VREČ

Ob potoku Pšata, v vasici Klanec pri Komendi je Cibaškov mlin. Pšata

prične izpod Krvavca in ob njej je bilo nekdaj petnajst mlinov, pripoveduje Ivan Cibašek, po trije, štirje v eni vasi. Ostal je le Cibaškov.

Ivan ga je dvakrat prenovil, leta 1969 povsem in zmogljivost povečal enkratno. Mlin danes poganja elektrika, svojo turbino imajo. Voda daje le petino moći, saj se na hudourniško Pšato ni moč povsem zanesti. Kamne pa so v mlinu zamenjali valjčki.

Tudi prekladanja težkih vreč ni več. Dovolj sva se nagarala z ženo, pravi Ivan. Tovornjak danes vsuje žito pred mlin, vakuumsko ga potegnejo v bunkerje, odkoder žito polzi med valjčke. Moko ujamejo v vreče, ki jih nato po deski spusti na tovornjak.

Težkega dela torej ni več. Toda mlinarsko delo je zahtevno. Nenehno je treba biti poleg, po šestnajst ur na dan.

MELJEJO AJDO, RŽ, PROSO, SOJO, RIŽ, KROMPIR

Delo v Cibaškovem mlinu je posebej zahtevno, saj meljejo žito vseh vrst: pšenico, ajdo, rž, proso, sojo, rž ter krompir. Vsaka vrsta žita zahteva drugačno nastavitev valjčkov in praksa je sama pokazala, kako je treba mleti sojo, riž, krompir ... pripoveduje Ivan Cibašek.

Po ocetu je delo v mlinu prevzel leta 1940, kmalu po osvoboditvi je začel sodelovati z Žitom, Kolinsko in Emono, postal je njihov kooperant. Veliki industrijski mlini danes meljejo pšenico, Cibaškov mlin je primeren za manjše količine, zadovoljuje posebne želje naše živilske predelovalne industrije. Okrog 600 ton raznih vrst žita zmeljejo vsako leto v Cibaškovem mlinu.

Ko smo si ogledovali mlin je tovornjak pravkar pripeljal sojo, kateri so že odvzeli maščobo. Zdrobljeno sojo bodo v mlinu zmleli v moko, ki jo tovarna Krka iz Novega mesta uporablja tudi za zdravila. Soja ima veliko sladkorja in beljakovin, zato z njo krmijo piščance. Ponjo prihajajo tudi čebelarji, če je letina medu slaba.

Riž meljejo v rižev zdrob, ki ga Kolinska izvaja v Sovjetsko zvezo, uporablja pa ga za otroško prehrano.

Ajda je nekdaj prihajala tudi z gorenjskih njiv. Danes vse manj. Celo iz Brazilije jo uvažamo. Kmetje ajde ne sejejo več, pravijo da z umetnimi gnojili pregnojene njive niso več primerni začetki. Previsoko zraste, ajda pa mora biti nizka.

Prava zanimivost je, da v Cibaškovem mlinu meljejo tudi krompir, na drobne koščke narezani in posušen surov krompir. Pri mletju se zelo kadi, pripoveduje Ivan Cibašek, saj ima le 3 odstotke vlage (žitarice 14 odstotkov). Ko so krompir mleli prvič, je mlin skorajda pogorel. Po nekaj minutah se je prah nabral na žarnicah in se vnel. Zato pri mletju krompirja svetlike zavarujejo, potrebna je posebna pozornost.

Pred dnevi so iz Leka prišli z željo, da jim meljemo oves tako, da bomo izločili vmesno plast med lupino in sredico, tanko plast, ki ima zdravilno vrednost. V Leku jo uporabljajo za izdelavo zdravil in šminke. Spet nekaj noveba torej, »iznajti« bo treba pravi postopek mletja.

KMETJE SPET NOSIJO PŠENICO V MLIN

V Cibaškovem mlinu meljejo tudi pšenico, ki jo prinesejo kmetje. Venadar le toliko, da jim ne odrečemo, saj vseh želja ne moremo zadovoljiti, pravi Ivan Cibašek. Še nekaj toliko kmetov prihaja kot pet let nazaj. Toda naše sodelovanje z delovnimi organizacijami je utečeno in ne mislimo ga prekiniti.

Kaže torej, da kmetje spet vse bolj sejejo pšenico. Če so torej pred desetletji mlini ostali brez dela in počasi propadli, se je zdaj obrnilo. Ni več mlinov, kamor bi kmetje nosili pšenico, vsaj toliko, da je krušna moka pri hiši.

M. Volčjak

Ivan Cibašek je že kmalu po vojni začel sodelovati z Žitom, Kolinsko in Emono. Posel je dobro utečen. Mlin ima prihodnost tudi zato, ker sta se mlada dva odločila za mlinarsko delo.

V Cibaškovem mlinu meljejo ajdo, rž, proso, sojo, riž, celo krompir.

Lepo darilo za dan republike

KRANJ — Za dan republike bodo v Savskem logu v Kranju izročili namenu novo večnamensko dvorano. V tej dvorani je tudi umetna drsalna ploskev. V njej se bo lahko več kot šest mesecev rekreirala množica občanov. To je hkrati objekt, ki bo služil za sejemsko in športno dejavnost. Hala je namreč grajena tako, da bodo v njej lahko vse igre z žogo, v njej bodo našli prostor tudi orodni telovadci. S samoupravnim sporazumom je za novo dvorano zdrževalo sredstva dvaintrideset organizacij združenega dela. Veliko je k temu dodal tudi samoprispevki občanov za drsalische v letih 1975–80.

Danes imajo v večnamenski novozgrajeni dvorani v Savskem logu, kjer je tudi ledena ploskev, tehnični prevzem. Upamo, da bo vse tako kot mora biti in da bo drsalische lahko služilo svojemu namenu. Otvoritev bo za dan republike. Ledena ploskev mora biti za drsanje očiščena. Za čiščenje le-te so poskrbeli, saj bo nova roba poskrbela za to.

OD IDEJE DO ZGRADITVE

Vse večji obisk sejmov, ki si jih letno ogleda nad 500.000 ljudi in pokupijo pri tem za milijardo dinarjev blaga, letna 30-odstotna rast sejemske ponudbe v zadnjih letih, več občasnih kulturno-zabavnih v razstavnih preditev, so zahtevali razširitev in posodobitev sejemske na Gorenjskem sejmu. »Barakarsko« naselje se mora umakniti ekonomsko grajenim halam. Kako naj bi v teh barakah organizirali mednarodne sejme in druge preditev? Vse to je vodilo v odločitev, da se v Savskem logu prične graditi večnamenska hala, ki bo ekonomično grajena in ne bo samo za sejemske preditev.

Praje prišla tudi pobuda zveznega sekretarija za zunanjino trgovino Metoda Rotaria, ki je leta 1978 ob otvoritvi sejma dejal: »Cimpire je treba začeti z izgradnjo razstavnišča, v katerem je treba najti prostor za razvijanje gospodarstva v jugoslovanskem in tudi mednarodnem prostoru. Grajena naj bo tudi tako, da bodo od njih imeli koristi vsi občani.« Na osnovi teh besed se je pospešila izdelava dejavnega načrta za izgradnjo objekta, ki bi bil primeren za urbano okolje v Savskem logu. Z ekonomsko vidiku naj bi bila graditev taka, da bi bila hala lahko zasedena vse leto za gospodarske in negospodarske dejavnosti. Načrti so bili: narejeni in sicer podobni, kot jih imajo vsi sodobni sejemske centri v Evropi. V kranjskem, načrtu je bila projekcionata tudi ledena ploskev. To ima tudi sejemske razstavnišče v Franciji, tako je grajeno tudi celovško razstavnišče. Vse to pa niti ne podraži toliko gradnje. Večnamenska hala v Savskem logu bo za sejemske dejavnosti potrebovala le petinštideset dni na leto, preostalih tristo dni bo na voljo raznim prireditvam in seveda drsanju.

SREDSTVA ZDRUŽEVALO DVAINTRIDESET OZD

Javna razprava o tej ideji se je začela že leta 1978. Zajelo je delovne organizacije v občini, bila je v interesnih skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah v občini. Ta javna razprava je naposled dala pobudo za ureditev prvega od predvidenih objektov. Slo je za zgraditev večnamenske športno rekreacijske in sejemske dvorane. Ker je Kranj eno izmed redkih slovenskih industrijskih središč, ki ima ob močno razvitem gospodarstvu zelo majhne možnosti za množični rekreativni šport v dvoranah, so se v kranjskih delovnih organizacijah odločili, da gmotno podprejo zgraditev večnamenske dvorane. Ureditev omenjega objekta, ki so ga začeli graditi leta 1979 in je sredstva zdrževalo kar dvaintrideset delovnih organizacij, je pomnila rešitev za sejemske, športne, rekreacijske, kulturne in druge potrebe Kranja ter njegovega zaledja. Pomeni pa tudi zagotovo za vzdrževanje prostorov po zgraditvi in reševanje perečega vprašanja, s katerim se praviloma bodoje upravitvaci, denimo športnih dvoran, kje dobiti denar za vzdrževanje in popravilo že zgrajenih objektov.

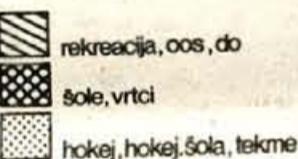
Po treh letih dela je večnamenska hala nared, da sprejme prve rekreacijske drsnice in hokejiste. V teh treh letih je bilo nekaj tehničnih in drugih težav. Zaradi gospodarske stenidine so morali zmanjšati obseg del za tri milijarde dinarjev. Kljub temu bo objekt še vedno tak, da bo lahko služil za drsanje in vse športne dejavnosti. Zgrajen je tako, da zagotavlja normalno delo. Zaradi posebne lokacije je tudi prišlo do nekaj tehničnih težav. Naleteli so na talno vodo in vendar po rovesni, da niso pri gradnji posledgi po rovesni, da niso pri gradnji posledgi po rovesni. Investicijski obseg je zaključen na 15,5 milijarde dinarjev. Za izdeleno ploskev imajo zasluge tudi občani Kranja, saj je zgrajena iz samoprispevka, s katerim so občani zdrževali sredstva za drsalische leta 1975–80. Teh 1,9 milijarde dinarjev je veliko pripomoglo pri izgradnji same drsalische ploskev in strojno hladilne opreme.

PRVI DRASALCI ZA DAN REPUBLIKE

Poizkusno obratovanje že teče. 6. in 7. novembra so bili agregati spuščeni v pogon. Na vsak način bo 6. novembra, ob 12. uri je bila ploskev zaledena, poleg member trenutek za Kranj, saj je dobil umetni led v pokriti, 3800 kvadratnih metrih veliki dvorani. V tej dvorani bo v naslednjem letu nameščena še Elanova

poslovno pridruženi center
gorenjski sejem kranj.p.o.
umik drsalische

legenda

	7-8	8-9	9-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
ponedeljek																
torek																
sreda																
četrtek																
petek																
sobota																
nedelja																

Alpinistične novice

Novice izpod Daulagirija

Vodja alpinistične odprave v južno steno Daulagirija, 8167 m visokega vrha v Himalaji je pred dnevi poslal krajše, a dokaj vzpodbudno poročilo o delovanju naše prve »zlepnejšej odprave v Himalajo. Odprava, ki šteje šest alpinistov, si je zadala za nalogo v alpskem stilu, brez pomoči Šerp in dodatnega kisika preplezati dosedaj še nepreplezano južno steno Daulagirija. Stena velja za eno najvišjih na svetu, saj je njen relativna višina kar 4200 m. Največje težave predstavlja spodnja tretjina, ki jo nameravajo alpinisti prempti s fiksнимi vrvimi, si s tem olajšati vrnitev, ter nato v enem samem sunku nadaljevati do vrha. Zanimivo je, da so steno poizkusali preplezati že mnogi znani alpinisti vendar brezuspešno. Tako se je z misljijo o uspehu v njej ukvarjal že tudi Messner, mož z največ osovojanimi osemtisočaki, ki z našimi odpravanimi nima sreče. Tako so naši alpinisti preplezali južno steno Lhotseja v kateri je on brezuspešno poizkušal, prav tako pa se je zgodilo tudi na Makaluju, katerega južno steno so naši alpinisti preplezali v njihovem drugem poizkusu, med našim prvim in drugim poizkusem pa je neuspešno poizkušal Messner. Brez morebitne privočljivosti — zanimivo bo videti rezultat tretjega srečanja

naših z Messnerjem. Vsekakor vodji Stanetu Belaku-Sraufu, ter članom Cenetu Berčiču, Roku Kolarju, Janezu Saboleku, Emili Tratniku in Jožetu Zupanu želimo veliko uspeha.

Odprava je krenila na pot pred dobrima dvoema mesecema. Dostop do baznega tabora je izredno zamotan, po poročilu vodje so imeli na dostopu močne nalive, globoko blato in veliko pišavik. Na poti so si morali zgraditi tri mostove, ki pa so jih kasneje narasle vode že podrla, na nekem mestu so morali celo z valjenjem skalnih blokov v strugo vodo preusmeriti od edinega prehoda. Samo pot so si morali nekaj dni tudi izsekavati v gosto džunglo. Sam dostop je trajal 12 dni, čemur so sledili še trije dnevi tovorjenja opreme, ki je ostala za njimi, ker so jih zapustili večinoma vsi nosači. Po zadnjih poročilih so alpinisti 2. oktobra dosegli vrh Manapati (6380 m), kar jim je služilo kot aklimatizacijska tura. Po tej turi so se lotili opremljanja stene. Od 7. do 12. oktobra so opremljali steno do mesta, od koder bo potekal vzpon proti, brez fiksiranih vrv. Na tem mestu (v višini 5200 m) so tudi postavili šotor, od koder bodo poizkušali z naskoki na vrh. V primeru lepega vremena so predvidevali prvi poizkus 15. in 18. oktobra. Matjaž Dolenc

Predavanje o jadrnicah

KRANJ — Brodarsko društvo Kranj bo organiziralo serijo predavanj o jadrnicu in o konstrukciji jadrnic. To prvo zanimivo predavanje bo že v torku, 17. novembra, ob 17. uri v kranjski gimnaziji na številki 30.

Prvi predavatelj bo ing. Fele, ki je znan jadrilec in konstruktör iz ljubljanskega brodarstva društva. Prvo predavanje bo uvodnega značaja in je primerno za vse ljubitelje navitke.

S seje strokovnega sveta PZ Jugoslavije

Borut in Damjan rešila čast

BLED — Na Bledu so se pred dnevi zbrali člani strokovnega sveta Plavalne zveze Jugoslavije, ocenili minuto sezona in se hkrati dogovorili za načrt dela za novo. Prihodnja sezona bo po tekmovalnih sodeljih še bolj pestra, kot je bila letosinja. Naki plavalni strokovnjaki so to sezono ocenili kot izredno uspešno in jo postavljajo ob bok olimpijski sezoni 1988. Tukrat je Djurdje Bjedov in Mehki ostvarila dve olimpijski odličji. Letosinja sezona je jugoslovansko plavanje naredilo korak naprej, saj je Jugoslavija petnajsta na evropski plavalni lestvici.

Toda nečesa ne smemo prezreti. Edino zaslugo za tako uspešno sezono imata mlada plavalca kranjskega Triglava brata Darjan in Borut Petrit, ki sta na evropskem prvenstvu v plavanju v Splitu posegla po evropskem zlato, srebru in bronu. Na tem prvenstvu Europe je Borut Petrit osvojil namreč zlato na 400 m kravl, na 1500 m kravl je bil srebr, medtem ko je Darjan Petrit osvojil bron na 400 m kravl. Tudi rezultati obeh so tudi krepko spravili v ospredje svetovne plavalne lestvice posameznikov. Zadovoljni so tudi pionirji, ki so bili na mednarodnem šesteroboru v Kopenhagi drugi. Vsi ostali pa so kljub dobrim pripravam na letno sezono plavali pod svojimi zmožnostmi, le posebno v vseh reprezentančnih vrstah.

Ko je zvezni kapetan naših plavalnih reprezentanc ocenjeval nastope vseh naših plavalcev, ni mogel nimo ugovoriti, da se jugoslovanski plavalci pripravljajo le za državna prvenstva. To je razen kranjskih plavalcev in bratov Petrit, že nekaj leta slabost našega plavanja. Če bo šlo tako naprej, bomo iz leta v leto ugotavljali, da naša reprezentanca ne more iti v korak z ostalimi evropskimi reprezentancami. Mitja Prešerni ni mogel odobravati tudi načina določitve reprezentance za evropsko prvenstvo. Na posredovanje Ante Lambala v nekaterih splitskih plavalnih delavcev je moral naknadno reprezentanco vrstiti také plavalke in plavalce, ki bi zanje bilo bolje, da bi se prvenstvo ogledali tribun.

Na posvetu na Bledu so izbrali tudi komisijo, Mitja Prešern, Drago Petrič in Jovana Popovića, ki bo pripravila vrsto konkretnih predlogov za izboljšanje razmer v našem vrhunskem plavanju. Te predloge bodo posredovali predsedstvu PZ Jugoslavije.

Zvezni kapetan je objavil tudi seznam reprezentančnih kandidatov za reprezentanco Jugoslavije v letu 1982. Iz kranjskega Triglava so med kandidati za našo vrsto tudi Marko Giacomelli, Aran Jocić in Darjan Petrit, medtem ko na seznamu ni Boruta Petrica, ker služi vojaški rok. Med dekleti so kandidatkinje za reprezentanco iz Kranja: Špela Rebolj, Vesna Praprotnik, Biserka Cvetk, Mateja Kosirnik in Karmen Berložnik. Izbrani so bili tudi kandidati za mladinsko in pionirska reprezentanca.

-dh

Rokomet

Jutri v Loki Alples : Spartak

KRANJ — Tekmovanje v zveznih rokometnih ligah gre h kraj, republiških rokometnih ligah pa bodo jutri in v nedeljo odigrali zadnje kolo. V prvi B zvezni rokometni ligi igrajo rokometniki Alples, jutri izredno pomembno prvenstveno srečanje 9. kola v športni dvorani Podem v Skofiji Loki z ekipo Spartaka iz Subotice. Po neuspehu z drugovrščeno ekipo Rudarja bo jutrišnje srečanje priljubljenost, da z borbeno igro osvojijo pomembni prvenstveni točki ter se na lestvici pomaknejo zopet na odlično četrto mesto. Tekma Alples : Spartak bo utri ob 18. uri. V drugi zvezni rokometni ligi — sever bodo rokometniki Jelovice po velikem uspehu nad ekipo Slavonija DI igrali jutri prvenstveno srečanje na vročem igrišču na Pruhlu, kjer ne ostajajo brez možnosti za uspeh. Z zmago nad ekipo Slavonija DI so se Skofjeločani povzpeli kar za dve mesti in imajo samo točko manj kot Prule.

V ženski ligi pa bodo rokometniki skoraj v desetem kolu gostovale pri zadnjem izbi. 11. kola jenesenskega dela prvenstva pa bodo odigrali tudi v mladinski republiški rokometni ligi — center, kjer bo Gorenjski derbi v Kranju med Savo in Pekom. Srečanje bo jutri ob 18. urah v Kamničani gostujejo na Igu. Jelovice pa v Ponikvah.

J. Kuhar

Hokej Visoka zmaga Triglava na Bledu

BLED — V novo hokejsko sezono so startali tudi hokejska moštva Stavbar iz Maribora, Ina iz Šiske, Mladost iz Zagreba, Tivoli iz Ljubljane, Bled in kranjski Triglav v medrepubliški ligi. Že v prvem kolu sta se na Bledu pomerila kranjski Kranjčani in domači Bled.

Kranjčani so bili v vseh pogledih v hokejski igri boljši nasprotnik od domačinov. Zato se ni treba čuditi, da je izid v kategoriji Triglava tako visok. Izid: Bled : Triglav 2:17 (1:3, 1:5, 0:9). V naslednjem, drugem kolu, Kranjčani v Ljubljani gostijo

RADIJSKI SPORED

Sobota, 14. NOV.

Prvi program

13.00 Dobro jutro! - 8.08 Pionirski tedenik - 9.06 Z radiom na poti - 10.00 Porotči - 10.05 Pojo amaterski zbori - 11.00 Sobotni matinej - 11.15 Zapojimo pesem - Mladički pevski zbor Maribor - 12.00 Po republikah in pokrajin - 12.40 Zapojite z nam - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Veseli domaci napevi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - 13.00 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo - 14.05 Glasbena pašuma - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - Žunjanje pojav - 18.00 Škafit - 19.00 - 18.30 Mladi mlađi - Jezerske serenade 81 - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Mladi mostovci - 19.55 Domovina je ena - 20.00 Sobotni zabavni večer - 20.15 Za prijetno razvedrilo - 20.30 Odjava za naše izseljence - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Od tod do polnoči - 23.45 Nočni program - glasba

Drugi program

13.00 Sobota na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Radi ste jih poslali - 13.35 Glasba iz Srednje Amerike - 14.00 Srednja republik in pokrajin - 14.15 Hiti pusti - 15.45 Mladički za Tatjano Dremelj - 15.50 Nad podlistek - Italijanec - Pešnikov doživljaj - 16.40 Lepi melodi - 16.40 Glazbeni casino - 17.40 Lahko glaza jugoslovenskih avtorjev - 18.00 Pol ure za doma - 18.25 Naši kraji in življenje - 18.50 Glasbena medija - 18.55 Razgledi po kulturni - 19.25 Stereorama - 19.55 Mašna nočna glasba - 20.05 V soboto obujanje spomine - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

NEDELJA, 15. NOV.

Prvi program

13.00 Dobro jutro! - 8.07 Raziskovalna igra za otroke - Franjo Štefanec - 9.06 Se pomnite - 10.06 Nedeljska revija - 11.00 Pogovor s oddevojci - 11.10 Naši poslušatiči čestitajo in pozdravljajo - 12.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.20 Za kmetijsko pozdravljanje - 13.30 Piščane glasbe - 14.05 Humoreska teden - Branislav Žakon - 14.25 S poslovimi po Jugoslaviji - 15.30 Pri nas doma - 15.30 Nedeljska reportaža - 15.55 V notess - 16.20 Gremo kdo - 17.05 Priprljivljene melodi - 17.50 Za radnička igra - Alain Štefanec - Nevarna igra - 18.46 S posrnji polici - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - Lahko noč, otroci! - 20.00 Glasbene razglednice - 22.20 Glazbeni tribuna mladih - Mednarodno srečanje glazbenih akademij - Rovinj - 21.00 Program JRT - studio Zagreb - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Mozaik melodi in plesnih ritmov - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

13.00 Nedelja na valu 202 - 13.00 V nedeljo se dobimo, sport, glasba in še kaj - 19.30 Stereorama - 20.30 Glasba iz starega gramofona - 21.30 Iz naših diskotek - 21.45 Radio Študent na našem radio - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

RADIO TRIGLAV JESENICE

Ponedeljek:

13.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Ponedeljkov pustni pregled - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Naši odmevi - Čestitke ali Izbor dobre glasbe

Torek:

13.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Oddaja za mlade - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Delegati sprašujejo - Oddaja o NNNP - Čestitke

Četrtok:

13.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleni - Morda vas bo zanimalo - Čestitke

Četrtek:

13.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleni - Morda vas bo zanimalo - Čestitke

PONEDELJEK, 16. NOV.

Prvi program

13.00 Dobro jutro! - 8.08 Pionirski tedenik - 9.06 Z radiom na poti - 10.00 Porotči - 10.05 Pojo amaterski zbori - 11.00 Sobotni matinej - 11.15 Zapojimo pesem - Mladički pevski zbor Maribor - 12.00 Po republikah in pokrajin - 12.40 Zapojite z nam - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Veseli domaci napevi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - 13.00 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovenskih radijskih postaj - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odu - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovenskih radijskih postaj - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Na ljudsko temo - 18.25 Zvočni signali - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Veseli planarji - 20.00 Kulturni globus - 20.10 Iz naših diskotek - 21.05 Glasbena velikanov - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Popevke iz jugoslovenskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Za ljubitelje jazza

Drugi program

8.00 Ponедeljek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z evropskimi revijskimi in plesnimi orkestri - 13.35 Znano in pričljubljeno - 14.00 Ponедeljekov križemkra - 14.20 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Svet in mi - 16.10 Spanske popevke - 16.40 Od ena do pet - 17.40 Iz partitur orkestra Kurt Rehfeld - 17.55 Filmski zasuk - 18.00 Pesmi svobodnih oblik - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturni - 19.25 Stereorama - 20.00 Jazz na II. programu - Montgomery Brothers - The Hi-Lo S - 20.30 Popularni dvajset - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drugi program

8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z velikimi zabavnimi orkestri - 13.35 Znano in pričljubljeno - 14.00 YU-POP - scena - 14.30 Iz naših sporedov - 14.35 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Tokovi neuvrščenosti - 16.10 Pesmi Latinske Amerike - 16.40 Iz jugoslovenskih produkcij zavabne glasbe - 17.40 Iz partitur zabavnih orkestrov JRP - 17.55 Vprašanja telesne kulture - 18.00 Z orkestri in solisti - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturni - 19.25 Stereorama - 20.30 Melodije po pošti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drugi program

8.00 Torek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Iz obdobja swinga - Gene Krupa - 13.35 Znano in pričljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 Glasbena mediga - 15.45 Vroče - hladno - 17.10 Odrasli tako, kako pa mi? - 17.40 Odmevi z gora - Jurij Senegačnik: Razvoj planinstva v luči gospodarskih, geografskih in zgodovinskih tokov - 18.00 Vodomet melodij - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturni - 19.25 Stereorama - 20.00 Top pops - 20 - 21.30 Večerni radio - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drugi program

8.00 Cetrtek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Iz obdobja swinga - Gene Krupa - 13.35 Znano in pričljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu z orkestrom RTV Novi Sad in orkestrom David Bell - 16.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Spektar - 17.40 Iz partitur orkestra Fred Günther

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in pričljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.05 Z vami in za vas - 15.30 S. Plešnem orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Tam obognju našem - 16.15 Francoške popevke - 16.45 Jazz klub - gost klub: Dušan Wagner - 17.40 Iz partitur

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in pričljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.05 Z vami in za vas - 15.30 S. Plešnem orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Tam obognju našem - 16.15 Francoške popevke - 16.45 Jazz klub - gost klub: Dušan Wagner - 17.40 Iz partitur

ritmosimfoničnega orkestra RTV Ljubljana - 17.55 Mi in narava - 18.00 Popularna country glasba - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturni - 19.25 Stereorama - 20.00 V živo z ... - 21.00 Zavrtite, uganite - 22.00 S festivalov jazz - Mednarodni festival jazza Ljubljana - 7. oddaja: David Schnitter Quartet (1. del) - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SREDA, 18. NOV.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Glasbena pravljica - Marijan Lipovček: Medved Brumček - 8.48 Naši umetniki mladim poslušalcem - Skladatelj Albin Weingerl - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za ... - 11.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 11.35 Znano in pričljubljeno - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odu - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Razmisljam, ugotavljamo ... - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Na ljudsko temo - 18.25 Zvočni signali - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Veseli planarji - 20.00 Kulturni globus - 20.10 Iz naših diskotek - 21.05 Glasbena velikanov - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Jazz pred polnočjo - Thad Jones-Mel Lewis Band - Woody Shaw - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Jazz v komornem studiu - The Single Singers - 13.35 Znano in pričljubljeno - 14.00 YU-POP - scena - 14.30 Iz naših sporedov - 14.35 Z vami in za vas - 15.30 Glasbena mediga - 15.45 Vroče - hladno - 17.10 Odrasli tako, kako pa mi? - 17.40 Odmevi z gora - Jurij Senegačnik: Razvoj planinstva v luči gospodarskih, geografskih in zgodovinskih tokov - 18.00 Vodomet melodij - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturni - 19.25 Stereorama - 20.00 Top pops - 20 - 21.30 Večerni radio - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drugi program

8.00 Torek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Iz obdobja swinga - Gene Krupa - 13.35 Znano in pričljubljeno - 14.00 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za ... - 11.35 Znano in pričljubljeno - 12.10 Znane melodije - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Od vasi do vasi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 V korak z mladimi - 15.30 Glasbena glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.45 Glasbena mediga - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Veseli planarji - 20.00 Četrtek v zvezdah - 21.15 Tipke in godala - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 S popevkami po Jugoslaviji - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in pričljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.05 Z vami in za vas - 15.30 S. Plešnem orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Tam obognju našem - 16.15 Francoške popevke - 16.45 Jazz klub - gost klub: Dušan Wagner - 17.40 Iz partitur

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in pričljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.05 Z vami in za vas - 15.30 S. Plešnem orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Tam obognju našem - 16.15 Francoške popevke - 16.45 Jazz klub - gost klub: Dušan Wagner - 17.40 Iz partitur

NAGRADNA KRIŽANKA

GLAS	CILJ	KOVINSKA PLOŠČICA, PLATICA	DALMAT. ZEN. IME	ODPRTINA V ZIDU, OKENCE	BRAT IFI-GENIJE V GR. MITOLOGII	DSEMTI-SOČAK V HIMALAJI
SMUČARSKA DISCIPLINA						
UGLAJENO VEDENJE, OBNAŠANJE						
OMENBA						
ODPRT BALKON, PLOČAD						
PISATE-LICA PEROCI			TINE LOGAR JULIJIN IZVOLJENEC			CVETKA KLANČNIK IBSENNOVA DRAMA
RADIJ		VULK. OTOK V INDIJ. OCEANU<br				

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 14. NOV.

8.00 Poročila - 8.06 Glasba za cibiane: Iz Andersenovih pravljic - 8.25 Lolek in Bolek, poljska risana serija - 8.35 Jelenček, otroška serija TV Zagreb - 9.05 Nihče kakor jaz, miladiška serija TV Sarajevo - 9.35 Nova mladost dveh mest - Wernigerode, reportaža - 21.25 Sportni pregled - 22.10 V znamenju

19.10 Risanka - 19.22 TV in radio noč - 19.24 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 R. Cvetičanin: Sedem sekretarjev SKOJ, nadaljevanja - 20.55 Nova mladost dveh mest - Wernigerode, reportaža - 21.25 Sportni pregled - 22.10 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

15.45 Test - 16.00 Nedeljsko popoldne - 17.30 Veliki Jake, ameriški film - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Beograjski jazz festival 81 - 21.00 Včera, danes, jutri - 21.25 Hvala za pozornost, ponovitev zabavno glasbene oddaje

- 10.10 Manj znaniah, izobraževalna oddaja - 10.30 T. Hardy, Župan v Casterbridge, angleška serija - 11.20 Poročila (do 11.25) - 13.25 Titograd: Nogomet Budućnost: Dinamo, prenos v odmoru Propagandna oddaja - 16.50 Poročila - 16.55 Zabava vas Kornelije Kovač, oddaja TV Beograd - 17.50 Potovanje Charlema Darwina, zadnji del, dok. serije - 18.50 Naš kraj - 19.26 Zlata ptica: Norček Žuta Mača - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Sobotna TV križanka - 21.40 Modni utrinki - 21.45 Ljubosumnost po italijansko, italijanski film - 23.30 TV kažipot - 23.50 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 Narodna glasba - 17.45 Glasbeni album - 18.00 Resna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Gore sveta: Alpe - 21.00 Poročila - 21.10 Feliton - 21.40 Sportna sobota - 22.00 Glasbena dedičina (do 22.45)

TV Zagreb - I. program:

9.30 TV v šoli: Boj za obstanek, Risanka, Umetnost, TV izbor, Zadnje minute - 12.00 TV v šoli: TV koledar, Ustvarjanje Titove Jugoslavije - 13.15 Risanka - 13.25 Nogomet Budućnost: Diamo, prenos - 17.30 Poročila - 17.35 TV koledar - 17.45 Lutkovna predstava na biesalu jugoslovanskega lutkovnega gledališča v Bugoju - 18.45 Ko sem bil vojak, TV nadaljevanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Indijskretno, ameriški film - 21.35 TV dnevnik - 22.00 Sahovski komentar - 22.15 V soboto zvečer: Festival revolucionarne in rodomlubne pesmi

NEDELJA, 15. NOV.

9.25 Poročila - 9.30 Živ živ, otroška matineja - 10.20 D. Savković: Ljubezen po kmečku, zadnji del nadaljevanje TV Beograd - 11.10 TV kažipot - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Jugoslavija, dober dan (do 13.35) - 15.40 Poročila - 15.45 Zgodba o Refšku, reportaža TV Koper - 16.06 Obračun med gangsterji, francoski film - 18.00 Sportna poročila - 18.10 Reportaža z nogometne tekme OFK Beograd: Železničar -

19.10 Risanka - 19.22 TV in radio noč - 19.24 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 R. Cvetičanin: Sedem sekretarjev SKOJ, nadaljevanja - 20.55 Nova mladost dveh mest - Wernigerode, reportaža - 21.25 Sportni pregled - 22.10 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

15.45 Test - 16.00 Nedeljsko popoldne - 17.30 Veliki Jake, ameriški film - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Beograjski jazz festival 81 - 21.00 Včera, danes, jutri - 21.25 Hvala za pozornost, ponovitev zabavno glasbene oddaje

- 10.10 Manj znaniah, izobraževalna oddaja - 10.30 T. Hardy, Župan v Casterbridge, angleška serija - 11.20 Poročila (do 11.25) - 13.25 Titograd: Nogomet Budućnost: Dinamo, prenos v odmoru Propagandna oddaja - 16.50 Poročila - 16.55 Zabava vas Kornelije Kovač, oddaja TV Beograd - 17.50 Potovanje Charlema Darwina, zadnji del, dok. serije - 18.50 Naš kraj - 19.26 Zlata ptica: Norček Žuta Mača - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Sobotna TV križanka - 21.40 Modni utrinki - 21.45 Ljubosumnost po italijansko, italijanski film - 23.30 TV kažipot - 23.50 Poročila

PONEDELJEK, 16. NOV.

8.45 TV v šoli: TV koledar, Obleke in omare, Kultura branja, Sodobna afriška književnost - 10.00 TV v šoli: Materinsčina, Risanka, Zemljepis, Mali program, Risanka, Glasbeni pouk, Zadnje minute (do 12.05) - 15.45 Solska TV: Vojna proti združenim okupatorjem in kvizilngom, Drevess in njihov pomen - 17.20 Poročila - 17.25 Lolek in Bolek, poljska risana serija - 17.35 Steverjan 81, 2. del glasbene oddaje - 18.05 Pisani svet: Od doma do kraha - 18.35 Obzornik - 18.45 Čas, ki živi: Partizanske delavnice, oddaja TV Novi Sad - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Sedež sekretarjev SKOJ - 20.55 Slike o človeku: Slikar Stevan Raičković - 21.25 Športni pregled - 22.10 TV dnevnik

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Brasil Fantastic, zabavno glasbene oddaje - 20.55 Človek in čas, dokumentarna serija - 21.25 Zagrebška panorama - 21.50 Sinovi reke, pakistanski dokumentarni film (do 22.10)

TV Zagreb I. program:

15.30 TV v šoli: Ne pozabi, Japonska - dežela sončnega vzhoda, Zanimivo potovanje (do 16.20) - 17.40 Poročila - 17.45 Mi smo smešna družina - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Osijek - 18.45 Obrazba in samozaščita - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Aktualnosti, notranjopolitična oddaja - 21.00 Učitelj, kubanski film - 22.40 TV dnevnik

SREDA, 18. NOV.

9.00 TV v šoli: TV koledar, Učenci v samoupravnih družbi, Baranja - 10.00 TV v šoli: Biologija, Risanka, Kocka, kockica; Mali program, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute (do 12.05) - 17.30 Poročila - 17.35 Cirkus - 18.00 Romantika proti klasicizmu, angleška dokumentarna serija

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Pot okoli cveita, otroška serija - 18.00 Miti in legende - 18.15 Človek se uči dokler živi, izobraževalna oddaja - 18.45 Glasbena medigrada - 18.50 Športna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Znanost in mi - 20.50 Zagrebška panorama - 21.15 Colette: Claudine, francoska nadaljevanja (do 22.45)

KRAJN CENTER

18.30 Obzornik - 18.45

Bale za vsakogar: Čajkovski in Rusi, angleška serija - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Nemčija jeseni, zahodnonemški film - 22.00 Majhne skrivnosti velikih kuhrskega mojstrov - 22.05 V znamenju Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Neven, otroška serija - 18.15 Obrazba in samozaščita - 18.45 Amaterski studio - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Prosta sreda - 21.15 Spomeniki revolucije: Kraljevo 1941 - 22.00 TV dnevnik

PETOKE, 20. NOV.

8.50 TV v šoli: TV koledar, Ruččina, Sodobna hrvaška književnost - 10.00 TV v šoli: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Mali program, Izbralni repertoar, Zadnje minute (do 12.05) - 15.30 TV dnevnik - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Film tedna: Nemčija jeseni, zahodnonemški film - 22.00 Majhne skrivnosti velikih kuhrskega mojstrov - 22.05 V znamenju Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Neven, otroška serija - 18.15 Obrazba in samozaščita - 18.45 Amaterski studio - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Prosta sreda - 21.15 Padla z neba, češka

otroška serija - 17.45 Domaci ansambl: Ansambel Henček

in njegovi fantje - 18.15 Obzornik - 18.25 Sovražna propaganda, 2. del - 18.55

Ne prezrite - 19.10 Risanka

PETEK, 20. NOV.

8.50 TV v šoli: TV koledar, Ruččina, Sodobna hrvaška književnost - 10.00 TV v šoli: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Mali program, Izbralni repertoar, Zadnje minute (do 12.05) - 15.30 TV dnevnik - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Film tedna: Nemčija jeseni, zahodnonemški film - 22.00 Majhne skrivnosti velikih kuhrskega mojstrov - 22.05 V znamenju Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Neven, otroška serija - 18.15 Obrazba in samozaščita - 18.45 Amaterski studio - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Prosta sreda - 21.15 Padla z neba, češka

otroška serija - 17.45 Domaci ansambl: Ansambel Henček

in njegovi fantje - 18.15 Obzornik - 18.25 Sovražna propaganda, 2. del - 18.55

Ne prezrite - 19.10 Risanka

- 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme

- 20.00 M. Heidish: Ženska, imenovana Možes, 1. del ameriške nadaljevanke

21.40 V znamenju - 21.55 Propagandna oddaja - 22.00

Nočni kino: Služkinji, angleški film

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Mali svet: Izvidniki - 18.15 Mladinski ekran - 18.45 Na svoj način, angleška humoristična serija - 19.30 TV dnevnik - 20.00

Ona, dokumentarna serija

20.45 Zagrebška panorama - 21.10 Narodna glasba: Time

21.40 Kultura srca: Poslavljamo vam mojino

Jaka

TV Zagreb I. program:

17.40 Poročila - 17.45 Mali svet - 18.15 TV koledar, Ruččina, Sodobna hrvaška književnost - 18.25 Kronika občine Roč

18.45 Beseda mladih, mladinska oddaja: TV Sarajevo

19.30 TV dnevnik - 20.00 Izjavno glasbeni oddaji

21.00 Alcatraz, serijični film - 22.00 TV dnevnik - 22.15 Nekega popoldne, zabavna glasbena oddaja

IZBRALI

SO ZA VAS

Za hude zimske dni in z hitro segretje prostorov so vedno najpriporavniji ogrevalci električni katerferji. Pri FUZINARJU na Jesenicah jih imajo precejšnjo izbiro različnih proizvajalcev, s termostatom ali brez njega.

Cena: 770,80 do 1.327,65 din

Bogato izbiro ploščic za kopalnice, stene in tal smo videli pri Merkurjevi KOVINI v Lesčah. Nekaj jih imajo tudi uvoženih iz Italije.

Cena: od 282,48 do 1.078,75 din za kvadratni meter

Keramični vrčki so vedno prijetni za oko, pa naj jih postavimo v kuhinjo, v kmečko sobo ali kamorkoli drugam. V njih cvetje dobijo poseben mik. Ker pa je tu Martin in z njim zelo vino, bo v njem seveda dobra domaća kapljica. Sploh pa, ker so tiste vrčki, ki smo jih videli pri jesenskem FUZINARJU v rjavi in drap barvi, opremljeni z vinskiimi ornamenti.

Cena: od 64,45 do 154,70 din

amer. barv. pust. MODRA LAGUNA ob 22. uri

15. novembra domaći barv. mlad. KAPETAN MIKULA MALI ob 15. uri, amer. barv. vohun. FURLA ob 17. in 19. uri, prem. ital. kanad. barv. krim. TAJNA AKCIJA ob 21. uri

16. novembra domaći barv. krim. NEKA DRUGA ŽENSKA ob 18. in 20. uri

17. novembra jug. barv. tragikom. KDO NEKI TAM POJE ob 18. in 20. uri

18. novembra jug. barv. tragihomedija KDO NEKI TAM POJE ob 18. uri, angl. barv. vojni ŽELEZNI KRIŽEC ob 20. uri

19. novembra angl. barv. vojni ŽELEZNI KRIŽEC ob 17.45 in 20. uri

DUPLICA

14. novembra domaća barv. krim. NEKA DRUGA ŽENSKA ob 20. uri

15. novembra amer. barv. fnt. SUPERMAN ob 15. in 17.15, angl. barv. erot. kom. DOZIVLJAJI ZASEBNEGA DETEKTIVA ob 19.30

16. novembra nem. barv. west. INDIJANSKI POGLAVAR TECUMSEH ob 20. uri

17. novembra amer. barv. fnt. PEKEL V TECUMSEH ob 18. in 20. uri

18. novembra amer. barv. fnt. PEKEL V TECUM

KAM?

TEDNI KULINARIKE:

NARODNE JEDI

V PETROLOVI RESTAVRACIJI V TRŽIČU

Do pondeljka, 16. novembra v Petrolovi restavraciji v Tržiču postrežejo s štajersko kiso juho, belokranjskim cvrtjem, ričetom, kranjsko štriko, joto, bizejako ajdovo potico, ocvirkovo radič solato, redkvijo z žitom, ajdovimi žganci, mesnimi žlinkrofi in domaćimi skutnimi štruklji.

V Motelu Čatež je te dni teden vegetarianske kuhinje, v motelu Podhom tenen kolin, v restavraciji Tepanje teden lovskih specialitet in v motelu Lom tenen požev.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

Turistična potovanja:

Novi Vinodolski, 4 dni, »Kompasova srečanja«, 27/11

Ohrid, 3 dni, 20/11

Praga, avtobus – letalo, 3 dni, 27/11, 29/11

Vzhodni Berlin, 4 dni, 4/12

Korrika, 1 dan – posebno letalo, 1/12

Grčija, 4 dni, 28/11

München, 3 dni, 29/11

Na voljo je zbirnik potovanj za 29. november in silvestrovjanje!

Strokovna potovanja:

Pariz, mednarodna razstava poništva, 4 dni, 14/1-82,

Köln, mednarodna razstava pohištva, 4 dni, 19/1-82

London, mednarodna hotelska in gostinska razstava »Hotelympia '82«, 4 dni, 19/1 in 22/1-82

Silvestrovjanje:

Visoke Tatre, 8 dni, 28/12

Carigrad, 3 dni in pol, 30/12

Nizke Tatre, 8 dni, 28/12

Nil, 9 dni, 29/12

Praga, 4 dni, 30/12

Madžarska, 4 dni in pol, 30/12

Rim, 3 dni, 31/12

Na voljo je bogat program smučanja v šolskih poticnicah od 8/1 do 7/2-1982 in spomladanske smuke.

KRK – UČKA – ISTRA

Globtour organizira tridnevni izlet od 28. do 30. novembra na Krk in Istro. Prvi dan bodo izleti obiskali in si ogledali Turigrad, Ribnico, Kočevje, in se nato preko Gorskega Kotorskega Delnice ustavili ob Titovem mostu. Ogledi si bodo tudi na terminal na Krku. Kosilo in Njivicah, popoldne pa bo ogled mesta Krka, zvečer pa bo nastanitev v Malinski. Naslednji dan nadaljevali pot skozi Kras, Reko, Opatijo (postatek), novi predor Učka in Pazin do Poreča. Zadnji dan pa bodo obiskali Motovun, Istrske toplice, Bušet, Hrastovlje (cerkev z znamenitimi freskami) in se v večernih urah vrnili v Ljubljano. Cena izleta je 2.100 din po osebi, prijave pa sprejemajo poslovne Globtourje.

ENODNEVNI OBISK KORZIKE IN VIKEND V MÜNCHNU

O enodnevnom Kompasovem izletu s posebnim letalom na Korziko smo že pisali. Odhod (1. decembra) je zagotovljen, cena pa je 3.420 din po osebi. 29. novembra je odhod tridnevnega izleta z avtobusom v München. Poleg ogleda mestnih znamenitosti bo dovolj časa za individualno potezanje po bavarski prestolnici. Cena potovanja je 4.600 din po osebi, vanjo pa je vredna avtobusni prevoz, takse za predore in avtoceste, namestitev v hotelu v centru München v dvoposteljnih sobah s tušem, gostinske storitve po programu, vodstvo in organizacija potovanja. Prijave sprejemajo poslovne Kompasa in pooblaščenih agencij.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

KOMPASOV SREČANJE NOVI VINODOLSKI

27. 11. – 30. 11. 1981

cena po osebi: 2.520,– din

Za Gorenje pelje poseben vlak z Jesenic – postanki v Lescah, Radovljici, Kranju in Škofji Loki

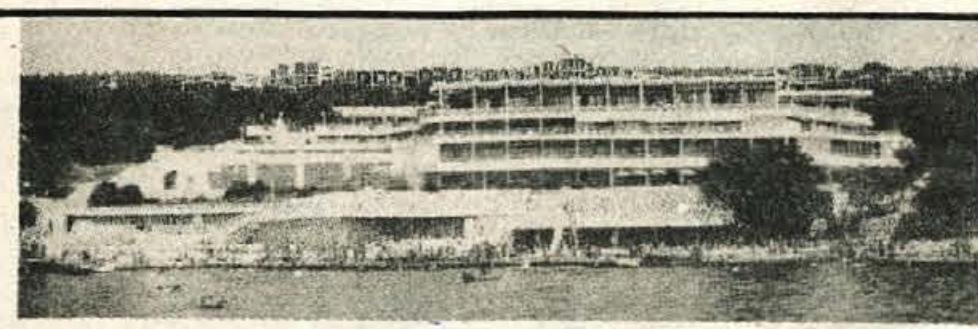
Prijave sprejemajo poslovne Kompasa in pooblaščenih agencij (Alpetour)

Za praznik republike v Novi Vinodolski

Po uspehlih izletih v Rovinj in Medulin je Kompas pripravil nov izlet s še bolj pestrim programom v Novi Vinodolski. Udeleženci bodo nastanjeni v modernem hotelskem naselju Zagori, kjer bo na voljo pokrit bazen in drugi objekti za rekreacijo in razvedrilo. Bogat program tekmovanja, ples, ustni časopis Dnevnika in Sedem dñi, tombola, srečolov in nastop Milene Muhičeve z monodramo »Lizika«, pa še kaj obeta res prijetno doživetje.

Poseben vlak bo odpeljal tudi z Gorenjske z Jesenic 27. novembra, kjer je zbor ob 13.30 na železniški postaji, ustavljal pa bo tudi v Lescah, Radovljici, Kranju in Škofji Loki. Udeleženci bodo dobili točen vozni red ob prijavi.

turistična agencija globtour

Informacije in prijave: GLOBTOUR Ljubljana posl. Maximarket - 24-155 20-029 in GLOBTOUR Ljubljana posl. Gospodarska 4 - 313-230, 311-164 GLOBTOUR RENT-A-CAR: v Maximarketu, 27-223

GLOBTOUROVA ZIMA 81/82 ŽE V PRODAJI ZAHTEVAJTE OBOGATENI PROGRAM IN POJASNILA V POSLOVALNICAH GLOBTOURA

I. DAN REPUBLIKE

1. Letovišča in zdravilišča – 27. 11. – 1. 12. 81
2. ZLATA PRAGA – 4 dni avtobus
3. Bratislava – Budimpešta – 3 dni avtobus
4. Bratislava – Brno – 3 dni avtobus
5. PRAGA – 4 dni z avionom iz Zagreba in možen prevoz iz Ljubljane
6. RIM – FIRENCE – SIENA – 5 dni z avtobusom
7. Azurna obala – 4 dni in pol z avtobusom
8. BERLIN V in Z – DRESDEN – MEISSEN – 4 dni z letalom
9. KRK – UČKA – ISTRA – 3 dni z avtobusom
10. SMUČANJE ZA DAN REPUBLIKE
11. KAPRUN – 4 dni z avtobusom (ugodne cene)
12. Kope – 4 dni

III. STROKOVNI SEJMI

Za skupine, večje ali manjše, organiziramo strokovna potovanja na razne sejemske prireditev in konrese. Individualnim potnikom posredujemo hotelske rezervacije, kakor tudi letalske in železniške vozovnice.

IV. ZIMA 81/82

Za zimo smo vam pripravili obširen program smučanja v domovini, Češki, Poljski, Avstriji in Italiji. Informacije in program zahtevajte v vseh poslovalnicah GLOBTOURA. V sodelovanju z SK AKADEMICK »SMUČARSKO INFORMATIVNI CENTER«, kjer lahko dobite različne informacije o smučarski opremi, o žičnicah v Sloveniji in še kaj.

V sodelovanju z SD SMUK pa smo vam pripravili smučanje v Sloveniji – na KOPAH in smučarski paket v Avstriji v WEISSBRIACHU.

V. NOVO LETO

Pripravili smo vam še nekaj programov za to najdaljšo noč v letu! (Kope, Tatranska Lomnica, Brno–Bratislava)

INFORMACIJE IN PRIJAVE: GLOBTOUR posl. Ljubljana – Maximarket tel.: 24-155 – Gospodarska 4 telefon 311-164

ISKRA
Industrija za telekomunikacije
elektroniko in elektromehaniko
Kranj, n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke TOZD Tovarna stikal Kranj objavlja prosta dela in naloge

VODE FUNKCIJSKE KONTROLE

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- VS ali VŠ izobrazba elektrotehničke (šibki ali jaki tok) ali strojne smeri,
- 4-letne delovne izkušnje,
- ustrezne organizacijske in vodstvene sposobnosti ter pravilen odnos do kakovosti

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke TOZD Tovarna sestavnih delov Kranj objavlja prosta dela in naloge

VEČ DELAVCEV

za dela v livarjih (tlačni lik)

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- dokončana osnovna šola,
- enoletne delovne izkušnje v livarstvu ali na drugih podobnih delih,
- starost nad 18 let in ustrezne psihofizične sposobnosti,
- poskusno delo 3 mesece

Delo poteka v 3 izmenah, osebni dohodek pa bo v odvisnosti od rezultatov dela in bo značal do 13.000 din.

DVEH STRUGARJEV za dela na avtomatskih stružnicah

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- triletna poklicna šola ustrezne kovinsko-obdelovalne smeri,
- začelene ustrezne delovne izkušnje

Kandidati naj pisanje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev podajo v 15 dneh na naslov: Iskra Elektromehanika Kranj, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj, z navedbo TOZD za katero kandidirajo.

TOKOS TRŽIČ p. o.

tržiška tovarna kos in srpov – tržič
Cankarjeva 9, TRŽIČ

Na osnovi sklepa 6. redne seje DS objavlja javno licitacijo naslednjih osnovnih sredstev za družbeni in zasebni sektor:

1. Ventilator – GEBRUDER SULZER IV	izkljucna cena 400,– din + PD
2. Elektro peč	3.000,– din + PD
3. Solna peč	1.000,– din + PD
4. Ajax IV	20.000,– din + PD
5. Ajax III	17.000,– din + PD
6. Ajax – domača izdelava	3.000,– din + PD
7. Polirni stroj – usnje – domača izdelava	450,– din + PD
8. Brusilni stroj na dve plošči	500,– din + PD
9. Skobeljni stroj – dvoramni	30.000,– din + PD
10. Več elektromotorjev	

Licitacija bo v soboto, 14. novembra 1981 ob 8. uri na dvorišču delovne organizacije na Cankarjevi 9.

Ogled osnovnih sredstev je možen 12. in 13. novembra 1981 od 9. do 10. ure.

Polož kavcijske v višini 10 odstotkov od izkljucne cene pa 14. novembra 1981, od 7.30 do 8. ure. Izlicitirano osnovno sredstvo mora biti plačano najkasneje v 10 dneh po dnevu licitacije.

UPRAVA INŠPEKCIJSKIH SLUŽB ZA GORENJSKO

je od 1. 11. 1981 dalje na telefonski številki 25-961 uvelja dežurna služba, preko katere lahko organom inšpekcijskega nadzorstva posredujete vaša vprašanja oziroma prijave nepravilnosti.

Dežurna služba je organizirana vsak delavnik v času od 6. do 20. ure in vsako soboto v času od 6. do 14. ure.

VISOKA ŠOLA ZA ORGANIZACIJO DELA KRANJ

Komisija za medsebojna delovna razmerja objavlja dela in naloge

ČIŠČENJE PROSTOROV

za nedoločen čas s polnim delovnim časom in s trimesečnim poskusnim delom

Rok za prijavo je 15 dni.

Paketni nakup – prihranek za novo knjigo!

DELAVSKA ENOTNOST Ljubljana, Dalmatinova 4

Predstavljamo vam četrti, peti in šesti paket.

Pri nakupu posameznega paketa –

20% popust.

Četrti paket

Stanko Ilič: PSIHOSOCIOLOŠKI ASPEKT INFORMIRANJA V ZDRAŽENEM DELU
Firdus Džinič: KOMUNIKOLOGIJA

dr. Vladimir Štambuk: KIBERNETIKA
Mitja Gorup: SAMOUPRAVNO NOVINARSTVO
Lenart Šetinc: TEMELJI SAMOUPRavnega sistema INFORMIRANJA

– 20 % popust

250 din
320 din
250 din
140 din
190 din
1.150 din
230 din
920 din

Več avtorjev: KRONOLOGIJA NAPREDNEGA DELAVSKEGA GIBANJA NA SLOVENSKEM 1868–1980
Paolo Alatri: ORIS ZGODOVINE MODERNE POLITIČNE MISLI
dr. Miroslav Stiplošek: RAZMAH STROKOVNEGA SINDIKALNEGA GIBANJA NA SLOVENSKEM 1918–1922
Vida Tomšič: ŽENSKA V RAZVOJU SOCIALISTIČNE SAMOUPRAVNE JUGOSLAVIJE

– 20 % popust

700 din
420 din
650 din
240 din
2.010 din
402 din
1.608 din

Petri paket

– 20 % popust

250 din
320 din
250 din
140 din
190 din
1.150 din
230 din
920 din

Več avtorjev: KRONOLOGIJA NAPREDNEGA DELAVSKEGA GIBANJA NA SLOVENSKEM 1868–1980
Paolo Alatri: ORIS ZGODOVINE MODERNE POLITIČNE MISLI
dr. Miroslav Stiplošek: RAZMAH STROKOVNEGA SINDIKALNEGA GIBANJA NA SLOVENSKEM 1918–1922
Vida Tomšič: ŽENSKA V RAZVOJU SOCIALISTIČNE SAMOUPRAVNE JUGOSLAVIJE

– 20 % popust

700 din
420 din
650 din
240 din
2.010 din
402 din
1.608 din

Šesti paket

Marko Kerševan: RAZREDNA ANALIZA IN MARKSISTIČNA DRUŽBENA TEORIJA
Ciril Ribičič: IZVRŠNI SVET V DELEGATSKEM SKUPŠČINSKEM SISTEMU JUGOSLAVIJE
dr. Bogdan Kavčič, Vojko Antončič: SAMOUPRAVNA UREJENOST IN GOSPODARSKA USPESNOST DELOVNHIH ORGANIZACIJ

– 20 % popust

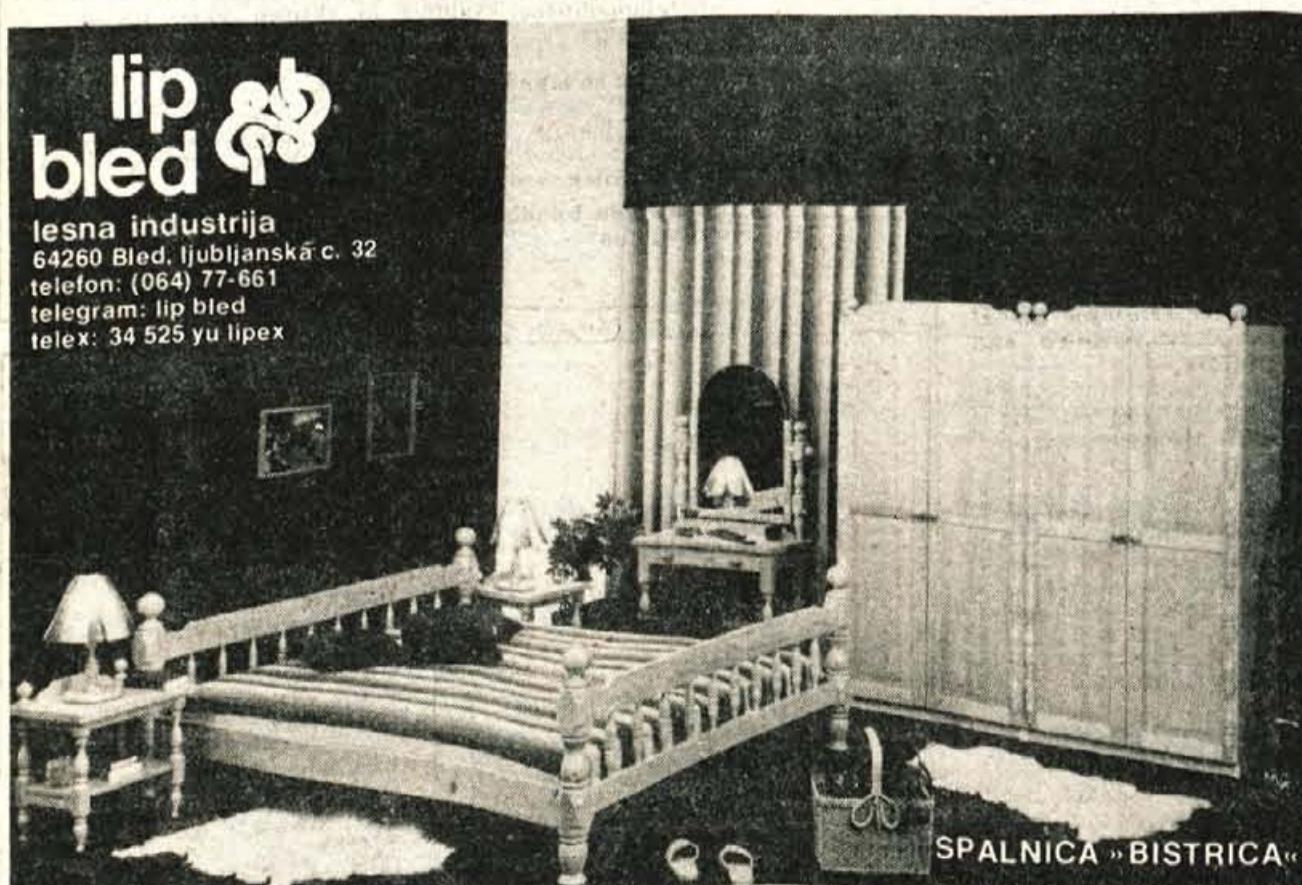
300 din
300 din
250 din
850 din
170 din
680 din

Za informacije ali naročila se obrnite na Dalavsko enotnost, Ljubljana, Dalmatinova 4, ali na našo knjigarno DE na Tavčarjevi ulici 5 v Ljubljani, ter vse knjigarne po Sloveniji.

POHIŠTVO LIP BLEĐ

lip
bled

lesna industrija
64260 Bled, Ljubljanska c. 32
telefon: (064) 77-661
telegram: lip bled
telex: 34 525 yu lipex

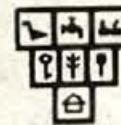

SPALNICA "BISTRICA"

Naraven les s svojo strukturo in barvo daje toplino in svojstveno prijetnost pohištvu LIP Bled, ki s svojo bogato obliko sprošča in osvobaja človeka v domaćem ambientu. Pohištvo LIP Bled s svojimi razkošnimi oblikami in dimenzijami poudarja trdnost in trpežnost, z barvami pa nam pomaga pri usklajevanju in pozitivnemu prostoru.

Pohištvo LIP Bled je izdelano iz pravvrstnega masivnega smrekovega lesa, površinsko obdelano v naravnih barvah lesa ali z lužili in lakirano s prozornim nitro lakom v pol mat izvedbi.

Pohištvo LIP Bled predaja v vseh večjih trgovinah s pohištvo. Prepricajte se in zadovoljni boste!

SERVISNO PODJETJE Kranj

Komisija za delovna razmerja razpisuje potrebo po delavcu za opravljanje del in nalog:

REFERENTA ZA SPLOŠNE IN KADROVSKE ZADEVE

Pogoji za zasedbo so naslednji:

- višja upravna šola z 2 leti delovnih izkušenj
- srednja upravno-administrativna šola s 5 leti delovnih izkušenj

Poskusno delo traja 60 dni, delavec bo sprejel za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene ponudbe z dokazili o izobrazbi pošljite kadrovski službi podjetja v roku 15 dni od objave oglasa.

Nastop dela je možen takoj!

ZVEZNA CARINSKA UPRAVA – CARINARNICA JESENICE

razpisuje prosta dela in naloge

1. DVEH DELAVCEV

carinika za kontrolno potnikov in prevoznih sredstev oziroma za zadeve nadzora nad blagom in prevoznimi sredstvi

objavlja prosta dela in naloge

2. ENE DELAVKE

administrativni referent

Pogoji pod točko 1.

- štiriletna srednja šola ekonomsko-finančne, tehnične ali administrativno-upravne smeri, šest mesecev delovnih izkušenj in znanje enega svetovnega jezika,
- kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene v 318. členu Zakona o temeljnih sistemih državne uprave in o Zveznem izvršnem svetu ter zveznih upravnih organih (Ur. list SFRJ št. 23/78) ter posebne pogoje, določene v 37. členu Zakona o carinskih službi (ur. list SFRJ št. 56/80) in v Odloknu o posebnih pogojih za sprejem delavcev na delo v carinskem službo (Ur. list SFRJ št. 64/74).
- potrebno je znanje slovenskega jezika,
- kandidati morajo imeti urejeno vojaško obveznost,
- kandidati, ki izpolnjujejo pogoje razpisa, bodo psihološko testirani. Stroški prihoda na testiranje krijejo kandidati.

Pogoji pod točko 2.

- štiriletna upravno-administrativna srednja šola z znanjem strojepisja,
- obvezno je znanje slovenskega jezika,
- kandidatke, ki izpolnjujejo objavljene pogoje, bodo opravile preizkus znanja strojepisa

Objavljena dela in naloge pod točko 1. in 2. veljajo za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom.

Prijave z življenjepisom, kolkovane s 4 din administrativne takse, dostavite Carinarnici Jesenice, Cesta maršala Tita 37, 64270 Jesenice, v roku 15 dni po objavi.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENSKE, o. o.
TOZD Obratna ambulanta Železarne Jesenice, b. o.
razpisuje prosta dela in naloge

ZOBOZDRAVNIKA
in
MEDICINSKE SESTRE – zobozdravstvene smeri

Zaposlitev je za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji: – opravljen strokovni izpit, za zobozdravnika pa je zahtevano 5 let delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljajo prijave z opisom dosedanjega službovanja in dokumenti o strokovnosti na naslov: Osnovno zdravstvo Gorenjske, TOZD Obratna ambulanta Železarne Jesenice, Cesta Železarjev 30.

Razpis velja 15 dni od dneva objave.

DIMNIKARSKO PODJETJE

Župančičeva 4
Kranj

Na podlagi sklepa Zbora delavcev objavljamo javno licitacijo za prodajo naslednjega osnovnega sredstva:

OSEBNO VOZILO ZASTAVA 750 M.

leta izdelave 1976, prevoženih 50.150 kilometrov, z izklicno ceno 12.000 din.

Prometni davek plača kupec.

Ogled vozila je možen vsak dan med 6. in 14. uro na Župančičevi 4 v Kranju, kjer bo tudi javna licitacija v tork, 17. novembra 1981 ob 12. uri.

GOZDNO GOSPODARSTVO

BLED

TOZD Gozdno avtoprevozništvo in delavnice, n. sub. o.

Sp. Gorje 1

Po sklepu komisije za delovna razmerja objavljamo prosta dela in naloge

VODENJE SKLADIŠČA

Za sklenitev delovnega razmerja se zahteva poklic strojni tehnik in 2 leti delovnih izkušenj pri vodenju skladišča.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljajo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh od dneva objave tega ogresa na naslov: GG Bled, TOZD gozdno avtoprevozništvo in delavnice Sp. Gorje 1, 64247 Ž. Gorje.

ABC POMURKA

LOKA – proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje n. sol. o., Škofja Loka

TOZD JELEN, gostinstvo Kranj

objavlja prosta dela oziroma naloge

1. Vodje hotela Jelen V KRAJU

Pogoji: – višja ekonomska šola – gostinska smer ali srednja hotelska šola in dve oziroma tri leta prakse na podobnih delih

2. Kuharice v restavraciji Frankovo naselje V ŠKOFJI LOKI

Pogoji: – KV ali PK kuharica

3. Kuharice v restavraciji Podlubnik V ŠKOFJI LOKI

Pogoji: – KV ali PK kuharica

4. Več točajk v obratih TOZD V KRAJU IN V ŠKOFJI LOKI

Pogoji: – KV ali PK natakarica

5. Delavke za pomoč v kuhinji V OBRAZTU HOMAN V ŠKOFJI LOKI

Pogoji: – NVK delavka

– delo se opravlja vsak dan, razen četrtka od 15. do 22. ure

6. Sestilke V OBRAZTU STARI MAYER V KRAJU

Pogoji: NVK delavka

Postojno delo pod točko 1. traja 90 koledarskih dni, pod točkami 2., 3., 4. in 5. traja 45 koledarskih dni, pod točkama 5. in 6. pa 30 koledarskih dni. Nove prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v roku 15 dni po objavi ogresa v kadrovska služba podjetje ABC Pomurka, Loka 1088, Kidričeva 53, Škofja Loka.

CESTNO PODJETJE KRANJ

OBVESTILO

Cestno podjetje v Kranju obvešča, da bo cesta II/319 na odseku VISOKO – POLJANE v Poljanski dolini zaprta za ves promet v času od 16. 11. 1981 do 25. 12. 1981 in sicer ob torkih, četrtekih in petkih od 8.45 do 11.45.

Obvez za ves promet je določen na relaciji ŠKOFJA LOKA – LJUBLJANA – LOGATEC – ŽIRI IN OBRAZTO. Občasna popolna zaprta cesta je nujno potrebna zaradi miniranja brežin in izravnave nivete ceste pri gradnji Uranke III. del.

Prosimo udeležence v prometu, da z razumevanjem upoštevajo, da navdona dela iz tehničnih in varnostnih razlogov ne morejo izvajati med prometom.

ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske Kranj

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja z dne 4. 11. 1981 dela in naloge

1. VIŠJEGA STROKOVNEGA REFERENTA za posle s prebivalstvom

2. VODJE ODSEKA za devizno-rezimski posle v Poslovni enoti Škofja Loka

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s trimesečnim pooblastnim delom.

Poleg splošnih pogojev se za opravljanje del zahteva:

pod 1. – visokošolska izobrazba ekonomske smeri in pet let ustreznih delovnih izkušenj

pod 2. – višješolska izobrazba ekonomske smeri in tri leta ustreznih delovnih izkušenj

Prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske, Kranj. Cesta ŽLA 1, do 28. 11. 1981.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri pismeno obveščeni najkasneje v 30 dneh po zaključeni objavi.

KMETIJSKA ZADRUGA

Škofja Loka
Jegorovo predmestje 21

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom

KV MLEKARJA
v mlekarni
KZ Škofja Loka

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba KZ Škofja Loka 15 dni po objavi.

OSNOVNO ZDRAVSTVO
GORENJSKE, o.o.
Komisija za delovna razmerja
TOZD Zdravstveni dom Bled

raspisuje prosta dela in naloge

ŠOFERJA REŠEVALNEGA VOZILA

Zaposlitev je za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji:

- izpit za voznika »D« kategorije in 80 urni tečaj prve pomoči

Kandidati naj pošljajo prijave z opisom dosedanjega službovanja in dokazili o strokovnosti na naslov: Osnovno zdravstvo Gorenjske, TOZD Zdravstveni dom Bled, Mladinska cesta 1.

Raspis velja 15 dni od dneva objave.

IZOLIRKA
TOZD JESENICE

Delavski svet objavlja prosta dela in naloge

VZDRŽEVALCA
STROJNIH NAPRAV I.

Pogoji:

- KV delavec kovinarske stroke,
- tri leta delovnih izkušenj,
- poskusno delo tri meseca

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas. Vloge z ustreznim dokazilom naj kandidati pošljijo v 15 dneh po objavi na naslov Izolirka TOZD Jesenice, z oznako »za DS TOZD«.

GORENJSKA
PREDILNICA
Škofja Loka
Kidričeva 75

objavlja licitacijo za prodajo 2-sobnega stanovanja v Groharjevem naselju 8 v Škofji Loki

Izklicna cena je 787.042,30 din. Stanovanje je zasedeno.

Prednostno pravico pri nakupu ima imetnik stanovanjske pravice.

Licitacija bo v pondeljek, dne 16. novembra 1981 ob 12. uri v Gorenjski predilnici Škofja Loka, Kidričeva 75.

Kupec mora pred licitacijo položiti kavcijo v višini 5 odstotkov od izklicne cene.

KLJUČAVNIČARSTVO
RADOVLJICA
Gradnikova 111

ponovno razpisuje na podlagi 87. člena statuta imenovanje

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima višjo ali srednjo šolo strojne smeri in 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v ključavniciarski stroki.
- da je moralno in politično neoporečen

Delo zdrutujemo za mandatno dobo štirih let. Pismene prijave z dokazili o razpisnih pogojev naj pošljajo kandidati v 15 dneh po objavi na naslov Ključavniciarsvo, Radovljica, Gradnikova 111, z oznako »za razpisno komisijo.«

AUTOCOMMERCE

Predstavništvo Kranj

obvešča cenjene kupce, da bo prodajalna rezervnih delov zaradi letne inventure zaprta 16., 17. in 18. novembra 1981.

HVALA ZA RAZUMEVANJE!

veletrgovina
Špecerija
bled

TOZD VELEPRODAJA n. sol. o.

Na osnovi 505. člena Zakona o združenem delu in statuta temeljne organizacije Veleprodaja Bled, razpisuje delavski svet temeljne organizacije Veleprodaja Bled prosta dela in naloge:

VODJE TOZD VELEPRODAJA.

- Pogoji: – poleg pogojev, ki so določeni z zakonom in družbenim dogovorom o oblikovanju in izvajaju kadrovske politike v občini Radovljica, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
- višja ali srednja izobrazba ekonomske ali komercialne smeri,
 - najmanj 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj,
 - moralnopolične kvalitete in aktiven odnos do samoupravljanja

Kandidat bo izbran za mandatno dobo 4 let.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Veletrgovina Špecerija Bled, Kajuhova 3 z oznako »za razpisno komisijo TOZD.«

O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po zaključku sprejemanja prijav.

INTEGRAL
TOZD Gostinstvo
GOZD MARTULJEK

Objavlja prosta dela in naloge

RECEPTORJA

Poleg splošnih pogojev se zahtevajo še:

- srednja šola,
- pasivno znanje dveh tujih jezikov,
- eno leto delovnih izkušenj,
- dva meseca poskusne dobe
- delo se združuje za nedoločen čas

Rok prijave je 15 dni po objavi.

Prijave z dokazili o izobrazbi sprejema Komisija za delovna razmerja v TOZD Gostinstvo Gozd Martuljek.

ŽIVINOREJSKO
VETERINARSKO ZAVOD
GORENJSKE – KRAJ

DEŽURNI VETERINARI

od 13. 11. do 20. 11. 1981

Za občini Kranj in Tržič TERAN Janez, dipl. vet., Kranj, Vrečkova 5, telefon 26-387 ali 21-798 GAŠPERLIN Boštjan, dipl. vet., Kranj, Sorlijeva 39, tel. 26-836

Za občino Škofja Loka VODOPIVEC Davorin, dipl. vet., Gorenja vas 186, tel. 68-310 OBLAK Marko, dipl. vet., Škofja Loka, Novi svet 10, tel. 60-577 ali 44-518

Za občini Radovljica in Jesenice URH Janez, dipl. vet., tel. 23-716 ali 25-779

Dežurna služba pri Živinorejsko-veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekleneno.

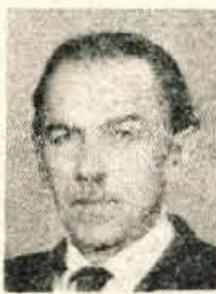
Ob boleči izgubi dragega moža,
brata, strica, zeta in svaka.

CIRILA KOŽUHA

se iskreno zahvaljujemo za izrečeno sožalje, darovano cvetje in vence vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, kakor tudi vsem drugim, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Novaku za doletno zdravljenje, pevcom za žalostinke ter g. župniku za lep pogreb.

ZALUJOČI: žena Slavka, bratje in sestre ter drugo sorodstvo

Kranj, Voklo, Trboje, Jablanica, Jesenice, Češnjica,
6. novembra 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, ata,
stregaata in dedka

FRANCA ŽVAÑA

ki smo ga pokopali v četrtek, 5. novembra, na ljubljanskem pokopališču Žale – Navje, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam na kakršenkoli način pomagali, nam izrazili sožalje, dario vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti.

ZALUJOČI: žena Alojzija, hčerke Malka, Breda, Ana, Jani ter družina Žvan. Toni, Žabkar in Poterbin

Ljubljana, 10. novembra 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, prababice in teče.

MARJE PERKO

roj. Kenda

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, prijateljem in vaščanom za spremstvo na zadnji poti ter podarjene vence in cvetje. Hvala pevcom in duhovniku za pogrebni obred. Posebna zahvala velja osebju Domovskrbovancev Petra Uzarja v Tržiču kakor tudi sosedom Gradišarjevem, Uraničevim in Valantovim za nesebično pomoč.

VSEM SE ENKRAT HVALA!

ZALUJOČA HČERKA VIDA Z DRUŽINO

Zadraga, 7. novembra 1981

ZAHVALA

Ob nenadni in težki izgubi našega atka

JURIJA REBOLJA

se zahvaljujem krajevni skupnosti in družbenopolitičnim organizacijam Jezersko, godbi in pevcom iz Kranja, koroškim pevcom iz Železne Kaple, delegaciji skupščine občine Kranj in Gozdnega gospodarstva Kranj, praporom iz sosednje in okoliških krajevnih skupnosti, Zvezze borcev, otrokom iz vrtca in osnovne šole Jezersko. Iskrena hvala vsem, ki ste zasuli njegovo prerani grob s cvetjem in ga spremili na zadnji poti. Se posebej pa hvala sosedom Acotu Karničarju in Bernardi Zaplotnik za nesebično pomoč in vsem tistim, ki so mi v tako težkem trenutku s toplo besedo stali ob strani.

ZENA NADA Z OTROKOMA

V SPOMIN

12. novembra mineva leto.
odkar je odšel od nas
dragi mož in oče

IVAN LANGUS

Ne da se verjeti, da nisi več med nami. Prazen je naš dom, ker se ne sliši tvoj korak in veder nasmej. Ne čutiš bolečine v naših srceh, ki je še vedno ob tebi.

ZALUJOČI VSI TVOJI

Ljubno, 12. novembra 1981

MALI

OGLASI

telefon

27-960

(nasproti porodnišnice)

C. JLA 16

PRODAM

DOMAČA JAJCA in KOKOŠJI GNOJ, naložen v vreči, dobite vsako soboto dopoldan v Sr. vasi 6 pri Goričah 10849 Poceni prodam HLADILNIK in PRALNI STROJ. Telefon 27-224 10983

Prodam dva BIKCA po 4 mesece starca, KRAVO, 8 metrov DRV ter HARMONIKO. Jagodic, Lenart 6, Cerkle 10954

Prodam 1700 kosov STREŠNE OPEKE kikinde 6 trodeltnih OKEN z »gavtrji« in dvojno zaporo, vsa zastekljena in v dobrem stanju in dvojna VRATA, vse iz macesnevega lesa. Šenk, Potoče 20. Predvor 10955

Prodam PRAŠICE za zakol. Pivka 15, Naklo 10956 Prodam 120-litrski AKVARIJ. Nadižarjeva 3, Kranj 10957

JARČKE, odlične nesnice, stare dva meseca, dobite v Srednji vasi 7. Goriče, Bidovec 10958

Prodam KÜPPERSBUSCH in kupim jedilni kuhinjaki kot. Spiljak, Sp. Brnik 10959

Prodam zaraščen GOZD v Reki pri Zagorjah. Prodam tudi betonsko ŽELEZO raznih dimenzijs po znanih ceni ter nov nerabiljen PRALNI STROJ. Golo Ančka, Višnjevica 15 nad Zg. Gorjami 10960

Ugodno prodam KOMBINIRAN OTROSKI VOZIČEK. Kritaj Jože, Hrastje 52, Kranj

Prodam več lepih plemenskih ZAJ-KEL, Kertič, Kokrica, Snedčeva 9. Ogled popoldan 10961

Prodam KRAVO, težko simentalko, ki bo v začetku decembra tretji telila. Eržen Janez, Žabnica 59 10962

Prodam 1000 kg BETONSKEGA ŽELEZA, premera 10, in 260 kosov betonskih ZIDAKOV 30×20. Gorenc Janez, Moča Pijade 46, Kranj, tel. 28-522 10963

AVTOKASETOFON z equalizerjem ter par ZVOČNIKOV, prodam, izhodna moč 4×25 W. Informacije po tel. 26-507 10964

Prodam GRAMOFON Tosca 20, stereofon. Hočevlar, Smledniška 120, Kranj – Cirkel 10965

Prodam dobro ohranjen TRAKTOR 18,5 KM s tremi priključki in pogonski GUMI VOZ. Zalog 6, Golnik 10966

Prodam KRAVO, dobro mlekarico, brejo 6 mesecev, in GORILEC na olje za centralno peč. Praprotna polica 13, Cerkle 10967

Prodam SLAMOREZNICO s puhalnikom, navadna VRATA za krušno peč, bekrni kotiček za vodo za štedilnik in SIMCO po delih. Eržen, Praše 8, Mavčide 10968

Globok kombiniran VOZIČEK iz modrega žameta prodam. telefon 26-906 10969

Prodam 7 tednov staro TELICKO. Anton Kokalj, Sr. Bitnje 19 10970

Prodam »PANCARJE« št. 44. Marko Tepina, Zg. Jezerko 84 10971

Prodam TRAKTOR pasqvali, 18 KM. Poljanška c. 20, Škofja Loka 10972

EKSPRES OPTIKA

KRANJ

Tavčarjeva 1
(nasproti Delikatese)

Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navadnimi in s specialnimi lečami. Izdelujemo na recept in brez njega.

SE PRIPOROČAMO!

Prodam TAM STADLER, 35.000 km, še pakirano. Zapoge 15, Vodice

Prodam 130 kv. m suhega smreka POBJONA. Možnost plačila v tem. Telefon 79-603

Prodam KONJA-LIPICANCA, star 4 leta, vajan jahanja ter lažljiv kostnik. Prodam tudi razne dele za vozila. 1300. Solar Anton, Sp. Dobava 7, Kropi.

Ugodno prodam »PANCARJE« št. 2 in SMUČARSKI KOMPLET. bunda, št. 52. Telefon 22-557

Prodam rogovo KOLO na 5 prestav TOVORNO PRIKOLICO za osrednji Teyrovsky Rudi, Ročevnica 44, Trbo

Prodam 170-litrski HLADILNIK, star 19, tel. 28-249

Prodam 2 kub. m suhih smrek PLOHOV. Srednja vas 67. Šendur

Prodam PRASICA za zakol. Prod 85, Kranj

Poceni prodam krznen PLASC in rabljeni JAKNO št. 38. Informacije tel. 24-009 po 16. uri

Prodam 7 mesecev brezje TELICO senovce, Golnik 61 (Maljevno)

Prodam malo rabljeno ZAMRZUNO NO SKRINJO (OMARO) gorenja, 10.000 din in 140-litrski HLADILNIK, star 4.000 din. Milič Majda, Vredno 9, Kranj, tel. 26-544

Prodam PUJSKE, stare 3 ali 8 mesecev in nova nerjaveda TA za kmečko peč. Fujan, Hrastnik, Smlednje

Prodam en mesec starega BIKCA, log 28, Cerkle

Prodam brezje TELICO in 5 mesec starega ZREBETA. Sp. Gorje 39

Prodam 1 tono hidriranega APNA vrečah. Telefon 22-761

JEDILNICO zelo lepo, nemški palešander prodam zaradi selitve. Fon 75-562

Prodam mlado KRAVO, staro 8 mesecov za pleme. Dolinar, Krize 38, Trbo

Prodam nov RADIO-KASETOPA saba RCR 727. Markuta, Ul. Gorice odreda 14, Kranj

Prodam 8 mesecev starega BIKCA približno 2 kv. m steklene volne ter 3 mm PLUTOVINE. Jole N. Strukljeva 2, Radovljica

Prodam suha bukova DRVA, Št. 4, Zg. Gorje

Prodam 6 mesecev starega ZREBETA, Urh, Ribno 48, Bled

Prodam 170 kg težkega PRASICA lefon 061-612-794

Prodam 800 kosov POROLITA 200 kg BETONSKEGA ŽELEZA mera 6 in 400 kg premera 14 in 8 mm premera 8. Novač Alojz, Kajuhovci, Bled

Prodam termoakumulacijsko PEK. Trstenik 11, Golnik

Prodam ŽREBICO, težko čez 200 kg lepotno hibo na nogi in KRAVO za gem teletu. Sodja Matija, Srednja vas Bohinj

Prodam mlado 28 mesecev staro KRAVO, ki ima mleko in je prav nadaljnjo rejo ali za zakol. Svetec Triglavská 8, Bled

Prodam POROLIT OPEKO 8 cm, kub. m PESKA za teranova izdelave avto OPEL RECORD. Ogled moči poldan. Kranj, C. na Klanec 15

Poceni prodam 9 rabljenih latnikov VRAT. Brejc, Zg. Besnica, tel. 44-400

Prodam dobro ohranjeno SEDJO GARNITURO. Eržen, Žabnica 67

Prodam dvomanualne ORGELJE ha v vgrajenimi bobni ritmi in bas povezane. Primožič Milos, tel. 50-260 – ob določanju

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 87. letu zapustila naša draga mama.

KATARINA MARKEL

gospodinja

Od nje se bomo poslovili v soboto, 14. novembra 1981, ob 14.30 na kranjskem pokopališču.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Kranj, Ljubljana, Brod, Tržič, Podbrezje, 12. novembra 1981

V SPOMIN

12. novembra mineva leto.
odkar je odšel od nas
dragi mož in oče

že leta dni te črna zemlja krije.
nazaj povratka ni,
v neizmerni žalosti
nate spomin hiti,
ki si nas ljubil!

IVAN LANGUS

Ne da se verjeti, da nisi več med nami. Prazen je naš dom, ker se ne sliši tvoj korak in veder nasmej. Ne čutiš bolečine v naših srceh, ki je še vedno ob tebi.

ZALUJOČI VSI TVOJI

Ljubno, 12. novembra 1981

Prodam približno 500 kg betonskega
čreza 8 mm. Kobilj, Velika Vlahovička
Krašč. tel. 27-633 11061

Prodam večje količino REPE, primer-
ne za kleščenje in dva PUJSKA, starca
vzorca. Sp. Bernik 3, Cerknje 11062

Prodam neškrupljena JABOLKA —
VODENKE, Strahinj 61, Naklo 11063

Prodam KRAVO v lesem mesecu bre-
zje ter traktorico KOSILNICO, bočno,
piščujočo tritočkovni, primereno za trak-
tor TV 32 KM. Praprotnik Zofija, Brezje
2, Brezje 11064

Prodam KRAVO z drugim teletom in 4
starega BIKCA, odličnega za
zavoj. Zadraga 15, Duplje 11065

Prodam globok OTROŠKI VOZIČEK.
Informacije vsek dan od 11. do 12. ure po
tel. 38-159 11066

Prodam dve dobrji breji KRAVI ali
izjemno za molzni jalovi. Močnik, Med-
vode pri elektrarni 11067

Prodam par GOSI. Bernik Gašper,
Postojna 54, Škofja Loka 11068

Prodam več PRASICEV za zakol.
Kranj, Stara Loka 11, Škofja Loka 11069

Prodam POREČNO OBLEKO, št. 44 s
plinsko rozo barvo in »PANCARJE«, št.
11. Telefon 064-82-559 11070

Prodam PRASICKE. Smartno 29,
Cerknje 11071

Prodam starejšo zakonsko SPALNICO.
Telefon 42-082 od 15. ure dalje 11072

Prodam 7 mesecev brej KRAVO in
suha bukova DRVA. Dvorje 34, Cerknje
11073

Prodam KRAVO za zakol in 100 kg
držišča PRASICA. Cerknjska Dobrava
11074

Prodam KRAVO z drugim teličkom,
oko 5 mesecev. Tomaževc, Breg 15,
Komenje 11075

CIPRESE za živo mejo, visoke 1 m ali
se spodne prodamo. Krajevna skupnost
Cerknje, tel. 42-088 11076

Prodam dve PEČI, gorenje na trdo
zrno. Smednjška 104, Kranj 11077

Prodam 400 teraco PLOŠČIC, 25 x 25 cm,
oko 200 barve. Kranj, Staneta Zagarija 23
11078

FRENOSNI TELEVIZOR iskra, malo
vremena, ugodno prodam. Telefon 25-822
včer dan od 19. do 20. ure 11079

Prodam 380-litrsko HLADILNO
VRIMO. Telefon 22-532 popoldan
11080

Prodam PEČ za centralno kurjavo
oko 35.000 kalorij, novo. Bezjav-
lje, Koroška 53, Kranj 11081

Prodam 8 mesecev brej KRAVO, ki bo
vsi teleti in 4 tedne staro TELIC.
Velenje 13, Cerknje 11082

Prodam jedilni KROMPIR igor. Pre-
meng 23 11083

PEČ na olje EMO 5, prodam. Kržišnik
Škofja Loka, Sp. trg 39, tel. 60-686
11084

Prodam suha bukova DRVA. Eržen,
Škofje 2, Zg. Besnica 11085

Prodam krmilno REPO. Gašperlin,
Voklo 5, Šenčur 11086

RAZTEGLJIV KAVČ za dve osebi.
Prodam, poceni prodam. Borišek
11087

Prodam 2600 kosov modularne OPE-
LE. Telefon 22-613 11088

Prodam 18 mesecev staro TELICO.
Kranj, Suha 5 pri Predosljah 11089

Prodam nov STROJ za rezanje repe,
Kranj, Živnica 11090

Prodam 8 mesecev brej KRAVO.
Sora 23, Medvode 11091

Prodam LES za ostrešje. Virmašč 5,
Kranj 11092

Prodam PRASICA za zakol, po izbiri
zavojega. Hribar Franc, Sobčeva 14,
Kranj, tel. 74-013 11093

Prodam PRASICE, težke od 30 do
50 kg. Župančič, Posavec, Podnart
11094

Prodam trajnožarečo PEČ. Bežljelj,
Škofja Loka 49, Kranj 11095

Zamenjava prodam STEDILNIK na
pečici in 4001 KURILNEGA
KREDENCO. POMIVALNO
SKLOJKO in POMIVALNIK
Kranj, Štrudzevo 2/a 11096

Prodam ŽIDANO BARAKO, 9 x 6 m
odstranitev. Naslov v oglašenem
mestu 11097

Prodam japonski prenosni TELEVI-
SUS z vgrajenim stereo radioaparatom
KASETOFON. Ponudbe pošljite v
naslov oddelek Glas pod: Kvaliteta
11098

Prodam 8 tednov stare PUJSKE.
Kranj 11099

Prodam BETONSKO ŽELEZO, pre-
mer 16 in 6 mm. Vilfan Jože, Sr. Bitnje
11100

Prodam pnevmatsko STISKALNICO.
Majkar, Sp. Gorje 124, Zg. Gorje
11101

Že ugodno prodam 8 tednov staro
PEČICO - NEMSKO OVCARKO.
Oblikovno z rodovnikom, Jegerovo pred-
metje 29, Škofja Loka, tel. 064-60-898
11102

Prodam radio KASETOFON grundig
C avtomatik. Eržen, Praše 55, Mav-
šček 11103

Ugodno prodam HLADILNIK, STE-
DILNIK (2 plin, 2 elektrika) in STE-
DILNIK kupperbusch. Telefon 064-74-029
11104

Prodam 20 kv. m hotavelskih marmor-
nih plošč, 50 x 30. Informacije po tel.
11105

Prodam 4 ZIMSKE GUME 145 - 13.
merek Franc, Steftova 30, Šenčur
11106

V petek, 20. novembra, ob 20. uri bo v ŠPORTNI DVORANI na PLANINI v Kranju

Nastopajo:

NELA ERŽIŠNIK VLADIMIR SAVČIĆ-ČOBI in OPATIJSKI SUVENIRI

Vstopnice prodajajo v Alpetouru

REVIJA ZABAVNE GLASBE IN HUMORJA

Prodam približno 500 kg betonskega
čreza 8 mm. Kobilj, Velika Vlahovička
Krašč. tel. 27-633 11061

Prodam večje količino REPE, primer-
ne za kleščenje in dva PUJSKA, starca
vzorca. Sp. Bernik 3, Cerknje 11062

Prodam neškrupljena JABOLKA —
VODENKE, Strahinj 61, Naklo 11063

Prodam KRAVO v lesem mesecu bre-
zje ter traktorico KOSILNICO, bočno,
piščujočo tritočkovni, primereno za trak-
tor TV 32 KM. Praprotnik Zofija, Brezje
2, Brezje 11064

Prodam KRAVO z drugim teletom in 4
starega BIKCA, odličnega za
zavoj. Zadraga 15, Duplje 11065

Prodam globok OTROŠKI VOZIČEK.
Informacije vsek dan od 11. do 12. ure po
tel. 38-159 11066

Prodam dve dobrji breji KRAVI ali
izjemno za molzni jalovi. Močnik, Med-
vode pri elektrarni 11067

Prodam par GOSI. Bernik Gašper,
Postojna 54, Škofja Loka 11068

Prodam več PRASICEV za zakol.
Kranj, Stara Loka 11, Škofja Loka 11069

Prodam POREČNO OBLEKO, št. 44 s
plinsko rozo barvo in »PANCARJE«, št.
11. Telefon 064-82-559 11070

Prodam starejšo zakonsko SPALNICO.
Telefon 42-082 od 15. ure dalje 11072

Prodam 7 mesecev brej KRAVO in
suha bukova DRVA. Dvorje 34, Cerknje
11073

Prodam KRAVO za zakol in 100 kg
držišča PRASICA. Cerknjska Dobrava
11074

Prodam KRAVO z drugim teličkom,
oko 5 mesecev. Tomaževc, Breg 15,
Komenje 11075

CIPRESE za živo mejo, visoke 1 m ali
se spodne prodamo. Krajevna skupnost
Cerknje, tel. 42-088 11076

Prodam dve PEČI, gorenje na trdo
zrno. Smednjška 104, Kranj 11077

Prodam 400 teraco PLOŠČIC, 25 x 25 cm,
oko 200 barve. Kranj, Staneta Zagarija 23
11078

FRENOSNI TELEVIZOR iskra, malo
vremena, ugodno prodam. Telefon 25-822
včer dan od 19. do 20. ure 11079

Prodam 380-litrsko HLADILNO
VRIMO. Telefon 22-532 popoldan
11080

Prodam PEČ za centralno kurjavo
oko 35.000 kalorij, novo. Bezjav-
lje, Koroška 53, Kranj 11081

Prodam 8 mesecev brej KRAVO, ki bo
vsi teleti in 4 tedne staro TELIC.
Velenje 13, Cerknje 11082

Prodam jedilni KROMPIR igor. Pre-
meng 23 11083

PEČ na olje EMO 5, prodam. Kržišnik
Škofja Loka, Sp. trg 39, tel. 60-686
11084

Prodam suha bukova DRVA. Eržen,
Škofje 2, Zg. Besnica 11085

Prodam krmilno REPO. Gašperlin,
Voklo 5, Šenčur 11086

RAZTEGLJIV KAVČ za dve osebi.
Prodam, poceni prodam. Borišek
11087

Prodam 2600 kosov modularne OPE-
LE. Telefon 22-613 11088

Prodam 18 mesecev staro TELICO.
Kranj, Suha 5 pri Predosljah 11089

Prodam nov STROJ za rezanje repe,
Kranj, Živnica 11090

Prodam 8 mesecev brej KRAVO.
Sora 23, Medvode 11091

Prodam LES za ostrešje. Virmašč 5,
Kranj 11092

Prodam PRASICA za zakol, po izbiri
zavojega. Hribar Franc, Sobčeva 14,
Kranj, tel. 74-013 11093

Prodam PRASICE, težke od 30 do
50 kg. Župančič, Posavec, Podnart
11094

Prodam trajnožarečo PEČ. Bežljelj,
Škofja Loka 49, Kranj 11095

Zamenjava prodam STEDILNIK na
pečici in 4001 KURILNEGA
KREDENCO. POMIVALNO
SKLOJKO in POMIVALNIK
Kranj, Štrudzevo 2/a 11096

Prodam ŽIDANO BARAKO, 9 x 6 m
odstranitev. Naslov v oglašenem
mestu 11097

Prodam japonski prenosni TELEVI-
SUS z vgrajenim stereo radioaparatom
KASETOFON. Ponudbe pošljite v
naslov oddelek Glas pod: Kvaliteta
11098

Prodam 8 tednov stare PUJSKE.
Kranj 11099

Prodam BETONSKO ŽELEZO, pre-
mer 16 in 6 mm. Vilfan Jože, Sr. Bitnje
11100

Prodam pnevmatsko STISKALNICO.
Majkar, Sp. Gorje 124, Zg. Gorje
11101

Že ugodno prodam 8 tednov staro
PEČICO - NEMSKO OVCARKO.
Oblikovno z rodovnikom, Jegerovo pred-
metje 29, Škofja Loka, tel. 064-60-898
11102

Prodam radio KASETOFON grundig
C avtomatik. Eržen, Praše 55, Mav-
šček 11103

Ugodno prodam HLADILNIK, STE-
DILNIK (2 plin, 2 elektrika) in STE-
DILNIK kupperbusch. Telefon 064-74-029
11104

Prodam 20 kv. m hotavelskih marmor-
nih plošč, 50 x 30. Informacije po tel.
11105

Prodam 4 ZIMSKE GUME 145 - 13.
merek Franc, Steftova 30, Šenčur
11106

Prodam radio KASETOFON grundig
C avtomatik. Eržen, Praše 55, Mav-
šček 11107

Ugodno prodam HLADILNIK, STE-
DILNIK (2 plin, 2 elektrika) in STE-
DILNIK kupperbusch. Telefon 064-74-029
11108

Prodam 20 kv. m hotavelskih marmor-
nih plošč, 50 x 30. Informacije po tel.
11

Beguševa mama

Pusto ponedeljkovo jutro je bilo. Sivo, megleno. Iz te ponedeljkovevine iza avtomobilskih pločevine se prikale ona s svojim kimpežem, polnim rož, belih, rdečih gladiol, »šlajerja«, »srebrnikov«, aster, cinij in kaj vsem česa še vsega, s prijaznim nasmeškom.

Kdo je že videl tako lepo razvrščene rože? Tako bogato, tako kipeče? Smeje se ji v očeh in vsaka gubica na licu posebej. Smeh, ki gre iz duše. Ne zna in ne more pritajiti svojega zadovoljstva, da ji je takole uspelo izvabiti začudenje od vseh mimočin. Zakaj bi ga pa tudi? Te rože so njeni veselje, so njeni življenje. Ko je s prvim očesom pogledala v svet, jih je vzljubila. Spomladi, ko zemlja odjenjuje, jo hodi božat in ji prigovarjat, naj kmalu pusti kaj pokukati iz nje. Pesmico je napisala o prvem zvončku, trobentici, pa o telohu, vijolici ponižni... Samo, da jo vpraša kaj o njenem cvetju, o njenem vrtu, ti odgovori z verzom. So trenutki, ko misliš z dušo in razumom, pravi. Tedaj nastajajo ti verzi. Sami od sebe. Če bi zapisovala vse, bi jih bilo že čez dva tisoč...

Pesem Beguševe mame

O, kak lepa si narava,
ko te gledam vsaki dan,
kadar zjutraj zarja vstaja,
ujela bi jo v svojo dlan.

Ko pa toplo sonce vzdide,
gozd in polje zadrhti,
vse se veseli življenja,
ki ga novi dan rodijo.

Kadar pa se dan izteka,
in ko sonce gre v zaton,
žalostno je srce moje,
za en dan starejša bom...

Ivana Beguš

S pomladjo, s prvo brstjo, zaživi tudi Beguševa mama. In potem živi vse leto tako polno, tako bogato življenje, da ji ga lahko vsak zavida. Triinosemdeset let ima, pa jih ne kaže nikjer. Tako vedra, vesela, prisrčna, kot bi se vsako pomlad posebej razcvetela s svojimi krokusi, tulipani, avrikiji, cimijami, gorečo ljubeznijo, geraldijami pa vse do novembra.

Njen vrt, pravijo, ima sto blagrov. Tako ji raste. Čudežne roke ima, govore tisti, ki prihajajo k njej. Zjutraj populi to ali ono, zvečer že raste drugo. Nikjer ni pri njej niti za dlan praznega prostora. Kdo naredi vse to, sprašujejo začuden, ko se ustavlajo ob njenih gredicah. »Levica desnice pomaga, pa sta tako složni...« pravi in se smeje. Njeno je to delo. Boji se štiharje, gnojenja, toda počasi gre. Njen vrt je zlat, to ve. Toda, tudi znati je treba. In ljubiti vrt in vse v njem. Le tedaj ji uspeva. Cutiti moraš z njim, kot s človekom. Pa ti vrača. Bogato. Sprva je sadila le zase. Počasi so ljudje pričeli hoditi k njej. Opelnoči, če je bilo treba, se je dvignila, pa je šla v vrt narezat sotate. Pa čeprav le za petdeset para.

Vodouje doline Triglavskih jezer se zbira v Zadnjem ali Črnem jezeru, kjer ponikne in nato ponovno pride na dan iz stene Komarče. V mogočnem in hrupnem loku slapa Savice bruha voda iz plešatega ostrena in se po kratkem, strmem teku zliva na dnu Ukanca v Bohinjsko jezero, ki ga pri Sv. Janiju zapušča kot Sava Bohinjska. Obiskovalca presune grozljiva divina in nanj naredi silen vtip. Iz Ukanca je do izvira 20 minut hoje. — P. Leban

Tega ne prodaja. Mora imeti za družič, da bo spet praznična ta njena kočija, ko bo vozila tako lepo cvetje. Zdaj že več kot trideset let prodaja na trgu. Vsak ponedeljek in petek. Največ cvetje. Včasih prida tudi zelenjava, pa svoje zdravilne rože za čaje. Z vodo izločaš sto bolezni, pravijo. In res je. Je še kakšen boljši čaj kot tisti njen iz zlate melise, pa naravne melise, materine dušice in še česa?

Kraljica cvetja ji je dal vzdevek oče Trefalt, pa *potujoča cvetličarna* nekdo drugi. Taka harmonija barv vlada na njenem vozičku. Ce je ni v njenem koncu, ta dan na trgu nekaj manjka.

Razume se z ženskami na trgu. In ce je dolgo ni, jo pogrešajo. Rada ima ljudi. Ce ne moreš dobrega narediti človeku, pravi, ga vsaj pri miru pusti. Jezik včasih kakšno grdo reče, srce pa tega ne dovoli. Zakaj bi bil grd v življenju? Človek odide, spomini pa ostanejo iz roda v rod.

Beguševa mama, ta dan, ko sem tam sredi ceste ugledala vašo potupočo cvetličarno, ste mi naredila lep dan. Ne le lep, prazničen! Da bi še dolgo razveseljevala ljudi okrog sebe s svojim cvetjem in s svojimi lepimi mislimi! Kako ste že rekla? Da v življenju srečuješ ljudi, ne veš kakšne, samo velikokrat ti je žal, da si jih srečal. Za vas to nikoli nihče ne bo mogel reči.

D. Dolenc

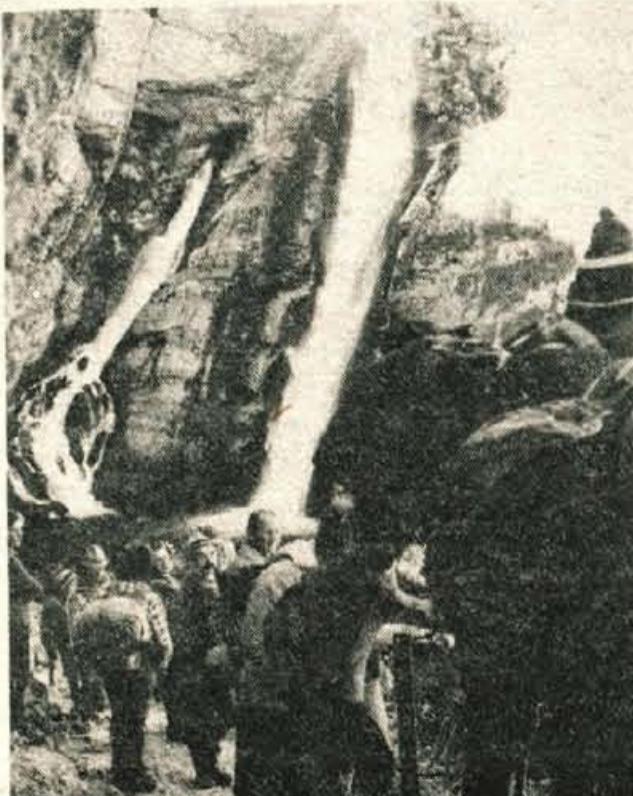
Utrinek s planinskega izleta v neznano

Da so v gorah povsem drugačne razmere kot v dolini, so spoznali udeleženci planinskega izleta v neznano, ki ga je organiziralo PD. Kranj preteklo nedeljo. Kljub izredno lepemu sončnemu vremenu je na Lajnarju in Dravhu pihal mrelz veter. Primereno opremljene pohodnike pa to ni preveč vznemirjalo in motilo. Z zasneženih pobočij in v zavetju so občudovali naravo vse do Karavank, Triglava, Krna, Nanosa... si nabirali novih moči za jutri, za nov delovnik. Lepote, ki jih v tem letnem času ob lepem vremenu ponuja Bohinjsko jezero, je treba videti. Pobočja Pršivec, Komarče se v vsej svoji veličini ogledujejo v jezeru. A kako prijetno šumi listje pod nogami, ča zakoraciš med drevesa, običeš slikoviti slap Savice. Ko pa stojiš na vrhu, nad Baško grapo, si kar ne moreš predstavljati, da se tam doli tako prijazno ubirajo

jesenski žarki. Pohiteli smo dol, na Sorico, odkoder je veter prinašal zvoke pihalne godbe, da ujamemo morda še kanček svečanosti, da vidimo Groharjevo skulpturo. Tu je bilo tako toplo, da smo lahko izvedli družabno tekmovanje. Za navdušene tekmovalce in zmagovalca sta nagrade prispevala CP Glas in PD Kranj.

In kako se je po vsem tem prileglo plavjanje v bazenu Železniki, si lahko predstavljate. Temperatura zraka 30 stopinj Celzija deluje na organizem kot balzam, ko pa se vrneš iz vode, ki ima okoli 28 stopinj Celzija, se prileže prigrizek. Odpravite se, tja, vsak dan je odprt od 15. do 21. ure, ob sobotah in nedeljah pa od 9. do 21. ure. Bazen je sodoben, čist, okolje lepo negovano, imajo pa tudi bife, trim kabinet in dvorano za namizni tenis.

P. L.

VII. KRAJNSKI ZIMSKOŠPORTNI SEJEM

od 19.—22. novembra v hali »A« GORENSKEGA SEJMA V KRAJNU

Sejem bo odprt: četrtek, petek od 14.—18. ure
soboto, nedeljo od 9.—18. ure

ORGANIZATOR:
ZVUTS KRAJN

GLASOVA ANKETA

Kdaj v gledališče

Z jesenjo se odpro tudi vrata naših gledališč. Zapolnimo jih včasih bolj, včasih manj. Dobre predstave, ki jih največkrat napove že zasedba igralcev, ne zahtevajo posebne reklame, pa se pulimo za vstopnice. Dostikrat pa so na održi tudi dela, ki so sicer manj znana, a ni slabša, vendar nas ne pritegnejo tako zelo, da bi se tisti večer, ko imamo abonma, odtrgli od toplega doma in televizije in se odpravili v gledališče. V Prešernovem gledališču v Kranju že vrsto let velja praksa, da oddaja vstopnice osnovnim organizacijam sindikata v delovnih organizacijah. Vstopnice so tako razprodane, gledališče dobi denar, toda ali se ljudje iz delovnih organizacij, ki dobre karte ceneje ali celo brezplačno, predstav tudi udeleže. O tem smo se pogovarjali s predstavniki nekaterih kranjskih delovnih organizacij, ki skrbe za to vrsto kulture.

Jelka Štular, predsednica KUD v tovarni Sava Kranj:

»Letos smo vzeli v Prešernovem gledališču 115 vstopnic, v operi pa 10. To število je nespremenjeno že nekaj let, vstopnice pa dobitivajo več ali manj isti ljudje: tisti, ki jim je gledališče pri srcu in bodo na predstavo zagotovo tudi šli. Polovico prispevajo za vstopnico sami, polovico pa sindikat. Kot vem, le redko kdaj kdo od naših izostane od predstave. Prej, ko so bile vstopnice zaston in jih je dobil, kdor je pač hotel, je bilo drugega. Če prispevajo sami, imajo do vstopnice oziroma do predstave drugačen odnos. Veliko zanimanje je pri naših delavcih tudi za teden slovenske drame. Takrat kupimo tudi po 200 vstopnic. Žal jih vedno ne moremo dobiti toliko, kot bi jih želeli. Da bi bil obisk vsake predstave boljši, obvezamo po tovarni s plakati, pred pričetkom sezone pa v informatorju in po zvočniku sporočamo, da se pričenjajo predstave za naše abonmaje.«

Miro Zelnik, podpredsednik komisije za kulturo pri sindikalni konferenci Iskra Kranj: »Lani smo imeli v Prešernovem gledališču zakupljenih 200 abonmajskih vstopnic, letos pa 211. Kupujemo pa jih še posebej za posamezne predstave, kot sta bili

»Svatba«, »Ruda«, za koncerte in podobne Polovico denarja za vstopnice prispevajo posamezniki, ki jih dobre v uporabo za vso sezono. Stari abonenti imajo prednost. Zanje pač vemo, da bodo v gledališču zagotovo šli. In prepričan sem, da najmanj tri četrtine vseh naših abonentov redno obiskuje predstave. Določeno število vstopnic, pa damo mladinski organizaciji, da sami razpolagajo z njimi. Morda bi bilo dobro, če bi imeli na voljo tudi nekaj vstopnic, ki bi jih delavci jemali, kadar bi pač želeli iti. Denar bi ne bi bil problem.«

»Pavla Peranovič, predsednica komisije za kulturo pri sindikalni konferenci v Tekstilindusu: »Že nekaj let kupujemo v Prešernovem gledališču po 60 vstopnic. Nekaj vstopnic je nespremenjeno za stalne abonente, nekaj jih imajo predsedniki izvenčnih odborov sindikata, da jih delijo po sindikalnih skupinah za posamezne predstave. Polovico denarja prispevajo delavci sami. Prav zaprav, eno vstopnico plačajo eno dobo zaston. Letos smo hoteli kupiti več abonmajskih vstopnic, pa jih v gledališču ni bilo več dobiti. Tozd TKalnica pa nas ima na primer 700 delavcev, pa ima na voljo le 12 vstopnic. Res je, da so naši ljudje večinoma s podeželja in se zvečer težko odtrgojo od doma za gledališče. Vem pa, da tisti, ki pridejo na karto, potem tudi zagotovo gre v gledališče.«

NENADOMA SKOČIL NA CESTO

NEPREUDARNO V KRIŽIŠČE

Jesenice

— V križišču Ukove ulice in Ceste Toneta Tomšiča na Jesenicah sta v sredo, 11. novembra, trčila motorist in voznica osebnega avtomobila. Voznik motornega kolesa, 15-letni Peter Kermc, je prišel v križišče, ne da bi se pred znakom STOP prepričal, če je cesta prazna. Sredi križišča je trčil v vozilo 26-letne Helene Oštir-Skof, padel na pokrov avtomobila in z glavo razbil vetrobransko steklo. Hudo ranjenega so nemudoma prepeljali v bolnišnico na Jesenicah.

VOZIL PO LEVI

— Begunje — Pred tovarno Elan v Begunjah se je v pondeljek, 9. novembra, ob šesti uri zjutraj zgodila prometna nesreča, ki ji je botrovala nepravilna vožnja po lev strani ceste. Po lev je prišel motorist, 51-letni Jože Božič, ki se je pred tovarno srečal z voznikom osebnega avtomobila Vladimiro Siličem. Silič se je umikal na bankino, vendar je Božič kljub temu trčil vanj. V nesreči je motorist utpel hujše telesne poškodbe.

Nezgodi pri raztovarjanju

• Na železniški postaji v Leščah se je v sredo, 11. novembra, pri razkladanju tovora ponesrečil Franc Femeč, star 45 let, domač Trebnjega. Femeč je stal ob vornjaku in opazoval raztovarjanje 200 kilogramov težkih živil. Ena od bal se je na vornjaku premaknila in Femeč zasila, tako da je izgubil ravnoto in padel med železniške žive. Ranjenega so odpeljali v bolnišnico na Jesenicah.

• Dan poprej pa se je nesreča priprnila pri razkladanju kablov prostorih Gorenjskega sejma v Kranju. Voznik viličarja Peter Berglaz, star 37 let, in Ljubo Milosavljevič, star 48 let, sta pred tovarjala kable s tri metre visokega kupa na viličarja. Milosavljevič je stal na vrhu in se drog opiral v kable. Po nekaj metrih vzvratne vožnje je delavec skupaj s tovrom zgrinjal na Hudem ranjenega so odpeljali v ljubljanski Klinični center. D.

PROGRAM SEJMA

- komisija prodaja rabljene opreme
- prodaja nove zimskošportne opreme
- nasveti
- filmi ...